Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 48
Ljubljana, petek 26. februarja 1932
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Oster nastop Amerike proti Japonski

Ameriški zunanji minister napoveduje, da Amerika ne bo več dolgo mirno gledala japonske invazije na Kitajskem — Senzacija v Londonu, konsternacija v Tokiu

London, 25. februarja č. Kot največja senzacija dneva se beleži tu pismo ameriškega državnega tajnika za zunanje zadeve Stimsona senatorju Borahu na njegovo vprašanje o stališču USA v japonsko-kitajskem konfliktu v Šanghaju. **O tem pismu sodijo, da pomeni najvažnejši politični akt Zedinjenih držav v poslednjih desetih letih, obenem pa tudi prvi znak, da USA ne bodo več dolgo oklevale in igrale pasivne vloge v konfliktu na Daljnem vzhodu,** kjer so ogroženi najbolj vitalni interesi ameriške unije.

Stimson je pisal Borahu, da je Amerika sklenila zaščititi svoje interese, posebno pa svojo trgovino na Daljnem vzhodu. Kitajsko tržišče je za Ameriko eno najvažnejših in vse bolj važno, nego so evropski trgi. Če bi Japonska nadaljevala s svojo sedanjo politiko, ni izključeno, da bo morala Amerika zavzeti drugačno stališče in da bo morala opustiti svojo razoroževalno politiko in si zgraditi silno brodovje in velike pomorske baze na Tihem oceanu, da bi mogla tako preprečiti nadaljnje japonsko prodiranje na Kitajsko in zavzemanje ogromnega kitajskega tržišča.

Že ton tega pisma je izzval v londonskih diplomatskih krogih silno senzacijo. V Tokiu pa so se razburili še toliko bolj, ker čutijo, da je pismo naslovljeno prav za prav na Japonce.

Japonci so pohiteli in takoj izdali svoje tipične in stereotipne demantije, da Japonska ni prekršila washingtonskega sporazuma, marveč da so to storili Kitajci, ki so jih zastopniki nekaterih sil celo ohrabrili za ta čin. Kakor si je Amerika osvojila pravico in zahtevala, da se ukine politika zaprtih vrat, tako ima tudi Japonska pravico, da se ji odprejo kitajska vrata. Ko pa so Japoncem vrata na Kitajskem zaprli, je samo ob sebi razumljivo, da se morajo Japonci že zaradi samoohranitve odločiti za aktivno politiko v sami Kitajski. Japonci so se prepričali, da ni solidarnosti med njimi in ostalimi državami in da se z njimi posebno niso solidarizirale Zedinjene države Amerike. Zaradi tega so bili prisiljeni, da na lastno pest uredijo vprašanje svojega prestiža na Kitajskem.

Japonski poslanik v Washingtonu je pozval k sebi tamkajšnje japonske novinarje in jih opozoril, da njihov optimizem z ozirom na Zedinjene Države Amerike ni upravičen in celo škodljiv japonskim interesom. **Amerika je sovražna Japoncem. To njeno sovraštvo se kaže vedno bolj izrazito še posebej zaradi slabih in napačnih informacij iz Šanghaja.**

Stimsonovo pismo je v Tokiu izzvalo politično eksplozijo najtežjega kalibra. Japonski tisk je začel bruhati sovraštvo proti vsemu, kar je ameriškega. Japonska vlada se je v hipu zavedla še vse bolj, da nevarnost zanjo ni na Kitajskem, nego v Zedinjenih državah ameriških. USA bodo prej omejile japonsko teritorialno ekspanzijonistično politiko, nego odpor kitajskih čet.

Upor japonskih vojakov

Komunistična propaganda med japonsko vojsko — Bitka v Šanghaju se nadaljuje na vsej fronti

Šanghaj, 25. februarja, v. Med japonskimi četami v Šanghaju je prišlo zadnje dni do velikega upora. Večja skupina vojakov, zlasti onih, ki so šele v zadnjem času prišli iz Japonske, je odrekla pokorščino. Upor je izbruhnil pred dvema dnevoma, ko je bil pri splošni ofenzivi zapovedan napad. Nad 200 vojakov je bilo aretiranih, razoroženih in na vojnih ladjah odpremljenih na Japonsko, kjer pridejo pred vojno sodišče.

Pred tremi dnevi je 300 vojakov skušalo prirediti protestni shod v japonskem delu mednarodne koncesije. Preden so upornike razgnali, je več govornikov priporočalo, naj vojaki ne streljajo na Kitajce in naj ne podpirajo japonskega pohoda na kitajsko ozemlje.

Ker se uporniški pokret vedno bolj širi, je bilo včeraj 12 vojakov po prekem sodu obsojenih na smrt in so jih takoj ustrelili. Nadaljnjih 600 upornikov so razorožili in odpremili na Japonsko. Med aretiranimi vojaki so odkrili več komunističnih agitatorjev, ki so se vtihotapili med japonske čete. Večinoma gre za agitatorje, ki so bili svoječasno izgnani iz Japonske in so se zatekli v Šanghaj. Tudi dezertacije japonskih vojakov se zelo množe.

Borba za Kiangvan

Šanghaj, 25. februarja d. Včerajšnja vest, da se je Japoncem posrečilo zavzeti vas Kiangvan, prekoračiti železniško progo in da se nahajajo na pohodu v Tacang, se ne potrjuje in so jo Japonci sami demantirali. **Dejstvo je, da je japonska pehota, podprana od letal, oklopnih avtomobilov in topništva, podvzela vnovič izredno srdite napade proti Kiangvanu, ni pa se ji posrečilo pregnati Kitajcev iz njihovih postojank.**

Včerajšnje boje pri Kiangvanu je započelo japonsko topništvo, nakar so **japonska letala preletela kitajske bojne vrste, na katere so zmetala približno 300 bomb.** Kmalu nato je bilo izdano povelje za splošen napad. **Pripravljena pehota je prodirala z oklopnimi vlaki in tanki, Japoncem pa se ni posrečilo pregnati Kitajcev iz Kiangvana in pri nastopu noči so bile postojanke na obeh straneh še neizpremenjene.**

Popoldne so podvzeli Kitajci napad na japonske postojanke pri Čapeju. Po enourni artiljerijski pripravi, ki se je razvila v bobneči ogenj, je pričela kitajska pehota na vsej črti napadati in **Kitajcem se je posrečilo zavzeti nekaj japonskih postojank.** Ponoči je nastal zaradi japonskih granat in bomb v Čapeju silen požar, ki se je razširil še na vse zgradbe, kar jih je ostalo od poslednjega razdejanja. Kitajci pričakujejo, da bo v kratkem prispel v Šanghaj krščanski general Feng.

Japonska letala so metala bombe na postajo Lunghua ob železniški progi Šanghaj—Hankav. Razen tega so letala metala letake admirala Nomure, v katerih pozivajo Japonci kitajske čete, naj se vdajo. V tem primeru se jim bo dobro godilo, če pa se bodo upirali, jih čaka strašna usoda.

Boj na nož

Šanghaj, 25. februarja, sg. Davi ob 8. so pričeli Japonci na fronti pri Kiangvanu nov splošen napad, in sicer z vsemi svojimi četami, pehoto, artiljerijo, letali in tanki. Kakor se zdi, hoče general Ujeda tvegati skrajni poizkus, da bi z lastnimi silami prebil kitajsko črto preden dobe Kitajci ojačenje. Ob 10. dopoldne je bila bitka v polnem razmahu. Japonci so istočasno obmetavali kitajske postojanke z bombami iz letal ter jih obstreljevali z granatami. Kitajske čete se deloma umikajo. Japonci so pričeli obenem v smeri proti Tašangu, tri milje zapadno od Kiangvana, obkolievati kitajske postojanke, tako do ogražajo kitajsko črto pri Kiangvanu.

Bitka divja na vsej skoraj 30 km dolgi fronti neprestano dalje in se celo od ure do ure stopnjuje. **Po izredno ogorčenih bojih je Japonska pehota tri km severozapadno od Kiangvana prebila kitajsko fronto. Kitajci, ki jih Japonci v tem odseku fronte obstreljujejo sedaj z boka, so v divjem begu. Na drugih mestih fronte so se morali Japonci zaradi neupogljivega odpora Kitajcev ustaviti. Za vsak korak zemlje se je bilo treba strušno boriti. Vedno znova nalete Japonci na posamezne kitajske strojnice, ki so preživele uničujoči artiljerijski ogenj Japoncev in onemogočajo sedaj vsako napredovanje Japoncev.**

Najbolj ogorčeni so bili boji v prvih popoldanskih urah severno od Kiangvana, kjer Kitajcev doslej ni bilo mogoče pregnati iz njihovih postojank. Japonska bombna letala so dopodne zopet bombardirala kitajsko mesto Čapej, ki je zopet v plamenih. Gosti oblaki dima se valijo proti morju. Tudi v okraju Jangčepu se Japonci mrzlično pripravljajo za novo velikopotezno ofenzivo. Kljub ljutim protinapadom kitajskih oddelkov so doslej obdržali svoje postojanke. **V divjih bojih na moža, ki so se odigravali v strelskih jarkih, sta imela oba nasprotnika veliko število mrtvih in ranjenih.** V šanghajskem mestnem delu Hongkevu je prišlo opoldne do divjega streljanja. Kitajski ostrostrelci so bajé napadli hiše tamkajšnjih Japoncev in umorili 20 civilnih oseb med njimi. Mnoge druge osebe so bile hudo ranjene od strelov in bajonetov.

Nesoglasja v japonski vladi

London, 25. februarja. č. Iz Tokija poročajo, da namerava japonski finančni minister Takahaši podati ostavko. Kot razlog za svojo demisijo navaja starost in onemoglost. Po drugih informacijah se je Takahaši odločno uprl proti novim kreditom za japonsko vojno akcijo na Kitajskem. Ko bo podal ostavko, bodo rekonstruirali japonsko vlado. Vse kaže, da opozicija ne bo sodelovala, čeprav je mikado izrazil željo, da se kljub poslednji izredni volilni zmagi konservativcev sestavi vlada nacijonalne koncentracije.

General Ma ni umorjen

Tokio, 25. febr. s. **Japonska vlada demantira vesti o umoru kitajskega generala Ma, ki se je proslavil v bojih proti Japoncem ob reki Noni.**

Vsa avstrijska vlada obolela

Dunaj, 25. febr. č. Državni kancelar dr. Buresch je pred kratkim obolel na hripi. Sedaj je ta bolezen napadla še finančnega ministra Weidenhofferja, kmetijskega ministra Dollfussa, notranjega ministra Winklerja in vojnega ministra Vaugoina.

DR. BRüNING ZAGOVARJA HINDENBURGOVO KANDIDATURO

Odgovor nemškega državnega kancelarja na napade desnice proti njegovi politiki — Pred določitvijo termina za predsedniške volitve

Berlin, 25. februarja. r. Kakor je bilo pričakovati, poteka zasedanje nemškega državnega zbora, ki se je sestal po dolgem premoru, zelo viharno. Narodni socialisti, nemški nacionalisti in komunisti, ki so se znašli naposled na isti liniji, izkoriščajo zasedanje državnega zbora ne samo za svojo politično propagando in za napad na Brüningov režim, marveč so izredno ostro nastopali tudi proti Hindenburgu, čegar kandidaturo za predsedniške volitve so postavile vse zmerne stranke, da bi preprečile zmago levičarskih in desničarskih ekstremistov. Hitlerjev intimus Göbbels je označil Hindenburga celo za dezerterja, kar je izvalo silno ogorčenje ne samo pri zmernih strankah, marveč v vsej javnosti. Notranji minister Grönner je ta napad ogorčeno zavrnil. Tudi govornik socialnih demokratov dr. Breitscheid je branil Hindenburga, češ da ga napadajo narodni socijalisti samo zaradi tega, ker se jim ni politično vdinjal. Hindenburg sicer ni pristaš socijalnih demokratov, vendar pa bodo socialisti podpirali njegovo kandidaturo, ker nudi jamstvo za ohranitev ustavnega stanja v državi. Drago pa mu je, da si je Hitler s tem nastopom sam pripravil svoj poraz. Centrumaški poslanec dr. Bolz je kritiziral postopanje nacionalistov, ki hočejo samo rušiti, a ne znajo niti povedati, kaj hočejo. Nemško - nacionalni poslanec Freitag-Lohringhofen je izvajal, da se bodo nacionalisti do skrajnosti borili proti sedanjemu režimu, ki vodi nemški narod v hlapčevstvo. Cilj nemških nacionalcev je zrušenje sedanjega sistema in režima. Poslanec ljudske konservativne stranke Westarp je obžaloval, da se ni posrečilo dvigniti predsedniških volitev iznad dnevne politike. Med njegovim govorom je prišlo do velikega hrupa, ko je napadal politične umore narodnih socialistov. Predsednik je moral sejo večkrat prekiniti. Med govorom narodno-socialističnega poslanca Rosenberga je ponovno prišlo do velikega hrupa, tako da je predsednik sejo naposled prekinil.

Na današnji seji državnega zbora je odgovarjal na napade narodnih socialistov in nemških nacijonalistov državni kancelar dr. **Brüning.** Že ko je stopil na govorniško tribuno, ga je opozicija sprejela s klici: »Kancelar lakote!« Državni kancelar je v prvem delu svojega govora obravnaval zunanjo politiko in izjavil, da je položaj tako napet kakor redkokdaj prej in da lahko vsak dan pridejo dogodki, ki bodo zahtevali nove hude ukrepe. Če so nasportniki kritizirali njegov nastop v Ženevi, mora predvsem nedvoumno izjaviti, da se nikoli ne bi dal zavesti k prestižni politiki zaradi notranjih agitacijskih potreb, če bi bili zaradi nje ogroženi življenski interesi nemškega naroda. To stališče bi morali razumeti tudi na desnici.

Najvažnejši zunanji politični dogodek je trenutno spor na Daljnem vzhodu, ki je načelno pa tudi praktično velikega pomena za Nemčijo, ker vzdržuje z obema spornima državama gospodarske odnošaje. Nemška vlada bo zaradi tega po možnosti pospeševala mirno ureditev spora. Ko je s kratkimi ugotovitvami zavrnil očitke opozicije glede klajpedskega vprašanja, se je dr. Brüning podrobno bavil v očitki nemško-nacijonalnega poslanca Freytaga-Lohringhofena glede njegovega postopanja v vprašanju carinske unije z Avstrijo. Državni kancelar je opozoril govornika, da je nemška vlada še vedno pripravljena sodelovati pri vseh ukrepih, ki bi bili po mnenju finančne komisije primerni za olajšanje gospodarskega položaja Avstrije. (Klici z desnice: Če bo in kolikor bo dovolila Francija!).

Kancelar je govoril nato o reparacijskem vprašanju, ki je danes najvažnejše vprašanje nemške politike, in zavračal trditve poslanca Freytaga, češ, da je postavil vsa dejstva na glavo, ker se je ravnal po govoricah, ki niti od daleč niso resnične. Vsakomur je znano, da je imelo njegovo potovanje v Pariz namen, pripraviti londonsko konferenco in zdi se, da je opozicija popolnoma prezrla važne rezultate komisije za odgoditev plačil.

Reparacijska konferenca je bila določena za junij in s tem je podan pogoj za dogovore tudi glede ostalih gospodarskih vprašanj. Kancelar je nadalje naglašal, da bo vlada skušala ustvariti vsako nadaljnjo deflacijo, za kar mora predvsem uravnati svojo proračunsko politiko. Dr. Brüning je govoril tudi o odredbi državnega brambnega ministra glede sprejema članov narodne socialistične stranke v državno brambo in naglasil s poudarkom, je bila izdana pod pogojem, da je zagotovitev legalnosti narodnih socialistov trajna in odkritosrčna.

Ob koncu svojega govora je dr. Brüning omenil kandidaturo Hindenburga in izjavil, da se je v zvezi s tem toliko govorilo, da se je prezrlo, da je hotel on sam ponovno omogočiti enotno kandidaturo s ponudbo svoje demisije. Zato ni njegova krivda, če si nacijonalna opozicija ni pravočasno zagotovila Hindenburgove kandidature. Njemu je samo na tem, da bi vodil nemški narod v tem boju tako, da bi napredoval in imel srečo, da bi mogel služiti takemu človeku kakor je Hindenburg, in da bi mogel razumeti, da mora zastaviti vse sile, da bi ta mož še nadalje vodil usodo nemškega naroda.

Govor državnega kancelarja dr. Brüninga, ki so ga narodni socijalisti prekinjali z medklici, zaradi česar je bilo nekaj poslancev zopet izključenih, je sprejela večina z viharnim odobravanjem.

Berlin, 25. februarja. AA. Predsednik republike Hindenburg se je zahvalil za čestitke ki mu jih je poslal general Lettow, v pismu, v katerem pravi med drugim: **»Porabil bom svoje poslednje sile za to, da pomagam streti zunanje verige, v katere je Nemčija uklenjena. Trudil se bom, da dosežem notranjo slogo nemškega naroda, ki je razkosan v medsebojnih bojih.**

Seja Narodne skupščine

Parlament je sprejel zakon o srednjih tehniških šolah — Vprašanje sprejema absolventov na tehnike

Beograd, 25. februarja. p. Narodna skupščina je danes nadaljevala razpravo o zakonu o srednjih tehniških in moških obrtnih šolah ter je po obširni debati zakon tudi v podrobnostih sprejela.

Po običajnih formalnostih je Narodna skupščina takoj prešla na dnevni red. V imenu odbora, ki je bil od plenuma pooblaščen, da zakonski osnutek prouči, je poslanec dr. Toma Smiljanić prečital posamezne člene, o katerih se je vršila debata z glasovanjem. Posebno obširna debata se je vršila o členu 14, v zvezi s konkretnim predlogom poslanca **Misirlića, naj se sprejme v zakon določba, s katero se omogoča po uveljavljenju tega zakona absolventom srednjih tehniških šol nadaljevanje študija na domačih tehniških fakultetah, ako položijo primeren dopolnilni izpit; vsem onim pa, ki so nadaljevali študije na inozemskih fakultetah, napravili izpite in si pridobili inženjerske diplome, se te diplome priznajo.**

Minister za trgovino in industrijo **dr. Kramer** je podal v zvezi s tem predlogom daljše pojasnilo, v katerem je med drugim izvajal:

Že pri sestavi zakona se je pojavilo vprašanje, ali naj ostane še nadalje v veljavi dosedanja določba, da absolventi srednjih tehniških šol ne morejo nadaljevati študija na univerzi. Z mnogih strani so poudarjali, da je to anomalija. V vseh drugih državah lahko absolventi takih šol pod gotovimi pogoji nadaljujejo študije na univerzi in si pridobe inženjerske diplome. Pri nas je prevladalo mnenje, da srednje tehniške šole ne bi smele biti nekake pripravljalne šole za inženjerje, marveč v prvi vrsti zavodi za vzgojo tehničnih strokovnjakov. Problem teh pomožnih strokovnih šol je pri nas zelo važen, ker so skoro vsa taka mesta zasedena po inozemcih. Na drugi strani vidimo, da povsod drugod absolventi srednjih tehniških šol lahko nadaljujejo študije na tehnikah in postanejo inženjerji. Zaradi tega je nastal pri nas čuden položaj. Večje število absolventov naših srednjih tehniških šol je nadaljevalo študije v inozemstvu, kjer so bili brez nadaljnjega sprejeti kot redni učenci na tehniških fakultetah in so si tudi pridobili inženjerske diplome, pri nas pa se jim te diplome niso priznale. Tako imamo okrog 200 diplomiranih inženjerjev, ki so si pridobili diplome na inozemskih univerzah pod zelo težkimi pogoji, a se jim sedaj te študije ne priznavajo. Že vrhovni zakonodajni svet je svoječasno z ogromno večino glasov sprejel predlog, da se absolventom srednjih tehniških šol omogoči študij na domačih univerzah. Toda v skupščinskem odboru je prevladalo mnenje, da bi šla taka določba predaleč. Zakon o univerzah je predpisal točno kvalifikacijo za študije na univerzi.

Pravica do študij na univerzi se po tem zakonu priznava samo absolventom gimnazij in realk. Težko je s posebnim zakonom spreminjati pogoje za sprejem na univerze. Skupščinski odbor pa je našel izhod tako, kakor je predlagal poročevalec. Na ta način se likvidira stanje, ki je postajalo nevzdržno. *V bodoče se v smislu stavljenega predloga v načelu priznava pravica do nadaljevanja študij na tehniški fakulteti tudi absolventom srednjih tehniških šol. Absolventi teh šol pa ne morejo računati na nadaljevanje študija na univerzi prej, predno zakon o univerzah ne bo določil predpisanih pogojev. Da pa se najde kompromis, bodo v prehodne določbe zakona o srednjih tehniških šolah sprejete primerne odredbe, da se to vprašanje uredi v splošno korist in zadovoljstvo.*

Narodni poslanec g. Ferdo *Šega* je opozoril ministra za trgovino na obrtno šolo v Zagrebu, ki obstoja že nad 50 let in je dala celo vrsto odličnih mojstrov. Prosi, naj se ta šola obravnava neodvisno od ostalih srednjih tehniških šol; nadalje opozarja govornik na potrebo gojitve narodne ornamentike in na sestavo strokovne terminologije v narodnem jeziku.

Minister dr. *Kramer* je odgovoril, da se glede obrtne šole v Zagrebu že delj časa vodijo pogajanja ter da je v načelu že dosežen sporazum, da se ta šola kot samostojen oddelek priključi zagrebški srednji tehnični šoli. Sestavi strokovne terminologije se že sedaj posveča največja pozornost in bo kmalu imenovana posebna komisija, da bo to vprašanje uredila.

O ostalih členih zakona se je vršila le kratka razprava, tako da je bil *naposled zakon v celoti definitivno sprejet.* Seja je bila nato zaključena.

Jutri dopoldne je na dnevnem redu poročilo odbora za spremembo skupščinskega poslovnika, razprava o zakonu o ženskih obrtnih in ženskih učiteliskih strokovnih šolah ter izvolitev treh članov verifikacijskega odbora.

Seja vlade

Beograd, 25. februarja. AA. Danes od 16. do 17.30 je bila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta g. Petra Živkovića v ministrski sobi Narodne skupščine seja ministrskega sveta. Na seji so **definitivno sestavili predlog zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o trošarini.** Zakonski predlog bo izročen narodnemu predstavništvu.

Finančni odbor

Beograd, 25. februarja. Finančni odbor je pod predsedstvom dr. Ninka Perića in podpredsednika dr. Slavka Sećerova zasedal danes ves dan in zvečer. Sejam so prisostvovali minister vojske in mornarice arm. gen. Dragomir Z. Stojanović, minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer, kmetijski minister Juraj Demetrović, prometni minister Lazar Radivojević in finančni minister dr. Milorad Djordjević. Na današnji seji so nadaljevali debato o finančnem zakonu skupno z amandmani kr. vlade in amandmani narodnih poslancev.

Fond za podpiranje gradnje uradniških stanovanj

Beograd, 25. febr. v. Ministrski svet je na predlog ministra za socialno politiko g. Ivana Puclja odobril, da more ministrstvo za socialno politiko zopet svobodno razpolagati s fondom za podpiranje gradnje uradniških stanovanj. Dosedaj je bilo dovoljevanje podpor vezano na pristanek ministrskega predsednika in finančnega ministra.

Pravilnik o izvozu živine

Beograd, 25. februarja AA. Na podlagi zakona o organizaciji in kontroli nad izvozom živine in živinskih proizvodov in mesnih predelav, čl. 1. točka b z dne 14. decembra 1931 je minister za trgovino in industrijo soglasno z ministrom za kmetijstvo predpisal pravilnik o nadzorstvu nad izvozom živine in mesnih izdelkov.

Senat sprejel zakon o gospodarskem svetu

Zakon je odobren v nespremenjeni obliki in bo sedaj predložen vladarju v sankcijo — Strokovne šole

Beograd, 25. febr. p. Senat je danes nadaljeval in zaključil razpravo o gospodarskem svetu. Na dopoldanski seji so govorili senatorji Mitrović, Marjanović, Ristić Ilidžanović, dr. Trinajstić in poročevalec odbora dr Frangeš. **Pri končnem glasovanju je bil zakon o gospodarskem svetu v podrobnostih soglasno sprejet.**

Popoldne ob 5. se je nadaljevala seja senata pod vodstvom podpredsednika dr. Frana Novaka. Na dnevnem redu je bil **zakon o pomorskih akademijah.** Po govoru poročevalca dr. Glušca, ki je poudaril važnost tega zakona ter priporočil njegov sprejem, je minister dr. Kramer razložil glavne določbe novega zakona. Orisal je važnost našega pomorstva in potrebo vsestranskega pospeševanja naše trgovske mornarice. Cilj zakona je strokovna ureditev pomorskih akademij, da bodo lahko vzgajale še bolj sposobne oficirje naše trgovske mornarice. Po govoru ministra dr. Kramerja je bil zakonski načrt v načelu sprejet. V podrobni razpravi je govoril senator dr. Ljuba Tomašić nakar je bil **zakon tudi v podrobnostih soglasno sprejet.**

Senat je nato pričel razpravo o zakonu o srednjih trgovskih šolah. Po govoru poročevalca dr. Glušca in senatorja Pavla Bujića, je bil zakon v načelu soglasno sprejet. Seja je bila nato zaključena in se bo podrobna razprava o tem zakonu nadaljevala jutri dopoldne.

Hitler ali Hindenburg?

Danes bo nemški parlament določil dan odločilne bitke med Hindenburgom in Hitlerjem, dan volitve državnega predsednika. Obe skupini sta že postavili svoja kandidata in narodni socialisti so se morali podvizati, kajti znalo bi se bilo dogoditi, da bi državni zbor izbral dan borbe že v najbližji bodočnosti, ko bi za Hitlerja komaj bile urejene že same potrebne formalnosti. Hindenburgovi pristaši so aranžirali feldmaršalovo kandidaturo tako, da je podoba, da je želja po predsedniku Hindenburgu nekaka vsenarodna zahteva, ki se ji je sivolasi maršal moral vdati. Zato je moral tudi Hitler stopiti iz rezerve in priglasiti svojo kandidaturo. Nesporno mu je visoko leteča misel že dolgo lebdela pred očmi, branil pa se je je navidezno le, da tudi njegov nastop dobi značaj vsenarodne želje, ki se ji ni mogoče upirati.

Prvi znak, da se je Hitler odločil za kandidaturo, je bilo njegovo imenovanje za profesorja politične pedagogije na tehniki v Braunschweigu, saj je z imenovanjem združena pridobitev nemškega državljanstva. Medtem pa so mu tisoči agitatorjev že pripravljali tla in Göbbels je še pred objavo kandidature govoril, da Hitler ni le kandidat, marveč predsednik, ki bo nedvomno izvoljen. Take izjave so sicer le golo agitatorično proročanstvo, ki naj narodne socialiste že potrdi v zaupanju na moč stranke, vendar kažejo, da bo boj med obema možema oster in hud.

Napovedovati bodoči izid je silno težavno, predvsem zato, ker so to pot vloge čisto zamenjane in so baš one stranke, ki so se l. 1925. na vso moč zavzemale za Hindenburga, danes njegove silovite protivnice. Enako pa je s Hindenburgovimi protivniki iz istega leta, s socialisti in centrumom, ki so danes strnjeno na strani starega feldmaršala.

»Völkischer Beobachter«, glavno glasilo hitlerjevcev, ima sedaj v rokah lepo agitacijsko orožje. Z naslado ponatiskuje pisanje posameznih listov pred sedmimi leti in glosira tedanje izjave proti Hindenburgu z brezobzirnostjo, ki je lastna nemškim narodnim socialistom. Ker so Hindenburgovi pristaši l. 1925. naglašali, da je Hindenburgovo ime geslo, za katerim stoji vsa domoljubna Nemčija, so badenski katoliški listi ugotavljali, da centrum potemtakem pač ne spada v domoljubno Nemčijo in bo odločno proti Hindenburgu. Še razločneje je pisala klerikalna »Kölnische Volkszeitung«, češ, general ni za državnega predsednika. Utemeljevala pa je to ugotovitev s tem, da je Hindenburg iz zunanjepolitičnih razlogov naravnost neznosna oseba na stolcu predsednika Nemčije, notranjepolitično pa da je njegova kandidatura takisto višek absurdnosti, predvsem pa da je velika laž fraza, da Hindenburga želi narod.

Danes vsi ti listi pišejo ravno nasprotno in Hitlerjevi listi silno strupeno reagirajo na njihova izvajanja, češ, da ni prav nikakršnega jamstva, da se Hindenburgovi pristaši ne bodo znova korenito motili in da bodo morali svojo hvalo tako preklicevati, kakor so morali preklicati nekdanjo hudo grajo. Inozemcem se bo morda zdela ta izpremememba vetrnjaška in bodo morda v neumevanju zmajevali z glavami, ali spomniti se je treba, da je bilo l. 1925. v vsej Evropi veliko ogorčenje proti Nemcem, ki postavljajo na mesto suverenega predstavitelja svoje države tako izrazitega zastopnika starega prusaškega militarizma. Koliko karikatur Hindenburga s pruskim šlemom na glavi in z Viljemovo senco v ozadju so takrat prinesli evropski in ameriški časopisi! Koliko člankov je bilo spisanih na ta predmet. Danes pa je enaka izpremememba kakor v nemški javnosti nastopila tudi po ostalem svetu. Feldmaršal Hindenburg je v očeh inozemstva predstavitelj reda in miru ter čuvar nemške ustave. To je v dobi svoje funkcije opetovano tudi res dokazal, zato pa si je tudi nakopal tako silno sovraštvo nacionalističnih življev. Za njim stoji vse treznejše, starejše nemško pokolenje, ki z bojaznijo zre v bližnjo bodočnost.

Nastopajoče pokolenje sodobne mladine pa je po pretežnem delu v taboru hitlerjevcev. Izgledi nemške mladine za bodočnost nikakor niso rožnati, zato trumoma prehaja k Hitlerju, čigar obljube prijajo romantičnemu razpoloženju mladeži. V tem dejstvu leži velika tragika nemške demokracije. Mladina, ki bi morala dalje graditi na postavljenih temeljih, je proti starejši generaciji, ki jo predstavlja Hindenburg. Zanesenjaški ogenj in idealizem, ki je gotovo nekaj prirodnega in lepega, izrabljajo brezumci in pokvarjenci, da z vzvišenimi gesli zastrupljajo one letnike državljanov, ki bodo v prihodnjem desetletju poklicani, da vodijo usodo naroda in države. Požrtvovalnosti in fanatizma, ki preveva vrste mladeži, ni v enaki meri pri starejši, že iztrošeni generaciji, zato bo boj za osebo državnega predsednika tem ostrejši.

Delo za tesnejše zbližanje balkanskih držav

Priprave za majsko zasedanje balkanske konference — Seja jugoslovenskega nacionalnega odbora

Beograd, 24. februarja

Kakor znano, je v začetku februarja zasedal v Carigradu svet balkanske konference. Seje so se udeležili tudi delegati Jugoslavije z dr. Vaso Jovanovićem na čelu. Svet balkanske konference je razpravljal o problemih, ki so v zvezi s tesnejšim gospodarskim sodelovanjem med balkanskimi državami. Obenem je bilo sklenjeno, da se bo vršila prihodnja plenarna seja balkanske konference meseca maja v Bukarešti.

V svrho priprav za to konferenco se je vršila te dni seja jugoslovenskega odbora balkanske konference, na kateri so razpravljali v prvi vrsti o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu zadnje seje sveta balkanske konference v Carigradu, ter o vprašanjih, ki pridejo na dnevni red prihodnje plenarne konference. Med **drugim je na dnevnem redu tudi vprašanje balkanskega pakta in takozvane medbalkanske konvencije, ki naj bo temelj bodočega gospodarskega sodelovanja med balkanskimi državami ob pritegnitvi vseh kooperativnih, finančnih in drugih organizacij v posameznih balkanskih državah.** Posamezni nacijonalni odbori imajo nalogo, da sestavijo tudi statut **medbalkanske poljedelske organizacije, načrt za sodelovanje balkanskih držav pri znanstvenem preiskovanju vprašanj poljedelskega in splošno gospodarskega značaja ter načrt za razvoj poljedelskega kredita v balkanskih državah.** Na dnevnem redu bukareške konference je tudi **predlog konvencije o personalnem statusu balkanskih držav, vprašanje, osnovanja posebne medbalkanske pisarne dela, konvencija o zaščiti dece, konvencija o skupni borbi proti trgovini z ženskami, medbalkanska sanitetna in veterinarska konvencija ter končno konvencija o skupni borbi proti tuberkulozi.**

Mnogo važnosti polaga jugoslovenski nacionalni odbor predvsem na predlog o **vzajemnem pospeševanju komunikacij in pomorskih transportov medbalkanskih držav ter na ustanovitev medbalkanske pomorske komisije.** V zvezi s tem bo sestavljen tudi **načrt za velika javna dela v vseh balkanskih držav, predvsem glede zgradbe cest in železnic ter načrt za medsebojno pospeševanje avtomobilskega prometa.** Znanstvena sekcija balkanske konference ima nalogo pripraviti za majsko zasedanje **statut medbalkanskega instituta za zgodovinska raziskavanja Balkana,** nadalje ustanovitev posebne **komisije za sestavo leksikona o zgodovini civilizacije balkanskih držav** ter predlog **pogodbe glede prevodov literarnih del in uprizoritve gledaliških komadov avtorjev balkanskih narodov.** Na konferenci se bo razpravljalo tudi o **ustanovitvi posebne družbe za filmanje Balkana.** Na dnevnem redu je tudi konvencija o tesnejšem sodelovanju balkanskih radiopostaj.

Jugoslovenski nacionalni odbor je na svoji današnji seji sklenil, da se mora jugoslovenska delegacija dobro pripraviti ter za vsako točko dnevnega reda sestaviti svoje predloge. Razen tega je jugoslovenski odbor obširno razpravljal o pripravah za balkanski teden, ki se bo vršil vsako leto v vseh balkanskih državah. Prvi balkanski teden se bo vršil meseca maja. V vseh balkanskih državah se bo ob tej priliki razvila živahna propaganda za čim tesnejše sodelovanje med balkanskimi državami, obenem pa bo propaganda združena s predavanji. V Grčiji bo balkanski teden predvsem posvečen medicini, v Turčiji industriji, **v Jugoslaviji pravnim vprašanjem,** v Bolgariji pa socialno-političnim. Albanija se še ni izjavila, ali bo mogla organizirati tak propagandni teden. Pri tem bodo sodelovali najodličnejši gospodarski, kulturni in znanstveni predstavniki vseh balkanskih držav in bodo na primer imeli v Jugoslaviji predavanja grški, bolgarski in turški pravniki.

Jugoslovenski odbor je naposled razpravljal tudi o predlogu turškega delegata glede **medsebojne izmenjave dijakov in univerzitetnih profesorjev.** Ob zaključku svoje seje je jugoslovenski nacionalni odbor še posebej podčrtal veliko gostoljubnost, s katero je bila naša delegacija sprejeta na potu preko Bolgarije in v Carigradu, kjer je bila deležna splošnih simpatij.

Tržaška kronika

Trst, 25. februarja, ž. Brezposelnosti, ki je zajela najširše sloje, tako da jo cenijo na 75 odst. vseh nekoč zaposlenih ljudi, so se pridružile pretekle dni še leden mraz, sneg in 95 km burja. Mestna občina je otvorila kljub pomanjkanju likvidnih sredstev 4 nove okrepčevalnice. Listi so napravili primerno reklamo, da bodo ljudje dobivali v njih zjutraj čaj in gorko mleko. In res se je naslednjega dne zbrala množica zapuščenih starcev in stark. Iz neznanih razlogov pa niso dobili obljubljenega čaja in mleka. Ljudje so se razburili in uprizorili javno demonstracijo, nakar so policijski organi spravili najbolj glasne demonstrante za nekaj dni v zapore. Pri Sv. Ani pa je skupina brezposelnih zaradi neužitne hrane in umazane posode v okrepčevalnici razdejala vso opremo. Tudi tam je bilo več ljudi aretiranih.

Pri cerkvi v Rojanu pa so tiste dni našli nekega starega smetarja in neko ženico — oba mrtva. O mraku sta ostala na cesti in preko noči deloma zaradi onemoglosti, deloma zaradi gladu in mraza zmrznila.

V tržaški ladjedelnici »San Marco«, kjer je bilo poprej zaposlenih več tisoč delavcev, jih je sedaj še 800. Ko so splovili v morje parnik »Victorio«, so imeli v dokih in ob pomolu le še dve manjši ladji in torpedolovca. Nepričakovano so pristaniški miličniki našli na torpedolovcu bombo. Izvršenih je bilo več aretacij, a atentatorjev niso našli. Ljudje govorijo o komunističnem atentatu.

Na Opčinah se je pred dnevi dogodila letalska nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtev. Dve letali iz goriških vojaških hangarjev sta manevrirali nad vasjo. Leteli sta nizko in nenadoma zadeli drugo v drugo. Eno letalo se je razbilo na kraških skalah, drugo pa je obtičalo v borovcih in se je le neznatno pokvarilo. Oba pilota sta dobila k sreči le majhne poškodbe.

Sofijsko pismo

Volitve v selskih občinah. — Pred vladno krizo?

Sofija, 22. februarja.

Kakor včeraj teden v mestnih, je narodni blok tudi pri včerajšnjih volitvah v selskih občinah dosegel kar najlepši uspeh. Volilo se je v 1265 občinah, kar je prav za prav samo dobra polovica vseh bolgarskih kmetskih občin, toda izid je bil za stranke narodnega bloka, pa naj so nastopale enotno, ali vsaka sama zase, presentljivo ugoden. V mnogih občinah so zlasti zemljedelci nastopili samostojno in dosegli popoln uspeh. Po dosedanjih službenih poročilih je dobil narodni blok vsega skupaj 322.374 glasov, delavska (komunistična) stranka 60.626, »demokratičeski zgovor« 25.098, socijani demokrati 4957 in vse ostale manjše okoli 25.000 glasov. Dočim se je pri volitvah v mestnih občinah skupno število »opozicijskih« glasov precej približevalo številu glasov »narodnega bloka«, stojita narodni blok in združena opozicija sedaj v razmerju 3:1. Službeno se ugotavlja, da je prejel narodni blok 74%, komunisti 13.7%, »demokratičeski zgovor« 6%, socijalni demokrati 1% in vse ostale stranke 5.3% glasov.

Po izjavi ministra notranjih stvari Girginova je uspeh narodnega bloka zelo zadovoljiv in še temboljši, ker je znatno padlo število glasov »demokratičeskega zgovora« ki so prešli na narodni blok, dočim je na drugi strani komunistična stranka pridobila zelo malo. Narodni blok si je tako s temi volitvami zagotovil trden temelj za nadaljevanje svoje politike notranjega pomirjenja in obnove.

Minister zemljedelske stranke Gičev je v ozirom na te volitve podal zelo značilno izjavo. Poudarjal je, da obžaluje, da je prišlo ponekod do samostojnega nastopa nekaterih strank narodnega bloka, ker je njemu korist narodnega bloka nad strankarskimi koristmi, toda če so ponekod zemljedelci nastopili ne le samostojno, temveč celo z dvema listama, je to pač izraz nezadovoljstva proti politiki demokratskega ministra notranjih stvari Girginova, ki skuša s pomočjo policije utrjevati svojo stranko, demokratsko.

Izjava zemljedelskega ministra Gičeva je obenem tudi najboljše pojasnilo današnjih razmer v vladnem narodnem bloku in njegovi vladi sami, kateri zadnje čase ne samo opozicija, temveč tudi zemljedelci napovedujejo skorajšnjo krizo. Nekateri zemljedelski listi, kakor »Pobeda« in »Vreme« so v zadnjem času precej ostro napadali ministrskega predsednika Mušanova, češ da zadržuje obljubljene reforme, ministra Girginova pa da uporabljajo policijo v namene svoje stranke. Zaradi teh napadov je prišlo celo do očitkov na seji ministrskega sveta in so se zemljedelski ministri opravičevali z nestrpnostjo mladih novinarjev; toda kljub njihovim obljubam, da bodo prenehali napadi, nadaljujejo zemljedelski listi svojo kampanjo proti demokratom in se jim je končno priključilo tudi glavno glasilo zemljedelcev, »Zemljedelsko Znamen«. Iz krogov zemljedelcev se čuje da vlada nezadovoljstvo, ki se izraža v teh listih, v vsej stranki in da bodo morali zemljedelski ministri v kratkem prilagoditi svoje stališče v vladi razpoloženju v stranki.

Gre pač predvsem za izvedbo narodu obljubljenih velikih reform v vsej državni upravi, ki pa se jih demokratski ministri ali nočejo ali pa ne upajo lotiti, dočim zemljedelski ministri, ki zavzemajo le tri manj važna mesta v vladi ne morejo prodreti s svojimi zahtevami. Zato gotovo ni neutemeljeno mnenje, da imajo napadi na demokrate v zemljedelskem tisku svoj izvor v želji zemljedelskih ministrov samih, da se izzove vladna kriza, ki bi dala zemljedelski stranki priliko, da bolje uveljavi svojo moč v vladi. Sicer »sgovorčisti« nekako namigujejo, da bi v primeru vladne krize prišli tudi oni in »smilovci« v poštev pri sestavljanju nove vlade, seveda ob izločitvi zemljedelcev, toda ta njihova nada je pač popolnoma jalova. Narodni blok brez dvoma obdrži vlado tudi v bodoče, samo zemljedelci bodo gotovo zahtevali štiri ministrske listnice namesto sedanjih treh in važnejše, da bodo imeli odločilno moč v vladi, in žnjo tudi možnost, da izvedejo v narodu tako težko pričakovane reforme. Za ta primer se govori celo že tudi o dopolnitvi amnestijskega zakona, ki naj bi se nanašal na vse sedaj nepomiloščene pripadnike zemljedelske stranke, ki žive v emigraciji. Pa se trdi v dobro poučenih krogih, da je vladna kriza že tik pred izbruhom!

Nad 400 km na uro

London, 25. februarja. AA. Malcolm Campbell je včeraj popoldne na dirkališču v Daytoni Beachu s svojim dirkalnim avtom »Sinja ptica« prekosil svoj dosedanji svetovni hitrostni rekord. V prvem krogu je razsodišče uradno zabeležilo hitrost 267.459 milje na uro. V obratni smeri proti vetru pa je rekorder dosegel hitrost 241.773 milje na uro. **Povprečna hitrost je torej znašala 253.968 milj na uro, to je okoli 408 km.** Prejšnji hitrostni rekord je znašal 245.736 milje na uro in ga je dosegel Campbell lani tudi v Daytoni. Campbell je obenem dosegel še dva druga rekorda in sicer hitrostni rekord na razdaljo 1 km in 5 km.

Pri tej priliki je treba pripomniti, da imajo Angleži danes vse uradne hitrostne rekorde: na suhem, na morju in v zraku. Letalski hitrostni rekord je dosegel Stainforth, tako imenovani »Leteči poročnik«, s 407.5 milje na uro. Hitrostni rekord v motornem čolnu ima Kaye Don, ki je dosegel hitrost 110.28 milj na uro. Tudi največjo hitrost z motornim kolesom so dosegli Angleži, najhitrejši brzovlak na svetu pa je tako imenovani »Leteči brzovlak«, ki vozi v Cheltenham na progi družbe »Great Western Railways«. Na tem vlaku je dosegel strojevodja Stone povprečno hitrost 81.2 milje na uro (okoli 130 km).

Nova zima na vzhodu

Bukarešt, 25. febr. g. Kakor poročajo iz Constance je morje v pristaniščih zamrznilo 400 m daleč. Ledolomilci so na delu, da osvobode pristanišče ledu. Prav tako je zamrznil tudi Dunav, tako da se vrši ves promet med Rumunijo in Bolgarijo na ledu. Oblastva so določila posebne črte, po katerih se prevažajo pošta in potniki iz Bolgarije v Rumunijo in obratno.

Varšava, 25. febr. g. V Vzhodni Galiciji divjajo že več dni hudi snežni viharji. Na nekaterih železniških progah so obtičali vlaki v snegu. V Lvovu je tu in tam zapadlo do 2 m snega.

Veliko zborovanje JRKD v Dolnji Lendavi

Sestanek zaupnikov se je pretvoril v mogočen zbor — Poročala sta gg. poslanca Benko in Hajdinjak

Dolnja Lendava, 25. februarja.

V nedeljo se je vršilo zelo dobro uspelo zborovanje JRKD v Dolnji Lendavi. Sklican je bil sicer samo sestanek zaupnikov, a zbralo se je **nad 400 ljudi prav iz vseh, tudi najoddaljenejših vasi našega sreza.** Tako se je sestanek zaupnikov pretvoril v veliko zborovanje.

Ob 10. je g. **dr. Pikuš** kot predsednik sreskega pripravljalnega odbora otvoril zborovanje. Pozdravil je narodnega poslanca g. **Hajdinjaka,** ki je bil od vseh zborovalcev toplo pozdravljen.

G. poslanec je nato poročal o delu v Narodni skupščini. Omenjal je nekatere važnejše uspehe, ki so bili že doseženi. Izrazil je največje upanje, da se bo dalo doseči za Prekmurje marsikaj, česar ni bilo mogoče doseči leta in leta. Da pa bo delo narodnih zastopnikov olajšano, je potrebno, da se vsi trezno misleči volilci združijo in organizirajo v vsedržavni stranki JRKD. Prav tako je potrebno, da zavladata povsod mir in sloga med narodom. Vsi in vsakdo, je poudaril poslanec, naj se v svojih potrebah z zaupanjem obračajo nanj. G. poslanec je žel za svoja izvajanja prisrčno odobravanje.

Med tem je prispel na zbor poslanec g. **Benko,** ki so ga zborovalci prav tako toplo pozdravili. Poslanec g. Benko je govoril o potrebi organiziranja v stranki. Prekmurje se je izkazalo odlično pri volitvah 8. novembra in sedaj je potrebno, da naši možje ponovno pokažejo svojo zrelost in vsi stopijo v vrste naše nove stranke. Nato je govoril g. poslanec obširneje o gospodarskem položaju Prekmurja, zlasti glede na izvoz živine, ki je glavni vir dohodkov naše pokrajine. V krajših potezah je ponovil svoja izvajanja še v madžarščini, poudarjajoč, da so naši Madžari lojalni državljani, ki jim gredo poleg enakih dolžnosti tudi enake pravice. Govor g. Benka je bil sprejet z živahnim odobravanjem.

Poročilo o dosedanjem delu v srezu po volitvah je podal tajnik pripravljalnega odbora g. Izidor **Horvat,** obenem pa je dal navodila za ustanavljanje krajevnih organizacij. Prisrčno je pozdravil vse borce izza volitev, ki so se zopet zbrali k novemu delu. Ni še vse doseženo, kar smo si postavili za cilj pri volitvah, uspeli pa bomo, ako se združimo vsi, ki si želimo novega življenja in nove dobe v Prekmurju.

Svoje skrbno sestavljeno poročilo je prečital še g. **Škoberne** iz Črensovcev, ki je pokazal na potrebo, da se posveča vsa pozornost občinskim upravam, v katere je poklicati delovne in z jugoslovenskim duhom prežete može.

Kratko je govoril še sreski šolski nadzornik g. **Peternel,** nato pa so posamezniki izražali želje in potrebe svojih okolišev. Dobili so od gg. poslancev zadovoljiva pojasnila.

Ob 13. uri je zaključil predsednik krasno uspelo zborovanje z iskreno zahvalo za tako lepo udeležbo.

Nedeljski zbor JRKD je bil mogočna manifestacija naših mož za složno delo. Tako odlična udeležba iz najbolj oddaljenih krajev sedaj, ko se čuti silno pomanjkanje denarja, je dokaz, da so naši politični delavci po naših selih pripravljeni tudi na žrtve in odločeni vztrajati na politični liniji, katere temelj je bil položen 8. novembra. V novi stranki se bodo tudi v Prekmurju v najkrajšem času zbrale vse zdrave tvorne sile.

Za živinsko bolnico v Ljubljani

Prejeli smo:

Pred dobrimi 100 leti se je začelo reševati vprašanje bolnice za živali v Ljubljani. Prvi odlok kranjske deželne vlade v tem pogledu datira iz leta 1826. Na podlagi tega odloka je bila improvizirana živinska bolnica pri ljubljanskem konjaču. Zato je že leta 1841. pozvalo državno oblastvo mestni magistrat ljubljanski, naj poskrbi za zgradbo, v kateri bosta nameščeni podkovska šola in živinska bolnica Vodil jo je živinozdravnik Hayne. Toda že po 5 letih je zaradi pomanjkanja sredstev prenehala obstojati. Živa potreba po živinski bolnici, združeni s podkovsko šolo, pa je postajala od leta do leta večja. Mestni magistrat se je temu pozivu odzval in naprosil leta 1844. Kranjsko kmetijsko družbo, da mu gre pri tem na roko. Takratna Kmetijska družba je imela v svojih vodilnih vrstah očeta naše živinoreje, živinozdravnika dr. Bleiweisa, ki je kot strokovnjak in izkušen praktik znal ceniti važnost take ustanove. Za reč si je pridobil vnetega sodelavca v osebi takratnega deželnega živinozdravnika dr. Strupija. Oba sta sestavila proračun in podrobni načrt ter ga predložila Kmetijski družbi v sprejem. Obenem sta podala izjavo, da sta pripravljena brezplačno delovati in poučevati tako v podkovski šoli kakor tudi v živinski bolnici, da s tem zmanjšata bremena. Kmetijska družba je njun predlog sprejela in avstrijska vlada je ustanovitev odobrila. V začetku leta 1850. je bila podkovska šola, združena z živinsko bolnico, izročena svojemu namenu.

Nad 80 let je obstajala živinska bolnica v Ljubljani kot edina svoje vrste v Sloveniji. Zasluge, ki si jih je živinska bolnica pridobila v času svojega obstoja, so za gospodarstvo, predvsem slovenskega kmeta, izredno velike.

Iz neznanega razloga pa je bila ta živinska bolnica pred leti ukinjena, dasi potreba po živinski bolnici brezdvomno še vedno obstoja, materijalnih stroškov za vzdrževanje bolnice pa itak ni bilo posebnih.

Potreba po živinski bolnici v Ljubljani je vedno večja. Tudi meščani gojijo mnogo živali, delno za gospodarsko korist, delno za zabavo. Mestne hiše in stanovanja so podvržena strogim predpisom gradbenega in higijeničnega značaja, kar zelo otežuje pravilno negovanje živali v mestu. Že vzdrževanje zdravega psa je v mestu težavno, z bolnim pa si meščan, zlasti če nima lastne hiše, že skoro ne more pomagati. Kje naj ga kopa, kje striže, kje naj ga zdravi, če mora uporabljati mazila z ostrim vonjem? Kopanje, čiščenje in striženje pa je tudi pri zdravem psu isto tako potrebno kakor pri človeku! Take in slične posle opravljati je v mestu dolžnost živinske bolnice, združene s primernim azilom za živali.

Ker ni upa, da bi ukinjeno živinsko bolnico poklicalo v življenje državno ali samoupravno oblastvo, je sklenilo Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani, da vzame reševanje tega perečega vprašanja v svoje roke. V ta namen izvoljeni ožji odbor bo izkušal pritegniti k delu strokovnjake kakor tudi one, ki se bodo sami izjavili pripravljeni, pri tej važni akciji pomagati. Obrnil se bo za pomoč na vse činitelje, katerih dolžnost je, skrbeti za to vprašanje. Že danes pa se obrača na javnost, naj mu priskoči na pomoč z nasveti ali kakršnimkoli koristnim dejanjem. Vse tozadevne dopise je nasloviti na Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani, Poljanska cesta 59.

Smrt beograjskega univerzitetnega profesorja

Beograd, 25. februarja p. Davi ob 3. je preminil po daljši bolezni profesor beograjske univerze dr. Milorad Popović, bivši dekan filozofske fakultete.

Prof. Ivan Mandić umrl

Zagreb, 25. februarja n. Tu je umrl po kratki bolezni prof. Ivan Mandić, ravnatelj dijaškega internata v Zagrebu. Rodil se je l. 1880. v Istri in je tam kot duhovnik dolgo deloval za hrvatsko ljudstvo in njegov prospeh. Takoj po vojni se je z večino ostale inteligence preselil v novo domovino in tu nadaljeval svoje delovanje posebno v korist istrske in ostale emigrantske mladine.

Tržiško prosvetno delo

Tržič, 25. februarja.

Koncert sokolskega društva je privabil v nedeljo polno dvorano poslušalcev. Na sporedu je bilo petje mladinskega zbora meščanske šole, ki je zapel s prav lepim umevanjem tri Sattnerjeve mladinske pesmi s spremljevanjem klavirja ter je tako proslavil 80-letnico skladatelja. Posebno privlačen je bil nastop tenorista g. Mladenovica iz Zagreba. Zapel je štiri pesmi. Najbolj sta ugajali Hatzjeva »Mati« in Ipavčeva »Ciganka Marija«. Pevec ima krasen glas, dobro tehniko in vzorno prednašanje. Prejel je šop nageljčkov. Sokolski orkester je odigral 3 točke, ki jih večina podeželskih orkestrov smatra za pretrde orehe. Naj omenimo le Jenkovo »Potero«, ki je najbolj ugajala. Orkester vodi br. Polde Kernc, ki si da ž njim veliko truda, pa žanje tudi veliko uspehov. Nekaj posebnega so bile tri Brahmsove pesmice s spremljevanjem orkestra, ki jih je pela znana koncertna pevka ga. Schickova. Njen glas je izvrstno izšolan, probojen in mil, če je treba. Podala je Brahmsa s posebno lepim umevanjem in užgala poslušalce tako, da je morala dodati še neko Schubertovo pesem. Tokrat je po dolgem času nastopil tudi pevski zbor Bralnega društva in zapel tri pesmice starejših datumov. Kaže dobro ubranost in dosti temperamenta. Vodi ga g. Lajovic. Kot samostojen mlad goslač se je pokazal dijak meščanske šole Zazvonil Oton v koncertnem duhu s spremljevanjem klavirja. Dečko ima razvit goslaški talent in dobro šolo pri g. Kerncu. Če bo tako napredoval, bomo imeli v Tržiču kmalu izvrstnega goslača. Pri klavirju je sedela prav tako učenka meščanske šole Stranska, ki ima dosti smisla za lepo, ubrano spremljevanje. Letošnji koncerti Sokola so vsi prav dobro obiskani.

Pa je bilo v nedeljo še več prireditev. Šola v Lomu je dobila v upravitelju g. Kusu prav dobrega režiserja, ki je znal v kratkem času zbrati okrog sebe igralsko družino, ki se je že toliko naučila, da se more pokazati tudi na večjih odrih. Po gostovanju na Golniku smo jo v nedeljo srečali pri Sv. Ani, kjer je odigrala burko »Nebesa na zemlji« z veliko vnemo in dobrim uspehom. Le tako naprej! Vodja osnovne šole v Dolini g. Clemente pa se je vrgel na petje in zbral navdušeno družinico pevcev, ki so v nedeljo popoldne priredili v šoli svoj prvi koncert in želi dosti pohvale. Prebivalci v Dolini in v Lomu so z delom svojih učiteljev prav zadovoljni. Veseli so, da se jim je posrečilo po 28 letih dobiti toliko željni šoli.

Prosvetno društvo sv. Jožefa je uprizorilo na svojem prenovljenem odru narodno igro »Miklovo Zalo« v režiji g. Zakrajška, delavsko izobraževalno društvo Svoboda pa »Begunko«. Če omenimo, da je igral poleg vsega še kino, potem p. n. čitatelji lahko presodijo, da je kulturno življenje v Tržiču prav razvito in živahno. Letna statistika vseh prireditev bo gotovo presegla po kakovosti in številu marsikateri večji kraj. Razveseljivo pa je, da se ljudje za kulturno delo tudi res zanimajo in ga cenijo. Naj še omenimo, da je film »V kraljestvu Zlatoroga« žel v Tržiču ogromno pohvale in so bile štiri predstave povsem razprodane. Šolska mladina je bila vzhičena, da nikoli tega.

Rumunska vojna delegacija na potu v Dubrovnik

Split, 25. februarja n. Davi ob 8.30 so odpotovali člani rumunske vojne delegacije s parnikom »Petko« v Dubrovnik. Spremljali so jih častniki splitskega 54. pešpolka »kralja Karola«, splitski župan in drugi zastopniki oblasti. V pristanišču je izkazala posebna četa rumunskim delegatom vojaške časti, godba pa jim je v slovo zaigrala rumunsko himno.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej oblačno, mestoma vetrovno, nekoliko bolj hladno, eventualno nekoliko padavin. — **Situacija včerajšnjega dne:** Izobarična razdelitev je ostala več ali manj nespremenjena. Tako je anticiklon v glavnem prevladoval na zapadu, depresija pa na vzhodu kontinenta. Mraz je v zadnjih 24 urah spet pritisnil v severnih krajih države. Povzročil je precejšen padec temperature. Pritisk je padel za 0.5—9 mm

Dunajska vremenska napoved za petek: Vreme se bo še spreminjalo, toda snežilo ne bo več. Morda se bo za kratek čas tudi zjasnilo. Zjutraj bo bolj hladno, toda mraz se najbrž ne bo držal več dolgo.

Naši kraji in ljudje

Maribor za ohranitev svojih srednjih šol

Maribor, 25. februarja.

Na seji, ki jo je imel v torek, se je mariborski občinski svet izčrpno bavil z možnostjo ukinitve nekaterih srednjih šol v Mariboru kot posledico pooblastila, ki ga nudi prosvetnemu ministru osnutek novega finančnega zakona.

Po govoru g. župana dr. Lipolda, ki je opozarjal na tostvarno nevarnost in v zvezi s tem na potrebo priključitve okoliških občin k Mariboru, da se tako odstrani nevarnost ukinitve nekaterih srednjih šol, je spregovoril še obč. svetnik g. dr. Strmšek o pomenu mariborskega srednjega šolstva. Zavzemal se je zlasti za humanistično gimnazijo, ki obstoji že od leta 1785 in iz katere je izšla vrsta najodličnejših naših mož, od katerih so danes mnogi na vodilnih mestih v našem političnem in gospodarskem življenju. Iz mariborske humanistične gimnazije je izšel med drugimi veliki slavist Miklošič. Poudarjal je, da o ukinjenju tega zavoda ne bi smelo biti niti govora. Maribor je z likvidacijo oblasti in raznih drugih ustanov, ki so bile premeščene, mnogo izgubil. Če bi se pa ukinile nekatere srednje šole, bi bil to prav občuten udarec za naše mesto, ki šteje z okolico, iz katere prihaja mladina na mariborske srednje šole, okrog 50.000 prebivalcev. Dr. Strmšek je nato prečital naslednjo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

»Občina mesta Maribora je izgubila v zadnjih letih mnogo na vsojem pomenu kot upravno in gospodarsko središče. Če se tedaj ukinejo še nekatere srednje šole, potem bo Maribor, ki šteje s svojo okolico 30.000 prebivalcev, postal nepomembno provincijalno mesto. Posebno hudo pa bi bil prizadet severni del dravske banovine, če bi se ukinila klasična gimnazija. Zaradi tega prosi mesta občina vse odločilne činitelje, da puste Mariboru neokrnjene vse dosedanje šole, gospoda župana pa občinski svet pooblašča, naj ukrene vse korake, da ostanejo Mariboru vsi šolski zavodi, posebno pa še klasična gimnazija.«

Naša propagandna razstava v Monakovem

Monakovo, 25. februarja.

International - Student-Club v Monakovem si je stavil za nalogo prirediti dne 28. t. m. veliki mednarodni bazar, ki bo v Nemčiji prva razstava te vrste. Razstavljena bo narodna umetnost 21 narodov.

Prav častno bo na razstavi zastopana tudi Jugoslavija z ročnimi izdelki vseh delov kralzevine. Pri mednarodnem sporedu bo sodeloval v svrho povzdige jugoslovenske pesmi v inozemstvu tudi naš umetnik Julij Betetto, ki je v Monakovem zelo priljubljen. Pel bo naše narodne in umetne pesmi. Z razstavo narodnih izdelkov bo še posebej v jugoslovenskem paviljonu združena razstava za propagando tujskega prometa v Jugoslaviji. Da se da monakovskemu prebivalstvu in ostalim v Clubu včlanjenim 44 narodnostim možnost spoznati naše kraje, se bo v času razstave predvajal film o Dalmaciji. V častnem odboru celotne prireditve je tudi naš monakovski generalni konzul g. Miloš Mihajlović.

Naraščanje rojstev v prestolnici

Beograd, 25. februarja.

Dočim gotova evropska, zlasti pa vsa zapadnoevropska večja mesta izkazujejo padanje rojstev, se mora naša prestolnica ponašati z dejstvom, da njena statistika rojstev ne izkazuje samo absolutnega, temveč tudi relativni porast rojstev, kar je tem razveseljivejše, ker današnji časi gotovo niso najugodnejši za ta pojav.

Po statističnih podatkih beograjskih cerkva se je lani rodilo v Beogradu 4362 otrok. Nasproti prejšnjemu letu je število poraslo za 112. Glede nezakonskih in glede verske pripadnosti rojenčkov ni točnih podatkov. Krst sam še ni odločilen za veroizpoved. Po poročilu cerkva, obče državne bolnice in materinskega udruženja, v katerem se nahajajo večinoma nezakonski otroci, je bilo tu prijavljenih 3700 otrok (verjetno vsi pravoslavni), katoliške cerkve so jih prijavile 589, židovskih otrok je bilo 101, budističnih (Kalmiki) 95, ruski so všteti med pravoslavnimi, protestantskih 53, muslimanskih pa 14.

Kar se tiče umrljivosti, beleži prestolnica za lani pač precejšen porast nasproti predlanskemu letu. Lani je namreč umrlo 3482 oseb, dočim predlanskim samo 2868. Porast smrti torej iznaša 614. Če se pa upoštevajo prejšnja leta, kar kaže predlansko leto kot prav izjemno ugodno, je stvar pač nekoliko drugačna. V primerjavi števila rojstev s številom smrti v preteklem letu vidimo, da je naravni prirastek prebivalstva znašal 880 duš.

Točno število sedanjega prebivalstva naše prestolnice ni znano. Ob ljudskem štetju lani 31. marca je Beograd štel 241 tisoč 542 duš. Računajoč, da je letni prirastek zadnjih let znašal povprečno po 15.000, se sme z gotovostjo trditi, da je število prebivalstva zdaj že doseglo 250.000.

NE VERUJ VEČ
V LJUBEZEN!

Zaključitev zimskega kmetijskega tečaja na Muti

Muta, 25. februarja.

Šesttedenski zimski kmetijski tečaj, ki ga je priredila banska uprava na Muti, je trajal do 21. t. m. Tečaj je vodil sreski kmetijski referent g. Zdolšek Alfonz. Na slovesen način je tečaj zaključil sreski podnačelnik g. Milač Ivan ob prisotnosti sreskega prosvetnega referenta g. Močnika Petra, župana g. Paternuša, šolskega upravitelja g. Kogelnika, kaplana g. Prausta in drugih. S primernim nagovorom se je g. sreski podnačelnik najprej zahvalil vodji tečaja in ostalim predavateljem, ki so pripomogli, da je tečaj dosegel svoj namen. Zahvalil se je tudi vsem vztrajnim obiskovalcem tečaja in jim polagal na srce, da ohranijo v spominu poučna predavanja. Zlasti so pokazale veliko znanimanje za tečaj občine: Muta, Gortina in Sv. Primož. Povprečna udeležba na tečaju je znašala na dan po 40 oseb.

Nadalje je poročal g. sreski podnačelnik o delovanju sreskega kmetijskega odbora v prid okraju, na kar je prečital program kmetijske potovalne razstave, ki pride tudi v naš prevaljski srez. Pri tem je omenil tudi, da se je otvoritve potovalne kmetijske razstave udeležil Nj. Vel. kralj Aleksander. Po teh besedah je pozval udeležence, da zakličejo trikratni »Živio Nj. Vel. kralj!« čemur so se vsi navdušeno odzvali.

Za tem je prevzel besedo župan g. Paternuš, ki se je zahvalil predavateljem za njihov trud z željo, da bi udeleženci vse nauke o kmetijstvu, ki so jih pridobili od predavateljev, v resnici tudi praktično izkoristili. Zahvalil se je tudi banski upravi za prireditev tečaja.

Smrt zaradi udarca pred tedni

Črešnjevec, 25. februarja.

Pred tedni je prišel 45-letni upokojeni železničar Blaž Šoba iz Leskovca k rani maši na Črenjševec pri Slovenski Bistrici. Zaradi pregleda knjig tamošnje sokolske čete se je nekoliko zamudil, nato pa je odšel k županu g. Kodeliču in ga prosil za delavsko knjižico, češ, da hoče poiskati kakršnokoli zaposlitev, ker se z ženo ne razumeta. Župan ga je s pametnim prigovarjanjem odvrnil od te namere in oba moža sta se naposled podala v Pušnikov vinotoč.

Popoldne se je Šoba odpravil poti domu. Čim pa je prestopil prag vinotoča, ga je brez vsakega povoda udaril 18-letni hlapec Doberšek z debelo, okovano palico s tako silo po glavi, da se je nesrečnik ves v krvi zgrudil na tla. Ko se je zavedel, je tožil o hudih bolečinah in sosedje so ga odpravili do doma, kjer je legel v posteljo, iz katere ni več vstal.

Hiral je več tednov. Ker je zelo oslabel, se ga je lotila pljučnica, ki ji je podlegel. Njegovo truplo so pred nekoliko dnevi obducirali in sodna komisija, ki ji je prisostvoval tudi državni tožilec g. Zorjan iz Maribora, je dognala, da je bil udarec, ki mu ga je prizadel Doberšek, posredni vzrok smrti.

Zločinec je sin dobrega kmeta iz Trnovca. Ker je pa rad pohajkoval, se z očetom nista razumela in je stopil v službo pri posestniku Ant. Bračiču na Vrhlogi, ki je bil ob času napada na pokojnika tudi prisoten. Palica, s katero je bila nesrečniku prizadeta usodna rana, je bila Bračičeva last. Motivi dejanja so dokaj zagonetni in so zaenkrat še nedognani. Doberšek se nahaja v sodnih zaporih.

Samo še danes lahko občudujete božansko
GRETO GARBO
v filmu globoke ljubezni
YVONNE
Dopolnilo zanimiv Foxov zvočni tednik: Smrtna vožnja »M 2« in vojni dogodki na Kitajskem
Predstave ob 4., ¼8 in 9¼ zvečer
Elitni kino Matica
Telefon 2124

Pragerska tragedija

Obupni čin blazne matere — pod tem naslovom je »Jutro« 18. t. m. poročalo o tragičnem dogodku na Pragerskem. Sodna komisija iz Slov. Bistrice je ugotovila naslednje podrobnosti o nenavadno žalostnem dogodku:

V noči od 15. na 16. t. m. je Ana G. na Pragerskem v odsotnosti moža prerezala svoji 4-mesečni hčerkici Slavici z žepnim nožem desno roko v laktnem sklepu. Ker pa otrok ni preveč krvavel niti jokal, mu je na istem mestu narezala še levico. Očividno pa ni poškodovala večjih žil in dete zategadelj ni močno krvavelo. Po daljšem presledku je zarezala torej še vrat, vendar tudi ta rana ni bila smrtna, dasi je otrok pričel obupno jokati. Po lastni izjavi se ji je zasmilil in hoteč ga rešiti muk, mu je zasadila nožič do ročaja v srčno stran, nakar je otrok izdihnil. Mati je trupelce umila, oblekla v petero toplih srajčk — »da bi revice v grobu ne zeblo« —, v pripravljeno mrtvaško oblačilce, mu ovenčala glavico z zelenjem in ga položila na pripravljene blazine. Ob glavi je prižgala krstno svečo, pokleknila k telescu in se — po lastni izjavi — počutila sproščena in srečna.

Z vlakom ob pol 9. uri se je vrnil mož s poslovnega potovanja. Poslala je na postajo starejšo hčerko, da bi ga pričakala z naročilom: »da je mama zelo srečna in da Slavica mirno spi«. Ko je mož prestopil domači prag in videl blazni čin svoje žene, se je v obupu zgrudil. Šele sedaj se je ženi dozdelo, da ni nekaj v redu, ker je v svoji zmedi pričakovala, da bo tudi mož njenega dejanja vesel.

Nesrečna mati je stara 30 let, je hčerka premožnega posestnika iz Radeč in je dovršila poleg osnovne šole tudi meščansko šolo. Svojega moža je spoznala v Zidanem mostu, kjer sta se pred tremi leti poročila. Zakonca sta bila v začetku srečna, že po enem letu pa je mož opazil, da se žena od časa do časa zmedeno obnaša in govori nekoordinirane stavke, ki očitujejo strah pred zasledovanjem. Tako je razlagala nekoč sosedi, da se boji očeta, ki jo čaka v zasedi s sekiro. Mučila jo je poleg tega še neutemeljena ljubosumnost, ki so jo neprimerno podpihovale še sosede. Zaradi poklica svojega moža, ki je bil kot zastopnik zavarovalnice često na daljših potovanjih, je bila nesrečnica zelo osamljena in polagoma so se ji odtujili tudi sosedje. To je seveda soodločevalo pri razvoju njene duševne zmede.

Po izpovedi nesrečnice same ji je neka sorodnica že kot dekletu naročila, da mora žrtvovati svoji sreči drugega otroka v primeru, da bo poročena in bo imela deco. Že dolga leta je torej nosila v sebi to fiksno idejo in se je v poslednjem času jedva upirala neki notranji sili, si jo je gnala do izvršitve. Neštete noči je prejokala in molila k Bogu, da bi jo rešil te neizprosne naloge. Tako je bilo tudi usodnega dne, ko je bila spet sama. Tokrat je bila nevidna sila tako neodoljiva, da se ji ni mogla upreti. Nabrusila je torej nožič in izvršila ponoči usodno dejanje v strašni zmedi in duševni depresiji. Nesrečnica je videti sicer normalna, celo inteligentna in ponavlja na vsa vprašanja, tičoča se blaznega čina, le: »Morala sem!« Pripravljena je na vse, plaši jo edino misel, da bi morala prebiti zopet cele dneve osamljena. Ker trpi le na fiksni ideji žrtvovanja, svoji okolici ni nevarna. Zato jo je sodišče pustilo doma, kjer jo mož skrbno neguje in tolaži.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo **»Franz Josefovo« vodo,** zlasti bolni na črevesju, ledvicah in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaja. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Preprečena vlomilska nakana

Celje, 25. februarja.

Sinoči okrog pol 21. je hotela zakleniti svojo trafiko v Gosposki ulici ga. Janžkova, s katero je odhajala tudi njena mati. V tem trenutku pa je prišel mimo neki njen sosed in jo naprosil še za škatlico užigalic. Njegovi želji je ga. Janžkova ustregla, nato pa zopet zaklenila trafiko.

Med tem pa je stopila iz sosednje Mantlove slaščičarne ga. Mantlova in neznance napodila, češ, naj pridejo beračit podnevi in ne ponoči. Eden od trojice ji je sirovo odvrnil: »Vi še ne veste, kdo smo mi. Se vam bomo že še maščevali!« Ga. Janžkova, ki je slišala to grožnjo, je nemudno odhitela na policijo in zadevo prijavila. Neznanci so medtem že izginili, vendar pa so stražniki in detektivi še ponoči izsledili njihov brlog v neki hiši na Bregu in jih aretirali obenem s še 4 drugimi njihovimi pajdaši. Skrajno nasilno so zahtevali nepridipravi hrano in denar tudi v gostilni »Braniboru«, pri »Jutrovi« podružnici in drugod. Povsod so morali nasilnike s silo odstraniti iz lokalov, tako sirovo so se obnašali.

Zaupno povedano:
Zobna pasta ne more nikoli nadomestiti zobozdravnika. Kdor ima npr zobni kamen je najbolje, da gre k zobozdravniku, kdor pa ima zdrave zobe, ta rabi zobno pasto, ki služi samo enem namenu: čistiti zobe in jih ohrani lepo bele. Morete biti prepričani, da ODOL-zobna pasta temeljito čisti Vaše zobe in jih ohrani lepo bele.

Dva samomora v eni noči

Maribor, 25. februarja.

Preteklo noč so pasantje na državnem mostu zaslišali obupne klice, ki so prihajali iz globine struge. Opazili so potapljajoče se človeško telo, ki se je borilo na življenje in smrt z deročimi valovi. O tem so bili takoj obveščeni reševalci, ki so pohiteli do pobrežkega broda, kjer so odvezali čoln in odpluli na Dravo. Njihova pomoč je bila zaman. Deroči valovi so pokopali pod seboj neznanega obupanca, ki je skočil v Dravo.

Naglo se je raznesla zjutraj vest, da si je pognal nekdaj zelo premožni trgovec Karl Worsche kroglo v glavo. Pred dnevi je prišel iz Zagreba in se nastanil v nekem hotelu. Bil je zadnje čase zelo potrt. Kakor pravijo, so ga težavne življenjske razmere, v katerih je živel, spravile v obup. Segel je po samokresu in se ustrelil v desno sence. Z reševalnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Glavar ciganske zločinske družbe

Po dolgem zasledovanju so ujeli zloglasnega vlomilca

Murska Sobota, 24. februarja.

Že od leta 1926 dalje se je klatil s svojo družbo po Prekmurju cigan Josip Šarközy-Horvat, po rodu iz Murskih Črncev. Med

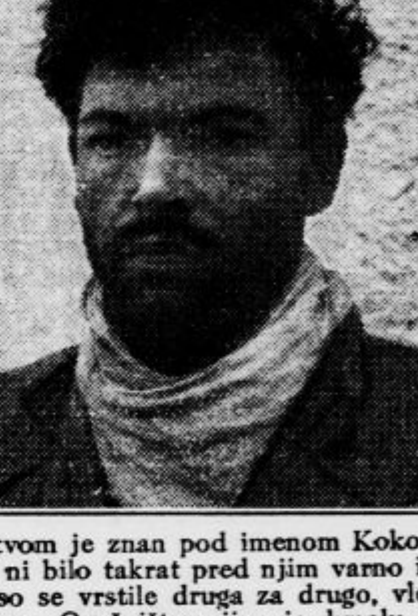

ljudstvom je znan pod imenom Kokoš. Ničesar ni bilo takrat pred njim varno in tatvine so se vrstile druga za drugo, vlom za vlomom. Orožništvo jim je kmalu prišlo na sled in začelo je intenzivno preganjati zločinsko družbo. Več ciganov je prišlo takrat pod ključ, le kolovodje Kokoša ni bilo mogoče izslediti. Znal se je vedno pravočasno skriti in pobegniti. Slednjič so mu postala tla v Prekmurju le prevroča in je izginil s svojo ženo. Delovanje je prenesel v čakovski srez in še dalje.

Prvi večji vlom je izvršil v Bukovcu, kjer je vdrl s svojo družbo v trgovino. Dočim so orožniki vse njegove pomagače zasačili in jih takoj na licu mesta zaslišali, je Kokoš ostal skrit v bližini in je vse poslušal. Uspelo mu je, da je še pravočasno pobegnil. Kmalu potem je v okolici Krapine oropal nekega kmeta na domu. Posebno se je specijaliziral na vlome v trgovine in kmalu je znašala vrednost naropanega blaga okrog 100.000 Din. Lani je vlomil v vasi Kamenici v župno cerkev in odnesel monštranco in kelihe velike zgodovinske vrednosti. In contumaciam je bil nato v Varaždinu obsojen na 8 let težke ječe, ker so ga izdali njegovi pajdaši. Prav tako je bil tudi obsojen v Mariboru na šest let ječe zaradi poskusa uboja v okolici Ptuja. Pred par dnevi pa je ta opasni zločinec le padel v roke pravice in je bil pod varno eskorto uklenjen prepeljan iz Murskega Središča, kjer so ga ujeli, v Varaždin, od tam pa bo eskortiran v Maribor.

Šarközy-Horvat je bil strah ne samo Prekmurja in Medjimurja, temveč tudi okolice Maribora. Priznava neštete zločine, a se izgovarja, da je bil le orodje mnogih ciganov, ki so ga izkoriščali z grožnjo, da ga bodo sicer izdali orožnikom. Vsekakor pa ima gotovo na vesti mnogo drugih doslej nepojasnjenih deliktov. Uvedena je obširna preiskava.

NE VERUJ VEČ
V LJUBEZEN!

Kulturni pregled

Literarni večer

Pri nas so literarni večeri zlasti v zadnjih letih dokaj redek pojav. Da se občinstvo zanima za neposredno, živo besedo naših književnikov, o tem si se lahko prepričal na književnem večeru, ki so ga priredili trije naši mladi prozaisti v sredo, dne 24. t. m. v beli dvorani Uniona.

Pred dobro zasedeno dvorano, — največ je bilo, kajpak, mladih poslušalcev in poslušalk — v diskretni poltemi, za mizo, kjer je luč osvetljevala zgolj belo ploskev papirja in čitalčev obraz, je prvi izpregovoril Ljudevit Mrzel-Frigid. Z glasom, ki se zdi, ka-

kor da je že sám znanilec lirične narave in po svoji barvi izrazito svojstveu, je pisatelj bral svojo prozo z naslovi: »Večer«, »Jesen v kasarni«, »1932« in »Pred poslednjim kantonom«. Mrzel je občinstvu, ki se zanima za našo mlado književnost, dovolj znano in tudi že priznano ime. Njegova proza je po svoji kondenziranosti, lirični mehkobi in stilistični barvitosti v slovenski književnosti svojevrsten pojav, ki ima stilnega predhodnika samo v nekaterih črticah Ivana Cankarja in Slavka Gruma. Mrzelova proza je vseskozi subjektivistična; njegov jaz se zliva s vsemi stvarmi v enoto, ki ima panteističen nadih; stil takisto razodeva pesnikov solipsizem. Res je, da je v Mrzelovi prozi zastopana tudi socijalna idejnost, vendar se človeku zdi, kakor da bi se sproti topila nalik snegu v vroči vodi. Izmed novih črtic se me je najbolj dojmila »1932«.

Drugačnega kova je Ivan Grahor. Zlasti na tem večeru sta si oba mlada prozaista stala nasproti kakor dva izrazita kontrasta. Grahor je prečital svojo daljšo »Zgodbo o krizi in trebušnatem četrtliterčku«. Med tem ko pri Mrzelu kar plavaš na fluidnih valovih čuvstvenosti, čutiš pri Grahorju drugačen teren pod svojim sodelujočim, uživajočim duhom: čutiš intelekt. Grahor je prej stvaren kakor sentimentalen; v njem ni cankarjanskega hrepenenja, je pa nekoliko Cankarjeve ironije. Tudi njegov stil očituje stvarnost in skoraj že preveč intelektualno noto. Grahorjeva satira je polna aluzij na sedanjost, na ekonomsko krizo ter vlogo kapitala in racijonalizacije v nji; tu in tam ima kakšen duhovit domislek in dovtip, kot celota pa se mi je videla premalo relijefna in jasna. Upajmo, da bo pisec svojo socijalno pravljico še bolj izdelal.

Tretji je bil Slavko Janež. Čital je svojo črtico »Ljudje v hotelu«. Ne po snovi niti po obdelavi ni njegov spis pokazal nič novega ali vsaj takega, kar bi posebno zanimikalo našo pozornost. Vzlic temu si iz njegove proze čutil nekaj kar utegne še dobiti določnejšo formo: Po tej črtici ni mogoče sklepati o drugem kot o prikupnem trudu, da pisec poda s preprostimi izraznimi sredstvi prerez skozi življenje dveh duš in skozi okolje v periferijskem hotelu.

Ni mogoče zapisati, da bi bil ta literarni večer prinesel kaj novega v naše književno življenje in tudi tega ne, da bi bil občinstvo posebno ogrel. Naposled pa je tudi literarno delo le diskusija literata z občinstvom in je treba takšne večere meriti tudi s pomenom, ki ga imajo za zbližanje med občinstvom in mlado književnostjo. Vsi vemo, da si ta dvojica ni niti tako blizu kot Grahorjevi groteskno-resnični bitji Kapital in Racijonalizacija. Prav zaradi tesnejšega zbliževanja bi bilo treba večkrat prirediti literarne večere, ki naj bi jih upeljala prav kratka konferenca o tem ali onem, izrazito sodobnem književnem problemu, pojavu ali književniku.

—o.

Kapelnik dr. Švara o Osterčevi premijeri

G. doktor, Vi dirigirate Osterčeve enodejanke?

Da, v soboto bo premijera treh Osterčevih delih, in sicer sta to dve minutni operi »Medea« in »Dandin v vicah«, prva tragična, druga komična, vmes pa balet »Maska rdeče smrti«.

Kaj lahko izjavite o stilu teh del?

Kar se tiče oper, smo pri nas dajali le eno delo, ki se da glede na kompozicijsko tehniko in melodiko staviti v isto kategorijo z Osterčevimi, namreč: Veillours »Car se fotografira«. — Osterc se tudi v dramatičnih delih poslužuje kontrapunktičnih tvorb, je kot vsi skrajno moderni precej brezobziren nasproti sozvočju, a jako pazi na pevnost partij, kar mu vsi sodelujoči pevci priznavajo. — »Dandin« je pisan skoro v komornem slogu in prav dobro zadene ton veseloigre.

Balet »Maska« pa je za nas že zaradi orkestra interesanten. Godala so zastopana samo z enim kontrabasom in enim čelom. Seveda je v taki zasedbi mnogo težje doseči instrumentalne kontraste. To pa je Ostercu gotovo uspelo. Dramatično-komičen je ples boksarjev, ki je napisan samo za trobente, rogove, pozavne in pavke.

Ali je Vaša naloga težka?

Morda! A za časa svojih triletnih dirigentskih študij v Frankfurtu sem imel toliko prilike baviti se in študirati kompozicije najskrajnejših modernistov, — imeli smo poseben studio za moderno muziko, — da meni ta stil ne dela nobenih preglavic. Kajpak: neprestane menjave takta, kontrola, intonacije pevcev, vsi nešteti vstopi instrumentov, kot so pri kontrapunktični muziki običajni, vse to daje izpočetka malo posla, a sedaj mi je, kot bi dirigiral kako staro, komodno opero.

Kako dolgo ste študirali?

Prav za prav relativno malo časa. Glavno delo je bilo z orkestrom, ki pa se je v tem stilu kmalu znašel. S solisti pa je bilo delo lahko, ker za go. Gavellovo in g. Gostiča, ki imata glavni ulogi, v »Medei«, ni kmalu zaprek v študiju. Dandina sta g. Kovač in g. Janko, ki imata centralni ulogi, tudi z lahkoto naštudirala, pa tudi g. Zupan in ga. Španova. Težko delo je imel balet. Saj ni čuda! Vsak drugi takt ima drugačen ritem. A muzikalnosti ga. Golovina je uspelo, premagati tudi te težave. — Režija pa je tudi svoje storila.

Slovenski prevod Stevensona. »Tiskovna zadruga« je izdala prevod prvega dela velikega, dvodelnega romana Roberta Louisa Stevensona »Prigode Davida Balfourja«. O tem romanu, ki je brez dvoma eden najzanimivejših, kar jih je v zadnjih letih izšlo v slovenščini, je »Jutro« že pisalo. Ne bi pa bilo prav, če ne bi omenili dela, ki ga je opravil prevajalec. Vladimir Levstik nam je dal v zadnjih letih že lepo vrsto mojstrskih prevodov. Tudi Stevensonu je bil posvetil vse svoje odlične prevajalske sposobnosti in nam tako dal knjigo, ki jo jezikovno in stilistično uživamo kakor najboljšo stvaritev domače proze. Z izredno tankočutnostjo je Levstik prelil v slovenski jezik tudi najskrivnostnejše stilistične finese. Zato smemo biti tem lažje prepričani, da bo ta roman v Levstikovem prevodu postal ena naših najdragocenejših in najbolj priljubljenih ljudskih knjig. Ljudskih v pomenu, ki ga imajo mnoge velike stvaritve: da jih enako uživata razvajen čitalec in preprost ljubitelj dobrega, okusnega štiva. I. del (Ugrabljen) tvori celoto zase. Stane broš. 70 Din, v platno vezan pa 90 Din.

O književnih razmerah v Srbiji pred sto leti prinaša daljšo razpravo Tihomira R. Gjorgjevića »Srpski književni glasnik«. V 4. številki je vrhu tega izšlo nadaljevanje Lazarevićeve razprave »O« stvaralaštvu,« dva članka o razorožitvenem vprašanju, prva slika novega dramatskega dela Josipa Kulundžića »Ne suviše savesti« in drugo zanimivo gradivo.

Francoske književne nagrade. Velika nagrada pariškega Pisateljskega društva (Société des Gens de Lettres) je bila pravkar podeljena Mariu Meunierju, ki je v zadnjem času objavil odlično knjigo o antični pesnici Sapphi.

Veliko gledališko zgodovino (Histoire générale illustrée du Théâtre) je napovedala založba »Librairie de France« v Parizu. Izšla bo v redakciji Luciena Dubecha in bo obsegala pet zvezkov v 4°, po 300 strani in 1900 ilustracij, med njimi 100 na posebnih prilogah. Broširana izdaja bo stala 580 frankov.

Izvrstno veseloigro »Zadeva Kaiser«, ki jo ponavlja Šentjakobski oder 27. t. m. vsebuje toliko besedne in situacijske komike, da mora zadovoljiti v najvišji meri slehernega gledalca. Režira g. Milan Košak, sodelujejo Baranova, Bučarjeva, Puschnerjeva in Grumova, v naslovni vlogi Lavrič, dalje gg. Petrovčič, Kunc, Škerlj, Zalaznik in Juvan. Vstopnice se dobe od četrtka dalje pri g. Milošu Karničniku na Starem trgu.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Tvrdka Drago Schwab

V LJUBLJANI, DVORNI TRG štev. 3

najvljudneje naznanja

cenjenemu občinstvu, zlasti gg. državnim in privatnim nameščencem, da je lastništvo tvrdke

prešlo na gospoda HINKA KISLINGERJA

mnogoletnega poslovodje tvrdke ter

na gospoda VIKTORJA PERPERJA

večletnega vodjo krojnega ateljeja tvrdke DRAGO SCHWAB

Oba gospoda sta strokovnjaka v blagu in v kroju in do dobra poznata zahteve gospodov, ki sta jih imela skozi mnogo let priliko spoznavati in jim zadoščati.

Tem bolj se bosta potrudila kot lastnika tvrdke, da bosta ustrezala zlasti z izbranimi finimi vzorci češkega in angleškega sukna z najboljšo izdelavo oblek, in kar je najvažnejše, da bosta omogočila gospodom kar najcenejše oblačenje. Poudariti ni treba, da bosta zlasti skrbela za najfinejšo postrežbo. Za pomladansko sezijo sta založila najmodernejše blago za obleke, površnike ter blago za športne in lovske obleke, in vljudno vabita cenjeno občinstvo na ogled in izbiro. — Cenjene odjemalce prosita, da prenesejo zaupanje od prejšnjega lastništva tvrdke na njiju.

DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Domače vesti

• **Imenovanje v državni službi.** S kraljevim ukazom je profesor na kmetijski šoli v Vukovu Fran Lukman imenovan za vršilca dolžnosti potovalnega učitelja za vinogradništvo pri banski upravi v Ljubljani.

• **Zanimanje tujih arheologov za izkopavanja v Bosni.** Sarajevski banovinski muzej je od arheologa Jansena v Stokholmu ter od ameriških arheologov obveščen, da pridejo pomladi v Bosno, kjer bodo pričeli z izkopavanjem na predhistoričnih najdiščih na Vlasincu in v rogaškem okraju.

• **Zamenjava drobiža.** Na osnovi člena 6. zakona o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 dinarjev je izdal minister za finance odredbo, naj izvrše davčne uprave zameno niže označenega kovinskega drobiža. Zamenja se a) ves drobiž kraljevine Srbije in Črne gore iz niklja po 5, 10 in 20 par, izkovan do leta 1916; b) drobiž kraljevine SHS iz game po 5 in 10 par, izkovan leta 1920; c) drobiž bivše avstro-ogrske monarhije iz niklja po 10 in 20 helerjev, odnosno filirjev iz pakfonga po 10 in 20 helerjev, odnosno filirjev, in iz železa po 20 helerjev, odnosno filirjev. Ostali drobiž, ki tukaj ni naštet, se ne bo zamenjal. Ves našteti drobiž se mora zamenjati po nominalni vrednosti, ki je označena na denarju, razen avstro-ogrskega drobiža iz železa po 20 helerjev, odnosno filirjev, ki se mora zamenjati po 5 par novec. Zamenjava se vrši pri vsem blagajnah davčnih uprav. Za predloženi drobiž se izda prvenstveno drobiž po 0.25 Din; če tega ni, pa drobiž po 0.50, 1, 2 Din. Drobiž, ki se predloži v zamenjavo, mora biti vložen v zavitke po denarnih vrstah, na omotu pa mora biti označena vrednost vsebine. Za večje količine morajo predložiti stranke specifikacijo drobiža po vrstah in označiti celotno vsoto, ki se je prinesla v zameno. Zamenjava se prične pri davčni upravi za mesto v Ljubljani takoj in bo trajala do vštetega 30. novembra letos. Po 30. novembru letos se zamenjava ne sme več vršiti, nezamenjani kovinski drobiž pa prestane biti zakonsko plačilno sredstvo.

• **Slovensko planinsko društvo** sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane naslednje koče in domovi: v Triglavskem pogorju stara Aljaževa koča (neoskrbovana) Erjavčeva koča na Vršiču (odprta in oskrbovana ob nedeljah in prazniških ter v dnevih pred nedeljami in prazniki); v Karavankah Valvazorjeva koča pod Stolom, Planinski dom na Kofcah (stalno odprta in oskrbovana); v Kamniških planinah Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki Planini in Dom na Krvavcu. Nadalje sporoča SPD, da so odprte in oskrbovane vse leto: nova zgrajena postojanka na Sv. Gori koča na Sv. planini, novo zgrajeni Dom na Mrzlici, vse koče na Pohorju, Celjska koča nad Celjem ter Piskernikova in Tilerjeva koča v Logarski dolini.

• **»Službeni list dravske banovine«** objavlja v 15. letošnji številki: pravila za opravljanje praktičnega učiteljskega izpita, pravilnik o obliki, vsebini in načinu izdajanja zdravniških potrdil, tarifo o pobiranju žigovine in drugih pristojbin za dela osrednje uprave za mere in dragocene kovine, norme za opeko, norme za opeko iz apna in peska, norme za pletenine iz stukaturne trstike, objave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932. in vložitev prijav za draginjske doklade državnih upokojencev.

NE VERUJ VEČ V LJUBEZEN!

• **Razpust društva.** Banska uprava dravske banovine je razpustila Zvezo delavskih žena in deklet za Slovenijo, podružnico v Trbovljah, ker že več let ne deluje in nima pogojev za pravni obstoj.

• **Redni občni zbor** društva železniških upokojencev bo 6. marca ob 2. popoldne v salonu »Pri levu«, Gosposvetska cesta 16 v Ljubljani. Člane vljudno vabi k obilni udeležbi odbor.

• **Redni občni zbor Udruženja trafikantov za Slovenijo** bo v nedeljo 28. t. m. ob 16 v hotelu »Lloydu«, Sv. Petra cesta 5, Ljubljana.

• **CM podružnica Dol pri Hrastniku** ima svoj občni zbor v nedeljo 23. t. m. ob 15. v gostilni g. Dolinška.

• **Novi grobovi.** V idilični Mirni si je v kratkem razdobju treh mesecev izbral smrtni angel tretjo žrtev, uglednega posestnika in trgovca g. Franca Strana. Pokojnik, kateremu je življenje naklonilo komaj 35 let, je bil kremenit značaj, poznan po vsej Dolenjski. Bil je zelo priljubljen zlasti še med stanovskimi tovariši. S pridnostjo si je kot skrben gospodar pridobil prav lepo imetje. Kakor je bil delaven v gospodarstvu, je bil marljiv kakor čebela tudi v raznih naprednih društvih, zlasti pri Sokolu, ki ga je štel med svoje zveste delavce in ustanovne člane. Za Sokolstvo si je pridobil zelo lepe zasluge. Pred leti je bil tudi poveljnik gasilnega društva. Pogreb se bo vršil jutri iz hiše žalosti na farno pokopališče Sv. Helene. Za pokojnim žaluje soproga Marija ter sinček Stojan in hčerka Majda. — V Starem trgu ob Kolpi je umrl po kratki bolezni ugledni trgovec in posestnik g. Ivan Koce v starosti 58 let. Zapušča dva sina in sicer je starejši, g. dr. Jure Koce, konceptni adjunkt Zbornice za TOI v Ljubljani. Ivan pa je doma na posestvu. Pogreb blagega pokojnika bo danes ob 10. — V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani je v lepi starosti 86 let umrl upokojeni sodni oficijal g. Matija Kocuvan. K večnemu počitku ga bodo spremili jutri ob 10. — V Smrečju pri Žirovskem vrhu je umrla posestnikova hči Marica Štajerjeva. Zavratna jetika jo je strla v cvetu 23 let. Ob veliki udeležbi domačega ljudstva, ki sočustvuje s prizadetimi se je vršil pogreb na pokopališče k Sv. Trem kraljem. — V lepi starosti 83 let je umrla na Suhi pri Škofji Loki pri Šinku domača stara mati Marija Golličeva. Blaga in prikupna žena je bila obče poznana zaradi svoje darežljivosti. Veliko število pogrebcev, posebno z domače vasi je spremilo pokojnico na škofjeloško pokopališče. — Kakor smo včeraj kratko beležili, je po daljšem bolehanju umrl v jeseniški bolnici bratovske skladnice gosp. Franc Poženel, delovodja pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. S pokojnim je legla v prerani grob markantna in obče znana jeseniška osebnost. Bil je dolga leta poveljnik tovarniških gasilcev, občinski odbornik, bivši predsednik podružnice CMD, član jeseniškega Sokola itd. Kljub hudi bolezni je vršil službo v tovarni do zadnjega, dokler zahrbtna bolezen ni popolnoma strla nekdanjega orjaka. Njega in njegovo obitelj je zadnja leta hudo preganjala nemila usoda. Pred dvema letoma je v cvetu mladosti umrl sin, drugi sin je že nad eno leto priklenjen na bolniško posteljo, tretji sin pa se je ravno te dni hudo poškodoval pri smučanju. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **»Zbor«.** Revija nove zborovske glasbe. Ureja Zorko Prelovec, izdaja in zalaga pevsko društvo »Ljubljanski zvon« v Ljubljani. Letnik VIII. št. 1. Vsebina glasbenega dela: Ferjančič: »Spomin« (moški zbor) Mirk: »Štirje mladinski ali ženski zbori« (»Jutranji zvon«, »Ciba«, »Koromandija« in »Medvedov ples«, Bravničar: »Osamljena« (samospev s klavirjem). Vsebina književnega dela: Peruzzi: »Bajka o carju« (pesem), Peruzzi: Matej Hubad (k 40 letnici kulturnega dela), Naši skladatelji Prof. Gröbming: »Pred prvo pevsko tekmo«, Iz naših organizacij in društev, Razno, Iz uredništva in upravništva. Rubrike Novosti, Koncerti in Opera so se morale zaradi pičlega prostora odložiti na 2. zvezek. Pevskim društvom in zborom, solistom, pevcem in pevkam toplo priporočamo, naj se naroče na »Zbor«. Stanejo le 50 Din na leto. Uprava »Zborov«: pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.

• **Ravni breg, ne Vranji vrh.** Pišejo nam: V občini Sladkem vrhu nad Muro (pošta Marija Snežna) je katastralna občina, ki se je na starih zemljevidih pravilno označevala za Ravni breg (Raun breg) Nemci so iz tega izkovali Raubenberg, a po prevratu smo Slovenci nemško spako prekrstili v Vranji vrh (zakaj ne kar v Krokarjev vrh). In res je ta spaka prišla celo v uradne sezname, na pr. v Pirčev »Poštni in krajevni leksikon«.

• **Našli v Argentini.** Glede na hudo stanje zaradi nezaposlenosti naših ljudi v Argentini je jugoslovensko poslaništvo v Buenos Airesu ustanovilo urad za nameščanje, ki je začel poslovati 11. januarja v ulici Avenide de Mayo št. 1370, kjer se nahaja konzularni oddelek poslaništva. Oni nezaposleni državljani kraljevine Jugoslavije, ki iščejo zaposlenje ali ki potrebujejo kako posredovanje ali priporočilo, naj se obrnejo na ta urad. Urad bo storil, kar mogoče, da dobi delo čim večje število naših ljudi.

• **Koliko je Južna Srbija dobila za tobak.** Po vesteh iz Beograda so kmetje Južne Srbije prejeli za lanski pridelek tobaka nad 150,000.000 Din.

• **Vinkovčani odhajajo v Indokino.** »Hrvatska Straža« poroča, da se je prijavilo več mladih Vinkovčanov z dovršeno srednjo šolo za francosko kolonijalno orožništvo v Indokini.

• **Samomor blazne žene.** V Gaberskem pri Trbovljah živi upokojeni rudar Bizjak. Njegova žena Frančiška je kazala znake blaznosti in je bila svoj čas že v blaznici Dne 23. t. m. zjutraj pa je našel Bizjak svojo ženo v skednju obešeno. Vsaka pomoč je bila izključena.

• **Zagoneten samomor.** V Zagrebu je v sredo zjutraj služkinja Cilka Podplatnikova izpila v svoji sobici večjo količino lizola. Ker je dalje časa ni bilo na izpregled, so jo poiskali in jo nezavestno našli na postelji. V bolnici so jo izkušali spraviti zopet k zavesti, a brez uspeha. Vzrok svoje smrti je Cilka kot skrivnost vzela s seboj v grob.

• **Hrom Ličan v Zagrebu oropan.** Te dni je iz Like prispel v Zagreb 40 letni hromi Jovo Kovačević, da bi dal žigosati devet tisočakov, od katerih pa je bil samo eden njegova lastnina, ostale pa so mu izročili njegovi sovaščani, ki so imeli vanj popolno zaupanje. Na zagrebškem glav. kolodvoru je začel izpraševati, kje je banka v kateri žigosajo tisočake. Neki mlad človek se mu je ponudil, da ga bo vodil do banke in posredoval za žigosanje. Jovo je ponudbo z veseljem sprejel. Ko mu je zaupljivi Ličan pokazal listnico in preštel tisočake, mu je mladi neznanec iztrgal listnico in pobegnil. Jovo je prosil pozneje redarja za pomoč, a ubežnega roparja niso mogli izslediti.

VALČKOV VEČER
SOKOLA I NA TABORU
★
V SOBOTO DNE 5. MARCA T. L.

• **Zasledovan nepridiprav.** Orožniki že dalje časa zasledujejo 36 letnega Josipa Bradeška, doma iz okolice Polhovega gradca. Bil je že večkrat kaznovan, vendar ga to ni izpametovalo in je po povratku iz zapora pričel zopet krasti v okolici Horjula. Nedavno se je splazil v podstrešje posestnika Lovrenca Sečnika v Butajnovi in odnesel razno mesnino. Takoj nato je vdrl tudi v hišo posestnika Jakoba Kreka v isti vasi. Pri tretjem poskušenem vlomu so ga zasačili vaščani, ki so ga prepodili. Bradeško se zdaj potepa in skriva po deželi.

• **Posledice mraza.** Iz Sarajeva poročajo o nenavadnih posledicah letošnje hude zime v selu Faletičih pri Sarajevu so večjemu številu drobnice zmrznile noge. Neki seljak je moral zaklati 18 koz, ker so jim pozeble noge. Ista nesreča se je pripetila na Romaniji volu nekega tamkajšnjega posestnika. Vola so morali na vozu pripeljati na sejem.

• **Cerkev pogorela.** V vasi Bili pri Livnu je požar uničil cerkev sv. Franje. Domneva se, da je požar nastal ponoči od goreče sveče. Cerkev je pogorela do tal; uničeni so tudi vsi cerkveni nakiti. Škoda znaša približno 100.000 Din. Zavarovana ni bila ne cerkev, ne nakiti.

• **Velik požar v Sarajevu je nastal** v tovarni testenin, ki je last Luke Jurjevića. Škoda je cenjena na 750.000 Din. Tovarna je bila zavarovana.

• **Divje svinje pri Dražgošah.** Iz Dražgoš nam pišejo: Kakor kaže so se zaredile v naših gozdovih poslednja leta divje svinje, ki delajo na polju in po vrtovih precejšnjo škodo. Svinje so že v jeseni opazili v Selški dolini pri Zalem logu in Dolenji vasi. Lovci so divje ščetince večkrat zasledovali, a vselej zaman. Skupini štirih lovcev je bila sreča nekoliko mila šele v ponedeljek, ko so po dvadnevnem pogonu ustrelili divjo svinjo. Žival, težko 81 kg, je ustrelil Miha Habjan v tako zvanem Plenšaku. Mrtvo žival so oddali lastniku lovskega revirja g. Vebru na Češnjici.

• **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je prepovedalo Škočiču Karlu, posestniku, rojenemu v Žikarcih in tam stanujočemu, zahajati v krčme za dobo enega leta, to je od 9. t. m. do 9. februarja 1933. — Mizarju Bokanu Minaelu iz Murske Sobote se je prepovedalo zahajanje v krčme za dobo enega in pol leta.

Slabo vreme

čas gripe! Varujte se s

PANFLAVIN pastilami

Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravja S. štev. 1409, 6. II. 1932.

• **Po napornih preiskavah v laboratorijih** in po eksaktnem opazovanju na klinikah so sestavili znanstveniki TRILYSIN biološko okrepčilo za lase, ki ima vse potrebne lastnosti za ojačanje lasne rasti. Po vsakodnevni uporabi tega sredstva izgine prhljaj, lasje nehajo izpadati in začno zopet rasti. TRILYSIN se dobi v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in v večjih brivskih salonih. Velika steklenica stane 75 Din, mala 42 Din. Znanstveno poljudno pisano literaturo o vplivu tega sredstva za lase pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Josip Hoffman, Zagreb, Mošinskoga 5.

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Z banske uprave.** Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer danes ne bo sprejemal strank ker bo uradno zadržan

u— **Ljubljanska univerza** je objavila seznam predavanj za poletni semester. Inskripcijski rok se ne bo podaljšal, naknadna inskripcija pa se bo dovoljevala le na motivirane prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili. Inskripcija traja od 1. do vštetega 10. marca. Semester bo trajal od 1. marca do 30. junija. V zimskem semestru je bila na posameznih fakultetah naslednja frekvenca: na filozofski je bilo vpisanih 536 rednih in 20 izrednih slušateljev od teh 212 rednih in 13 izrednih slušateljic, skupno 556; na juridični 488 rednih 4, izredni slušatelji, od teh 43 rednih in 1 izredna slušateljica, skupno 492; na medicinski 115 rednih slušateljev in 20 rednih slušateljic, skupaj 135; na tehnični 568 rednih in 6 izredh, od ten 15 rednih in 1 izredna slušateljica, skupno 574; na teološki pa 149 rednih in 5 izrednih slušateljev, skupaj 154. Rednih slušateljev je torej bilo 1856, izrednih 35, rednih slušateljic pa 290 in 15 izrednih. Skupno je torej bilo v zimskem semestru vpisanih 1911.

Glasoviti znanstveni grafolog

Karmah

v LJUBLJANI

V hotelu »SOČA« se je nastanil znani grafolog KARMAH, ki se posebno odlikuje z analizo človeškega značaja. Dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu za nastopajoče dogodljaje pismene svete, ki vam koristijo vse vaše življenje. Ne more biti resnica, kar mislimo sami o sebi, kakor tudi ono ne bo res, kar drugi o nas mislijo, ampak rokopis, kakor navadno pišemo, odkriva proti naši volji našo dušo.

V Ljubljani ostane na zahtevo zainteresiranih izključno le par dni.

Obiske sprejema vsak dan od 2. — 7. in od 9. — 12 2540

u— **Znamenita operna in koncertna pevka Ada Sari** je umetnica, ki ne potrebuje prav nobene posebne reklame. Po vseh velikih mestih, kjer stalno koncertira v vsaki sezoni, zadostuje samo velik lepak z imenom Ada Sari in dvorana je polna. Tudi Ljubljančani jo poznajo bodisi iz radija bodisi iz praških in dunajskih kritik. Je umetnica po božji volji, zato najtopleje priporočamo obisk tega koncerta vsem prijateljem lepega umetnega petja. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Ljubiteljem Richarda Tauberja in njegovega petja** sporočamo, da bo predvajala ZKD danes Tauberjev prvi, prekrasni zvočni film »Ne verujem več nobeni ženski«. Richard Tauber, ki prednašavija v tem filmu v domovino se vračajočega mornarja, zapoje s svojim blestečim tenorjem tri nepozabne pesmi: o morju in domovini, o starodavni pesmi in o materinski ljubezni. Film se bo predvajal v Elitnem kinu Matici danes in jutri ob pol 3. popoldne, zadnjikrat pa v nedeljo ob 11. Cene so najnižje, da je s tem najširšim krogom občinstva omogočen ogled prekrasnega filmskega dela.

u— **Drevi bo ob 20. v dvorani Trgovskega doma predzadnja Preporodova plesna vaja.** Sodeluje priznani Odeon jazz. Vljudno vabljeni! Zaključek uspelih plesnih vaj SO »Preporoda« bo v soboto 5. marca ob 20. v dvorani Trgovskega doma. Cenjene plesalce in plesalke opozarjamo, naj ne pripravljajo nikakih kotiljonov razen za kotiljonsko četvorko. Za zabavo in razvedrilo bodo skrbeli priznani Odeon jazz, razne plesne igre in dobro založeni buffet.

u— **SJSU »Preporod«** bo v soboto 27. t. m. nadaljeval s serijo poučnih predavanj. Predaval bo g. Verij Švajgar o zanimivi temi: Železniški problemi. Pričetek točno ob 16. Tovarišice in tovariši udeležite se točno in polnoštevilno društvenih predavanj in pokažite našo preporodaško disciplino!

u— **Po lepo uspelem treznostnem kongresu** se priredi ob zaključku razstave akademija v nedeljo ob 20. v Delavski zbornici z obilnim sporedom v režiji g. Emila Freliha. Posebej pa še opozarjamo na alegorijo, ki je svojevrstna po zamisli režiserja in nalašč prirejena za to akademijo. Vstopnine ne bo. Program velja 3 Din.

u— **Slikarska razstava — enodnevnica.** Gospa Ljuba Servaci, rojena Trbojevićeva, profesorica II. realne gimnazije v Ljubljani, je razstavila v trgovini »Elite«, Prešernova ulica, pet portretov, ki ostanejo na ogled samo danes, v petek. Opozarjamo ljubitelje slikarske umetnosti.

u— **Lutkarski odsek Československé Obce** priredi v nedeljo 28. t. m. ob 16. v Narodnem domu tridejanko »Hudiči na gradu«.

u— **Klub jugosl. primorskih akademikov** priredi v nedeljo 28. t. m. ob priliki ustanovnega občnega zbora primorskega društva »Nanos« izlet v Maribor. Vožnja četrtinska. Prijavite se tajniku kluba. Odhod ob 5.20 zjutraj, povratek ob 22.

u— **Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«.** Drevi točno ob 20. strogo obvezna vaja mešanega zbora.

u— **Pri likanju se je zastrupila.** Služkinja Frančiška Letnarjeva v Klečah 13, je včeraj dopoldne doma likala. Pri tem jo je objela slabost, da je omahnila in se onesvestila. Domači so je prepeljali v splošno bolnico, kjer so ugotovili, da je nastopilo zastrupljenje zaradi predolgotrajnega vdihavanja ogljikovega oksida. V bolnici so zdravniki nudili Letnarjevi potrebno pomoč z injekcijami.

Pravi pot za dosego

lepih belih zob

kakor tudi istočasna odstranitev neokusno barvanega zobnega obložka je sledeč:

Iztisnite malo količino Chlorodont zobne paste na suho Chlorodont zobno ščetko - t. j. specijalna ščetka z zobčastim rezom - drgnite svoje zobe od vseh strani, kakor tudi od zgoraj navzdol. Pomočite šele nato ščetko v vodo, ter izplaknite si usta temeljito, grgraje s Chlorodont ustno vodo. Uspeh je presenetljiv! Neokusna barva zobnega obložka je izginila in ostane Vam v ustih prijeten svež občutek.

Varujte se manjvrednih cenejših posnemanj, ter zahtevajte izrecno le Chlorodont zobno pasto. Tuba Din 8.—.

u— **Československá Obec.** Valná hromada koná se v sobotu, dne 27. února o osmé večer ve Zvezdě. Jest povinností všech členů, aby se tohoto výročního shromáždění súčastnili.

u— **Huda nezgoda služkinje.** Na Nabrežju 20. septembra pred hišo št. 2., se je včeraj zjutraj ponesrečila 24 letna služkinja Franja Vidmarjeva, zaposlena na Mestnem trgu. Na poledenelem hodniku ji je spodrsnilo in je udarila z glavo ob vogal hiše. Dobila je na temenu veliko krvavečo rano in so jo morali nemudoma prepeljati v bolnico.

u— **Izgnana iz Ljubljane.** Policija je za nedoločen čas izgnala iz mestnega policijskega okoliša 34 letno Antonijo B., pristojno v občino Bistrico v kamniškem srezu. Tončka, kunarica po poklicu, je zagrešila v Ljubljani različne prestopke, ostala je nepoboljšljiva vlačuga in je vedno dajala opravka policiji.

u— **Vsak dan pelje** zgodaj zjutraj 15 uslužbenk Osrednjih mlekarn z vozički strankam nad 1500 steklenic, vseh bakterij očiščenega biomleka. Ali veste, kakšno škodo imate, ako niste odjemalec biomleka? Vprašajte po tel. št. 2446. Dostava na dom.

u— **Dancing, prvovrstni artisti v hotelu TIVOLI.** Vsako noč odprto do jutra.

Iz Celja

c— **Tyrševo proslavo** ob 100letnici njegovega rojstva priredi Sokol v Celju v nedeljo 6. marca ob pol 11. v društveni telovadnici v Gregorčičevi ulici. Spored: govor, deklamacije in petje. Udeležba za članstvo in naraščaj obvezna, vabljeni pa so tudi predstavniki oblastev in zastopniki narodnih in kulturnih organizacij.

c— **Sokolski tečaj češkega jezika se bo** pričel v torek 1. marca ob pol 19. v risalnici mestne narodne šole v I. nadstropju. Poučeval bo br. inž. Ozvald. Vabljeno je članstvo in naraščaj, zlasti pa udeleženci letošnjega praškega vsesokolskega zleta. Pisalne potrebščine naj prinese vsak s seboj.

c— **Drevi ob 18. bo na mestnem magistratu seja mestnega občinskega sveta.** Ker je gradivo, ki ga mora obdelati občinski svet, zelo obsežno, se bo seja najbrže morala nadaljevati še v soboto zvečer.

c— **Požar v Savinjski dolini.** V sredo 24. t. m. okrog 18. je naznanil v Gotovljah pri Žalcu plat zvona, da je nastal v vasi ogenj. Gorela je hiša posestnika Zupanca, ker so se vnele saje v dimniku. V nekaj minutah je bilo na licu mesta domače gasilno društvo, kateremu so kmalu prihiteli na pomoč gasilci iz Vrbja in Žalca. Le srečnema naključju in požrtvovalnosti vrlih gasilcev in civilnega prebivalstva je pripisati, da sta pogorela le stanovanjska hiša in svinjak in da je bilo mogoče rešiti gospodarsko poslopje, ki stoji komaj 2 metra od pogorele hiše.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Douglas Fairbanks ml.

v filmu velenapete vsebine

Junaki teme

Grozovita rudniška katastrofa

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Cene 4 in 6 Din.

c— **Nesreča v rudniku.** Jamski voziček v hudojamskem premogovniku pri Laškem je pritisnil 28letnega rudarja Antona Užmaha z Rečice nad Laškim in mu zlomil levo ključnico. Užmaha so prepeljali v celjsko bolnico.

c— **Drzen roparski napad.** Preteklo nedeljo okrog pol 23. sta se vračali sestri P. iz celjskega mestnega kina skozi Zavodno proti domu v Čret. Cesta je bila prazna, le pri Scharovi gostilni sta prehiteli kakih 25 let starega, elegantno oblečenega moškega. Neznanec pa jima je pričel slediti tesno za petami, dasi sta nalašč pospešili korake. Pri Žimnjakovem skednju, kjer se odcepi stranska cesta proti Voglajni in kemični tovarni, ju je neznanec dohitel in z ostrim glasom zahteval od njiju denar, češ, da je brezposeln. Ko sta napadenki odklonili njegovo zahtevo, se ju je lotil dejansko in izkušal mlajši iztrgati iz rok ročno torbico. Gospodična se ga je otresla in zbežala proti Voglajni, dočim se je njena sestra med tem borila z napadalcem, ki ji je grozil tudi z nožem in revolverjem. Mlajša sestra se je v strahu za sestro zopet vrnila, nakar ji je neznanec s silo odvzel torbico in izginil v smeri proti mestnemu pokopališču. V torbici je bilo poleg raznih malenkosti tudi okrog 100 Din gotovine. Za roparskim napadalcem poizveduje policija.

c— **Poroka.** Danes se poročita v Rimskih toplicah g. Anton Kopušar, trgovec in znani športnik iz Celja, in gdč. Angelca Borlakova, hčerka tukajšnjega lesnega trgovca g. Štefana Borlaka. Bilo srečno!

Zvočni kino

Film za staro in mlado!

Mali 10letni

Rolf Wenkhaus

in še 300 otrok v velenapetem, zabavnem in zanimivem Ufinem filmu

EMIL IN DETEKTIVI

Fritz Rasp

Danes nepreklicno zadnjikrat

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri zvečer.

IDEAL

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

25. februarja

Ljubljana 7, 759.1, 0.8, 80, SSW1, 10, —, —; Maribor 7, 760.5, —3.0, 90, tiho, sneg, sneg, 1.0; Zagreb 7, 760.3, —2.0, 80, SE2, 10, —, —; Beograd 7, 758.8, —3.0, 80, ESE4, 10, —, —; Sarajevo 7, 759.6, —7.0, 90, tiho, 10, —, —; Skoplje 7, 758.1, —6.0, 90, tiho, 0, —, —; Kumbor 7, 750.7, 6.0, 50, E2, 3, —, —; Split 7, 752.8, 5.0, 50, NE12, 4, —, —.

Temperatura: Ljubljana 2.4, —0.2; Maribor 6.4, —3.0; Zagreb 6.0, —2.0; Beograd 5.0, —4.0; Sarajevo 2.0, —7.0; Skoplje 0.0, —16.0; Kumbor —, 5.0; Split 17.0, 4.0.

Sonce vzhaja ob 6.46, zahaja ob 17.41.
Luna vzhaja ob 22.26, zahaja ob 8.9.

e— **Celjska podružnica Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije** bo imela občni zbor v četrtek 3. marca ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. premijero pomorskega zvočnega filma »Podmornica«. Predigra zvočna enodejanka.

Iz Maribora

a— **Organizacija JRKD.** Jutri v soboto ob 20. bo v zadnji sobi kavarne Jadran sestanek pripravljalnega odbora za ustanovitev mestne organizacije JRKD za II. okraj. Vsi somišleniki JRKD se iskreno vabijo k udeležbi. Vabila so sicer razposlana, dobrodošel pa je vsakdo, ki hoče sodelovati. Sestanka se udeleži tudi narodni poslanec dr. Pivko.

a— **Največja senzacija** letošnje zime bo brezdvomno koncert Glasbene Matice. Brez pretiravanja se lahko trdi, da bo proizvajanje »Boris Godunova« ena največjih prireditev, kar jih je Glasbena Matica priredila tekom svojega obstoja. Kot solisti nastopijo tokrat samo domači umetniki kakor Neralič, Sancin, Vedralova, Živko, Šauperl, Faganeli itd. Cene za koncert so nastavljene tako nizko da si lahko vsakdo privoči ta užitek. Dijaki imajo ugodnost samo pri generalni vaji. Koncert bo v sredo 2. marca v Unionu.

a— **Poziv davkoplačevalcem.** Z ozirom na dejstvo, da zaostanki na občinskih davščinah naraščajo, se davkoplačevalci v njihovem lastnem interesu opozarjajo, da občinske davščine točno plačujejo, ker se v nasprotnem primeru računajo zamudne obresti in se proti zamudnikom uvede prisilna izterjava, s čimer narastejo stranki znatni stroški. Osobito se opozarjajo hišni posestniki, da poravnajo zaostanke na hišno-najemninskih davščinah (gostaščini, kanalščini in vodarini) ter plačajo prvi obrok teh davščin za leto 1932, ker bo mestno načelstvo sicer prisiljeno v svrho poravnave davščin ukreniti potrebne korake.

a— **V okviru predavanj, ki jih prireja stanovanjska organizacija »Napredka«** s sodelovanjem drugih mladinskih organizacij predavajo v marcu gg. prof. Šest, prof. Žgeč, Fr. Mačus, prof. Kolar, prof. Teply itd. V nedeljo, 28. t. m. pa predava tov. F. Gerželj iz Ljubljane o temi: Pota mlade generacije. Predavanje je v mali dvorani Narodnega doma ob 10. dopoldne. Pridite!

a— **Novi obrtni zakon** bo raztolmačen članom Slovenskega obrtniškega društva na sestanku dne 2. marca v Gambrinovi dvorani, ki je bil sklenjen že na zadnji seji društva.

a— **Društvo za podpiranje revnih učencev v Mariboru** bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob 11. v Cankarjevi šoli.

a— **Ustanovni občni zbor društva »Nanos«** bo v nedeljo ob pol 10. v mali dvorani Narodnega doma. Občnega zbora se bo udeležil tudi prof. dr. Čermelj iz Ljubljane, ki bo ob tej priliki predaval o primorski mladini.

a— **Krožek upokojenega učiteljstva za Maribor in bližnjo okolico** ima svoj redni mesečni sestanek v četrtek 3. sušca popoldne v prostorih tete Koštomajeve v Mlinski ulici. Pridite vsi!

a— **Zveza privatnih nameščencev** vabi vse privatne nameščence v Mariboru na javni sestanek, ki bo drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice, Sodna ulica, II. nadstropje. Na dnevnem redu je protest proti izigravanju novega obrtnega zakona po delodajalcu.

a— **Zamenjava brezplačnih legitimacij avtobusnih prog.** Mestno avtobusno podjetje javlja, da 10. marca izgubijo svojo vrednost vse brezplačne legitimacije, izdane od vodstva, glaseče se veljavne do preklica. Do omenjenega roka se bodo zamenjale brezplačne legitimacije proti predložitvi stare pri ravnateljstvu podjetja v Plinarniški ulici ob uradnih uran. Nove legitimacije bodo veljavne samo do konca tega leta.

a— **Po dvajsetih letih se je vrnil iz Halbenraina** v Avstriji, kjer je služil dolga leta kot hlapec, Jože Herič, brat umorjene Julijane Herčeve. Jožeta so oblasti iskale že več let in se je v splošnem domnevalo, da ga ni več med živimi. Te dni se je oglasil pri nekem mariborskem odvetniku in povpraševal, zakaj ga išče sodnija in pokazal poziv. Zvedel je, da je podedoval po svoji pokojni sestri Julijani okoli 150.000 dinarjev in po svojem pokojnem stricu nad 200.000 Din. Možakar ni mogel prav verjeti besedam advokata in je šel na sodišče, kjer so mu to potrdili.

a— **Nesreča kolesarskega prvaka.** Predvčerajšnjim je doletela znanega jugoslovenskega kolesarskega prvaka Štefana Rozmana nesreča. Peljal se je na svojem kolesu po Tržaški cesti, kjer mu je kolo na poledici zdrsnilo, da je padel in si močno poškodoval desno nogo v stegnu. Pomoč so mu nudili na rešilnem oddelku in ga prepustili domači oskrbi.

a— **Pogreb preminulega Franja Jenčiča,** cestnega mojstra iz Vuhreda bo danes ob 15. na frančiškansko pokopališče na Pobrežju.

a— **Izprememba posesti.** Trgovca brata Leo in Heinz Biedefeldt sta kupila hišo št. 14 v Gosposki ulici od trgovke Julije Michelitsch za 600.000 Din.

Iz Škofje Loke

šl— **Ciklus predavanj o higijeni in anatomiji zob** bo imel škofjeloški zdravnik dr. Jože Rant v Sokolskem domu. Prvo predavanje v soboto ob 20.15. Pridite!

šl— **Ustanovni občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva za Škofjo Loko** bo v nedeljo ob 9. dopoldne v Mestni hiši na Glavnem trgu. Vsi, ki se zanimajo za napredek sadjarstva, toplo vabljeni. Poročal bo tudi delegat iz Ljubljane.

šl— **Svečana proslava 100 letnice rojstva ustanovitelja Sokolstva dr. Mirosława Tyrša** bo v soboto 5. marca s pevsko akademijo v Sokolskem domu. Sodelovali bodo prosvetni odsek, tehnični zbor, drama, pevski zbor in orkester. Spored bo obsegal 14 točk.

Iz Tržiča

č— **Zaposlitev tujih državljanov.** Pod tem naslovom smo priobčili nedavno notico, s katero se čuti prizadeta tovarna kos g. Kajetana Ahačiča. Prepričali smo se, da navedbe v notici ne odgovarjajo, ker je tvrdka vse ukrenila, kar je bilo v njeni moči, da omeji zaposlitev tujih državljanov. Zaradi pomanjkanja domačih sposobnih delovnih sil je primorana do nadaljnjega zaposlovati še nekaj inozemcev, vendar so ti v vsakem pogledu lojalni in ne razširjajo kakih protidržavnih novic ter živijo z ostalimi delavci v slogi in ni zaradi njih prišlo doslej do nikakih prepirov.

Iz Trbovelj

t— **Predavanje.** Prosvetni odsek Sokola priredi v soboto 27. t. m. ob 18.30 v Sokolskem domu redno predavanje. G. dr. Lavo Čermelj iz Ljubljane bo predaval o naši mladini v Italiji.

Iz Šoštanja

š— **Učiteljsko zborovanje.** Sresko učiteljsko društvo je zborovalo 20. t. m. v Velenju. O seji širšega sosveta je podal izčrpno poročilo predsednik g. Vrečko. G. dr. Tuma iz Ljubljane je predaval o Tolstem in vzgoji. Kot dober poznavalec del Tolstega je nazorno predočil njegovo življenje in delovanje, posebno kar se tiče vzgoje. Obrazložil je principe Tolstega šole v Jasni Poljani in konstatiral, da je že ta šola bila delovna šola. Članstvo je bilo s predavanjem izredno zadovoljno. Na predlog g. Rejca je bil soglasno sprejet sklep, da učiteljstvo šoštanjskega okraja z zadoščenjem jemlje na znanje poročila, ki so jih podali na seji banovinskega sveta g. ban, prosvetni referent in banski svetniki, s katerimi izrekajo učiteljstvu priznanje za šolsko in izvenšolsko delo.

š— **Obrtna zadruga oblačilnih strok** bo imela redni občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob pol 10. pri Berločniku. Istega dne ob 11. bo v hotelu Union občni zbor lesne in kovinarske obrtne zadruge.

š— **Nesreča pri smučanju.** Načelnik šoštanjskega Sokola, učitelj Srečko Robinščak, si je pri smučanju zlomil levo nogo. Prepeljan je bil v bolnico v Slovenjgradec.

Iz Slovenske Bistrice

sb— **Razpis poštne vožnje.** Ljubljanska direkcija pošte in telegrafa je razpisala oddajo vožnje od poštnega urada na Dr. Žolgerjevi cesti do mestne postaje in nazaj. Vožnja se bo oddala za dobo od 1. junija letos do 31. maja l. 1933. Javna ustna licitacija bo pri mestnem županstvu 10. marca ob 11. Podrobni pogoji so interesentom na razpolago v občinski pisarni.

Iz Ptuja

j— **Kmetsko bralno društvo v Rogoznici** priredi v nedeljo 28. t. m. ob pol 16. v gostilni pri Bračiču ljudsko igro »Revček Andrejček«. Vabijo se tudi Ptujčani!

j— **Avtobusni promet na progi Ptuj—Pragersko** je glede na to, ker so vse prometne ovire odstranjene, zopet redno vpostavljen.

Iz Prekmurja

pm— **Izpremembe v šolski službi.** Za šolskega upravitelja v Trakovi je dodeljen učitelj Miklavčič Anton iz Brezovcev. V Puconce je dodeljen učitelj Sošič Ivan iz Martjancev, na šolo v Vidoncih pa Krampus Ivan iz Tišine.

pm— **Na zadnji seji murskosoboškega občinskega odbora** je bilo med drugimi tudi na dnevnem redu konstituiranje odbora v svrho organiziranja odseka za zaščito dece in mladine. V pripravljalni odbor so bil izvoljeni gg. Sečko Ivan, Lajnšček Franc in Rituper Alojz.

Gospodarstvo

Obtok bankovcev se je ponovno zmanjšal

Narodna banka je pravkar izdala izkaz o svojem stanju na dan 22. t. m., ki je zlasti značilen zaradi ponovnega občutnega zmanjšanja obtoka bankovcev. V tretji četrtini februarja se je namreč obtok bankovcev nadalje zmanjšal za 124.4 milijona Din in znaša sedaj le še 4.717.3 milijona Din. **V primeri z najvišjim stanjem lani proti koncu leta (8. decembra) se je obtok bankovcev zmanjšal že za preko 550 milijonov Din.** Sedanji obtok se giblje na višini kakor lani v prvi polovici leta, ko se je v skladu z nazadovanjem gospodarske aktivnosti v primeri s stanjem prejšnjih let že precej skrčil. Občutna redukcija obtoka je nastopila predvsem kot posledica plasiranja blagajniških bonov Narodne banke. Račun obveznosti z rokom (ki vsebuje tudi obveznosti banke, nastale zaradi izdaje blagajniških bonov), se je v tretji četrtini februarja ponovno povečal za 78.9 milijona Din na 1119 milijonov. Ker pa so se istočasno žirovne vloge pri Narodni banki zmanjšale za skoro 60 milijonov Din, lahko sklepamo, da so denarni zavodi svoja naraščajoča likvidna sredstva, ki so bila doslej naložena na žirovnih računih, porabili za nakup blagajniških bonov.

Podlaga Narodne banke se je po najnovejšem izkazu zmanjšala za 47 milijonov in znaša sedaj 1935.7 milijona Din. Pri tem se je zlata podlaga za malenkost dvignila, dočim so se devize, ki se štejejo v podlago zmanjšale za 48.6 na 172.3 milijona Din. Menična posojila kažejo občutnejše nazadovanje kakor v prejšnjih tednih; zmanjšala so se namreč za 25 na 1920.6 milijona Din. Malenkostno povečanje opažamo pri starih obveznicah države nasproti banki, ki so se dvignile za nekaj manj kakor pol milijona Din, to pa zaradi tega, ker se obresti za izdane blagajniške bone plačujejo na račun države. Navzlic zmanjšanju podlage **se je razmerje kritja zaradi manjšega obtoka in manjših žirovnih obveznosti nekoliko zboljšalo, in sicer kritje v zlatu in devizah od 36.1 na 36.2 odstotka, kritje v zlatu samem pa od 32 na 32.9 odstotka.**

Stanje na dan 22. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din: v oklepajih razlike nasproti stanju od 15. t. m.): **aktiva:** podlaga 1935.7 (—47.3), od tega v zlatu 1759.4 (+0.2), v valutah 4.0 (+1.1), v devizah 172.3 (—48.6); devize, ki se ne vštejejo v podlago 86.3 (+1.3); posojila na menice 1920.6 (—25.0); lombard 268.8 (—1.2); začasni avans glavne državne blagajne 431.0 (—); **pasiva:** obtok bankovcev 4717.3 (— 124.4); obveznosti na pokaz 628.0 (—27.0), od tega nasproti državi 37.0 (+4.3), po žirovnih računih 482.7 (—58.6), po raznih računih 108.4 (—27.4); obveznosti z rokom 1119.3 (+78.9).

Znaki zboljšanja na svetovnih efektnih tržiščih

Tržišča efektov so bila vedno prav občutljiv barometer za konjunkturni razvoj. Svetovna gospodarska kriza se je kakor znano pričela s strašnim polomom tečajev na ameriških efektnih borzah tik pred koncem leta 1929. Zgodovina gospodarskih konjunktur pa nam pove, da so se tudi prejšnje velike gospodarske krize pričele z naglim padcem tečajev na efektnih tržiščih. Pove nam pa tudi, da se simptomi popuščanja depresivnega stanja prav tako pojavijo najprej na tržiščih efektov in konjunkturno občutljivih sirovin.

Na tržišču sirovin opažamo že dalj časa precejšnje pomirjenje, ponekod tudi okrepitev cen. Seveda gibanje cen še ne kaže enotnosti, vendar se da v splošnem presoditi, da se je padanje cen sirovinam več ali manj ustavilo. Žitne cene so se na svetovnem trgu že lani v jeseni močno okrepile. Ker pa svetovni gospodarski položaj še ni bil zrel za tako okrepitev, je kmalu prišla zopet reakcija, ki pa vendar ni mogla več potisniti cen na najnižji nivo kakor je bil zabeležen pred okrepitvijo. Sličen razvoj opažamo tudi pri nekaterih drugih sirovinah (n. pr. bombaž, nekatere kovine itd.).

Na svetovnih efektnih tržiščih se je že lani pokazala prijaznejša tendenca, ki pa se tudi ni mogla trajno uveljaviti. Hosa, ki jo je izzval Hoovrov moratorij za meddržavne dolgove, je kmalu usahnila, predvsem zaradi pretresljajev, ki jih je izzvala poostrena kreditna kriza in kriza splošnega nezaupanja.

Kmalu po Novem letu pa se je na svetovnih efektnih tržiščih pojavilo zopet prijaznejše razpoloženje, ki je prišlo najbolj do izraza na pariškem trgu. Ko se je splošna kriza nezaupanja, ki tudi Franciji ni prizanesla, polegla, je tesauriran denar zlasti v Franciji pričel iskati možnosti za naložbo, četudi po nizkih obrestih. Pri ogromni vsoti v Franciji terauriranega denarja (okrog 20 milijard frankov) je moral že majhen del tesauriranih sredstev, ki se je v svrho nakupa efektov pojavil na borzi, izzvati precejšen preobrat tendence.

V širokih plasteh francoskih rentnikov se je pričelo polagoma zopet vračati zaupanje. Ljudje so se naveličali skrivati denar doma po blagajnah in skrinjah, zlasti ker so videli, da dnevno izgubljajo na obrestih. Razpoloženje je zlasti v zadnjih tednih postalo vse bolj zaupljivo in optimistično. Zadnje velike emisije posojil (za pošto in za Crédit National) so pokazale senzacijonalen uspeh. Danes se v Parizu že mnogo govori in razpravlja o bližajočem se koncu svetovne krize in o pričetku nove konjunkture; tudi politične ovire (negotovost zaradi Nemčije) se presojajo prijaznejše. Od početka tek. leta se je povprečni nivo tečajev delnic v Parizu dvignil že za 40% in se je indeks teh tečajev zopet dvignil od 47.8 na 67 točk (1927 = 100). Tudi na drugih evropskih in ameriških efektnih tržiščih opažamo sličen razvoj, četudi ne v tako izraziti formi, kakor nam to kaže naslednja primerjava indeksov za tečaje delnic (ti indeksi so izračunani na podlagi povprečnih tečajev v letu 1927):

1027 = 100	2. jan. 1932	20. febr. 1932	
Paris	47.8	67.0	+40.0%
Curih	38.8	45.8	+18.0%
London	35.1	38.1	+8.5%
Bruselj	31.0	34.3	+10.6%
Amsterdam	26.5	29.3	+10.5%
Stockholm	26.1	33.2	+27.3%
Newyork	44.6	47.8	+7.1%
Praga	55.6	57.4	+3.2%

= **Predlogi gospodarskega odbora senata za omiljenje premogovne krize.** Že v včerajšnji številki smo poročali o zanimivih predlogih gospodarskega odbora senata, ki se tičejo omiljenja vinske krize. Kakor poročajo iz Beograda, je gospodarski odbor senata izdelal tudi vrsto predlogov, ki se tičejo našega premogarstva. Med drugim predlaga, da se omeji uvoz premoga, kar bi bilo najlažje izvedljivo, če se uvedejo za uvoz premoga uvozna dovoljenja. Paroplovnim družbam naj država da del pripadajoče subvencije v obliki premoga iz državnih premogovnikov. Industrijska podjetja, ki lahko uporabljajo domači premog, je treba pozvati, da v odrejenem roku preuredijo svoje kurilne naprave za domači premog. Pri posameznih premogovnikih naj se uredijo kalorične električne centrale, državni rudniki pa naj se docela komercijalizirajo.

= *Izvleček važnejših določb iz zakona o vinu.* Kralj. banska uprava razglaša, da je državna tiskarna v Beogradu izdala plakat »Izvleček važnejših določb iz zakona o vinu« tudi v slovenščini. Po § 14. vinskega zakona mora biti ta »izvleček« stalno nabit na vidnem mestu pri vsakem županstvu, v vseh vinskih obratovalnicah in vinskih kleteh ter na mestih, kjer se proizvaja in toči odnosno prodaja vino, kakor tudi na vseh mestih, kjer se proizvajajo in prodajajo drugi vinski proizvodi, ki spadajo pod zakon o vinu (mošt, specijalna vina, žganje, vinski kis). Plakat stane 2 Din in se dobi v vseh knjigarnah in papirnicah v dravski banovini, ki so pooblaščene za prodajo monopoliziranih obrazcev, in sicer v *Ljubljani* (Ban. zaloga šolskih knjig, Učiteljska tiskarna), v *Mariboru* (G. Grauer, V. Weixl, A. Goleš, Tiskarna Sv. Cirila), v *Kranju* (papirnica »Sava«), v *Kočevju* (Mat. Rom in Iv. Lovšin), v *Ptuju* (Tiskovno društvo, Vilj. Blanke), v *Murski Soboti* (Izidor Han in Fr. Benčec) in v *Večeslavcih*, pošta Rogačovci (Al. Rogan).

= **Izplačilo kupona Blairovega posojila.** Ker se kuponi 7% in 8% obveznic državnega zunanjega posojila v zlatu (Blairovega posojila) po pogodbi izplačujejo v Newyorku, je finančni minister predpisal postopek, po katerem bo omogočeno pravočasno vnovčenje kupona 20. (ki pride v izplačilo 1. maja) pri blagajni oddelka državnih dolgov in državnega kredita. Imetniki teh obveznic naj kupone št. 20 kakor tudi starejše nevnovčene in zastarele kupone deponirajo **do 1. aprila** pri likvidaturi oddelka za državne dolgove in državni kredit, in sicer skupno s posebnimi formularji. Kuponi se lahko deponirajo neposredno ali pa se pošljejo po pošti, odnosno se proti reverzu izročijo davčnim upravam, ki jih potem pošljejo oddelku za državne dolgove. Čim zapade rok izplačila, bo oddelek za državne dolgove pričel izplačevati deponirane kupone, in sicer v dinarjih po tečaju na podlagi dolarskega tečaja Narodne banke. Odgovarjajoče zneske za po pošti poslane ali davčni upravi izročene kupone bo oddelek za državne dolgove izplačal imetnikom preko davčnih uprav.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 3. marca ponudbe glede dobave mlinskih kamnov, 200 kg pisanih cunj za čiščenje strojev, glede dobave strojnih delov, cevi, pločevine, ventilov, holenderjev itd. Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 5. marca ponudbe glede dobave 1000 kg konceptnega papirja. — (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI).

Zahtevajte

Aspirin TABLETE in pazite, da so originalne. Pristne Aspirin tablete se prodajajo samo v originalnih omotih. Vsaka tableta je zaznamenuvana z Bayerjevim križom.

ASPIRIN tablete v originalnih omotih jamčijo, da so pristne.

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. št. 1410, 6/2 1932

Borze

25. februarja.

Na ljubljanski borzi se je danes deviza New York ponovno okrepila, dočim je deviza London po zadnji okrepitvi zopet nekoliko nazadovala. Čvrstejše so tudi devize Pariz, Praga in Berlin.

Na zagrebškem efektnem tržišču so tečaji Vojne škode nadalje precej stabilni in je prišlo do prometa za kaso po 247.50 in 248, za februar po 248 in za marc po 247. Za dolarske papirje je nadalje precej zanimanja in je prišlo do zaključkov v 7% Blairovem posojilu po 46.50, 46.75, 47 in 47.25 ter v 8% Blairovem posojilu po 53 in 54. Promet je bil še v 7% investicijskem posojilu po 59.50 in 60 (v Beogradu po 61.50 do 62), v 4% agrarnih obveznicah po 31 in v 6% begluških obveznicah po 41.25. Na beograjski borzi so se okrepile delnice Priviligirane agrarne banke, ki so bile zaključene po 253 (zadnji tečaj 238).

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 270.69 — 2282.05, Berlin 1336.90—1347.70, Bruselj 783.19 do 787.13, Curih 1096.15—1101.65, London 193.84—197.44, Newyork ček 5603.97 do 5632.32, Pariz 221.47—222.59, Praga 166.49 do 167.35, Trst 291.93—294.33.

Zagreb. Amsterdam 2270.69 — 2282.05, Bruselj 783.19 — 787.13, London 195.85 do 197.44, Milan 291.93—294.33, New-York kabel 5625.97—5654.23, New-York ček 5603.97 do 5632.23, Pariz 221.47 — 222.59, Praga 166.49—167.35, Curih 1096.15—1101.65.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.2150, London 17.89, Newyork 513.25, Bruselj 71.45, Milan 26.70, Madrid 39.65, Amsterdam 207.25, Berlin 122.20, Stockholm 98.50, Oslo 96.50, Kobenhaven 98, Sofija 3.71, Praga 15.20, Varšava 57.45, Bukarešta 3.05.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 247—248, za februar 246—248, za marc 246 do 247, za april 245 — 247, investicijsko 59.25—60, 4% agrarne 30—31, 6% begluške 40.50—51.25, 7% Blair 46.75—47, 8% Blair 53.25—53.75, 7% Drž. hip. banka 50.25 do 51.

Beograd. Vojna škoda 249, 248 zaklj., za marc 248 zaklj., 7% investicijsko 62, 61.75, 61.50 zaklj., 6% begluške 42, 41.25, 41.75 zaklj., 8% Blair 55 bl., 7% Blair 47.25 zaklj., 7% Drž. hip. banka 50 den., Narodna banka 4950 den., Priv. agrarna banka 253 zaklj.

Dunaj. Bankverein 11.33, Eskomptegesell. 110, Dunav - Sava - Jadran 14.30, Staatseisenbahngesell. 17.35, Trbovlje 33.25, Alpine-Montan. 12.90, Sečerana 26.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 25. febr. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 61.625, za julij 63.125, za sept. 64.75; koruza: za marc 36, za maj 40.25, za julij 42.75, za sept. 47.75; oves: za maj 25.25; rž: za maj 46, za julij 48.25.

Winnipeg, 25. febr. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 68.125, za julij 69.75, za okt 71.25

+ **Novosadska blagovna borza** (25. t. m.). Tendenca nespremenjena. Promet 44 vag. **Rž:** baška 165 — 170. — **Oves:** baški sremski, banaški 125 — 130 **Ječmen:** baški in sremski 63/64 kg 125 — 130; baški in sremski, pomladni, 67/68 kg 150 — 160. **Koruza:** baška 73 — 75; okolica Sombor 74 — 75; sremska za marc - maj 79 — 81; banaška 71 — 73; sremska 73—75; sremska parit. Šid 75—77. **Moka:** baška in banatska »0gg«, baška in banat. »0g« 360 do 380; št. »2 340 — 360; »5« 305 — 315; »6« 255 do 265; »7« 190 — 200; »8« 122.50 — 127.50. — **Otrobi:** baški in sremski 85 — 90, banatski 80 — 85. **Fižol:** baški, sremski, beli, brez vreče 180 — 185.

+ **Budimpeštanska terminska borza.** (25. t. m.). Tendenca prijazna, promet sreden. Pšenica: za marc 11.98—12.00, za maj 13.09—13.10; rž: za marc 14.20—14.21, za maj 15.07—15.10; koruza: za maj 14.68 do 14.70.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Petek, 26.: Nekdo. A.
Sobota, 27.: Zdravnik na razpotju. E.

★

Prva repriza Molnarjeve trodejanske igre »Nekdo« v režiji prof. Šesta bo v drami danes. Zasedba kakor pri premieri.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Petek, 26.: Zaprto (generalka).
Sobota, 27.: Medea, Maska rdeče smrti, Dandin v vicah. Premijera. D.

★

Premijera Osterčevih enodejank. — Skladatelj Slavko Osterc je napisal nove tri enodejanke, ki se bodo prvič izvajale v naši operi v soboto, 27. t. m. Vsebino »Medee« in »Maske rdeče smrti« smo že priobčili. Danes priobčujemo v kratkem izvlečku vsebino tretje enodejanske operete »Dandin v vicah«, ki je napisana po Hans Sachsovem »Fastnachtspielu« in Molierovem »Dandinu«. Opera ima tri slike in tri uvode. 1. uvod: Zbor predstavi Dandina kot reveža, ki je upravičeno ljubosumen na svojo ženo Angeliko. 1. slika: Opat in menih se v celici pogovarjata o življenjskih težavah. Vstopi Angelika, ki obtoži Dandina zločina ljubosumnosti in prosi za svet. Ko jima odšteje podkupnino, ji naročita, da naj pošlje Dandina k njima. On gre, napojita ga, da zaspi. 2. uvod: Zbor napove, da je Dandina zadela kap in da je umrl. Zbor ugiba, kaj bo z Dandinom na onem svetu. 2. slika: Dandin se prebudi v samostanski ječi in ugiba, kje je in kaj je ž njim. V mučitelja preobležen menih ga pouči, da je v vicah in da dela pokoro »za svojih grehov sto in sto«, zlasti pa za »ljubosumnosti zločin«. Po mučenju Dandin omaga in zaspi. (Menih mu je dal upanje, da mu po posebni milosti ne bo treba takoj v nebesa, ampak da se lahko vrne na svet. Dandin se odloči za poslednje). 3. uvod: Zbor ugotovi, da Dandin zopet živi in da se vrača domov. Ugiba, kaj bo doma, ker bo Dandin našel svojo ženo Angeliko zopet v objemu drugega. 3. slika: Dandin vjame zadnje besede in odgovor zbora in odgovori vsem navzočim, da zaradi njihove radovednosti ne bo hodil še enkrat v vice, da je ljubosumnost neumnost zaradi katere se ni vredno razburjati.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER
Začetek ob 20.15.

Sobota, 27.: Zadeva Kaiser.
Nedelja, 28.: Zadeva Kaiser. Gostovanje v Sokolskem domu na Viču.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Petek, 26. februarja: Zaprto.
Sobota, 27. februarja ob 20.: Dijak-prosjak. C.
Nedelja, 28. februarja ob 20.: Viktorija in njen huzar. Znižane cene.

★

Sobota in nedelja v gledališču. Prva ponovitev Millöckerjeve klasične operete »Dijak-prosjak, ki je pri svoji premijeri dosegla popoln uspeh, bo v soboto, 27. t. m. — V nedeljo, 28. t. m. se poje Abrahama popularna in privlačna opereta »Viktorija in njen huzar«. Predstava bo ob znižanih cenah.

Za šole in učitelje važno!

OBJAVA

Veliki »Prosvetni šematizem«, t. j. šematizem resora ministrstva prosvete, knjiga I. Osnovni pouk (ljudske in meščanske šole) **je izšel.**

»Prosvetni šematizem«, knjiga I., vsebuje vse, kar spada v Osnovni pouk, tako:

I. Zakon o narodnih šolah s tolmačem,
II. Zakon o meščanskih šolah,
III. Spremembe in dopolnila o zakonu o narodnih šolah,
IV. Vse predpise, pravila, pravilnike in uredbe ministrstva prosvete, ki so danes v veljavi,
V. Uradniški zakon, predpise o potnih in selitvenih stroških, predpise o ureditvi osebnih odnošajev učiteljstva, stanovanju in kurjavi učiteljev itd. itd.,
VI. Pravila o polaganju praktičnega učiteljskega izpita in drugo,
VII. Prosvetno upravo (centralno, banovinsko in inspektorate),
VIII. Prosvetne ustanove,
IX. Stalno organizacijo J. U. U. napram čl. 76 č. z., in za tem
X. **Državni šematizem celokupnega učiteljstva osnovnih, meščanskih in nižjih strokovnih šol, z najnovejšimi razmeščenji in nastavitvami.**

Ta šematizem obsega vse banovine, vključno upravo mesta Beograda s Pančevom in Zemunom in se odlikuje po **absolutni točnosti**, ker je revizija statusa izvršena po šolskih srezih po stanju, zaključenem na **dan 30. XI. 1931.**

»Prosvetni šematizem« je največje delo te vrste dosedaj v naši državi, obsegajoče 1200 strani, a cena mu je za učiteljstvo in državne oblasti samo Din 60.— za komad brez poštnine.

Kdor pošlje denar naprej, ne plača poštnine.

Učitelju in šoli ni razen te knjige potreben več noben zakon ali kaka druga pomožna knjiga, ker je »Prosvetni šematizem« univerzalni priročnik, ki vsebuje vse, kar potrebujeta učitelj in šola v praksi. Razen tega se bo vsako leto tiskal na temelju tega šematizma dodatek o nastalih spremembah v statusu, zakonih, uredbah itd. Knjiga je tiskana v latinici, v ekavščini.

2494

Zagreb, dne 20. februarja 1932.

Iz uprave drž. pov. nakladne knjižare, šolski oddelek
Gundulićeva ul. 24 — Br. 6474/32.

Iz življenja in sveta

Pozdrav z razorožitvene konference

Mesto Ženeva v Švici je spričo bližajočega se začetka razorožitvene konference izdalo posebne razglednice z odgovarjajočim besedilom

Kovine kot živila

Nekega lekarnarja v Parizu so obtožili, da je zastrupil svojo ženo, ker so našli pri obdukciji v njenem telesu sledove arzena. Zaman je lekarnar zatrjeval svojo nedolžnost, obsodili so ga na doživljenjsko prisilno delo v strašni kazenski koloniji Guyani. Šele po desetih letih se je ravnatelju kemično-biologičnega oddelka Pasteurjevega zavoda v Parizu, prof. Gabrielu Bertrandu, posrečilo dokazati, da je bil nesrečnik obsojen po krivici. Ugotovil je bil namreč, da vsebuje človeško telo vedno sledove arzena, ki je za življenje v teh določenih neznatnih količinah celo neobhodno potreben. Le nadnormalna količina se lahko smatra za znak zastrupljenja. Tako je lekarnarja rehabilitiral.

Medtem je prof. Bertrand silovito razširil svoja odkritja. Do njega so biokemiki mislili, da je človeško telo sestavljeno iz 13 prvin: iz kisika, ogljika, vodika, dušika, kalcija, žvepla, fosforja, natrija, kalija, klora, magnezija, fluora in železa. Bertrand pa je dognal, da mora vsebovati še celih deset prvin in da mora propasti, če mu jih hrana stalno ne dovaja. Te prvine so kovine aluminij baker, mangan, cink, vanadij in metaloidi arzen, bor, brom, jod in silicij. Seveda jih človeško in živalsko telo vsebuje v neizmerno majhnih količinah, a navzlic temu imajo za obstoj življenja odločilno vlogo, ker se sicer sami ne udeležujejo kemičnih reakcij v telesu ,pač pa pospešujejo reakcije drugih prvin.

Dogajanja te vrste imenuje kemija »katalize«, prvine, ki jih s samo svojo prisotnostjo pospešujejo, pa »katalizatorje«. Dotlej znanih trinajst prvin, ki sestavljajo telesno maso in med katerimi se dogajajo reakcije, ki so potrebne za rast in izmenjavo snovi, je prof. Bertrand imenoval »plastične prvine«. Katalitične in plastične prvine so po Bertrandovih ugotovitvah torej istotako važne sestavine telesa, dočim so smatrali dotlej plastične prvine za edine sestavine. To pa pomeni, da je treba revidirati ves prehranjevalni problem.

Dejstvo, da se katalitične prvine pri kemičnih reakcijah v telesu ne izrabijo, namreč ne ovira da bi se vedno znova ne izločevali iz telesa z njegovimi izločninami. Zato jih je pa treba tudi s hrano vedno znova obnavljati. Kako pa naj zauživamo takšne slaščice, kakršne so aluminij, baker, bor, arzen, silicij itd.?

Originalen doživljaj je tu pokazal Bertrandu pravo pot. Neka ameriška konservna tovarna je bila poslala na Francosko veliko pošiljko posušenega in vloženega sadja. Carinske oblasti so pri pregledu te pošiljke ugotovile, da vsebuje sadje malenkost borove kisline. Ker te primesi po takratnih zakonih ne bi smelo biti, so pošiljko zavrnili, čeprav je tovarna zatrjevala, da sama ni primešala v sadje niti najmanjšega sledu borove kisline. Ker oblasti niso hotele tega zagotovila vzeti na znanje, se je tvrdka obrnila na prof. Bertranda in ta je s kemično analizo ugotovil, da vsebuje večina sadnih in zelenjadnih vrst borovo kislino dejansko že v naravi, česar ni bil do takrat nihče slutil! Uvozno prepoved so nato razveljavili. Američani so potem seveda zaslužili ogromne milijone, a so se Bertrandu izkazali hvaležne s tem, da so mu olajšali z denarno pomočjo znanstveno delo. Učenjak se je potem specializiral na to, da je raziskoval, katera živila vsebujejo prepotrebne katalitične prvine v užitni obliki.

Po njegovih dognanjih vsebujejo bor hruške in breskve, jagode, črešnje, češplje, smokve, krompir, rumena pesa, paradižniki, čebula itd.; jod vsebujejo marelice, jabolka, špinača, česen, ostrige in druge morske živali; baker jajca in telečja jetra; arzen cvetača in beli fižol; mangan kuretina, slanik, raca, riž in beluši; močnate jedi, mleko, leča in mlade gobe cink itd. itd.

Čim raznovrstnejša je naša hrana, tem večja je verjetnost, da smo krili svojo potrebo po katalitičnih prvinah. Vsekakor pa so nam Bertrandove ugotovitve pokazale, da nam biokemija ne priporoča tako slabih stvari, če nam svetuje: Zauživajte kovine!

Zrakoplovi nimajo sreče

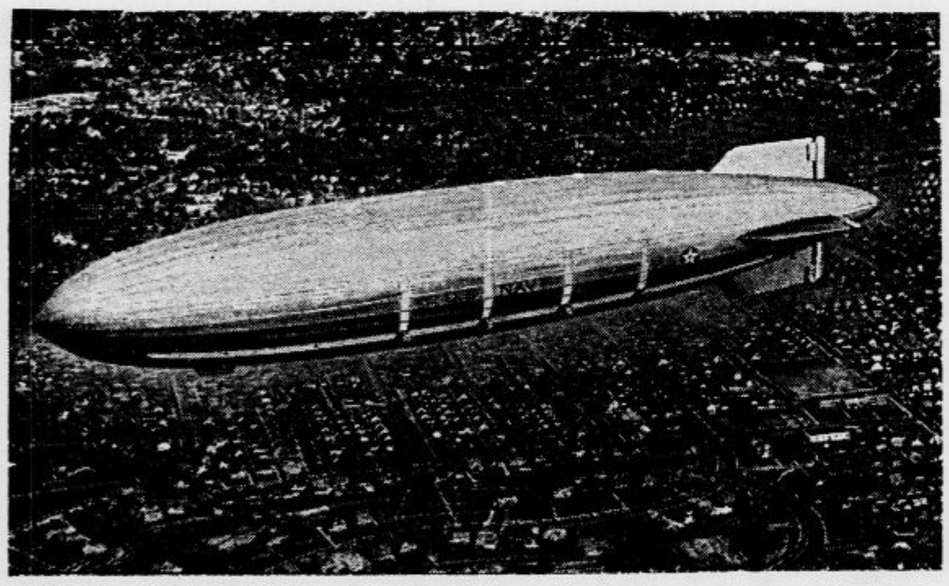

Ameriški zrakoplov »Akron« je burja močno poškodovala, ko ga je potisnila k zemlji. Zadnji konec je udaril ob tla in se vtisnil. Dva moža sta bila pri tem težko ranjena

Pravkar je izšla
nova številka
ilustrovane tedenske revije
„ŽIVLJENJE IN SVET“
z naslednjo vsebino:

H. Smrekar: VELIKI POT (slika)
PROBLEM POMLAJEVANJA (s slikami)
DIVJE GOSI (slika)
VAMPIRJI IN VAMPIRSKI PROCESI (Dr. Vlad. Travner — s slikami)
NAGELJI (J. Lipp — lesorez)
BARCELONA (s sliko)
SKRIVNOST PTIČJEGA LETA (s slikami)
NEVIHTA NAD GOETHEJEVIM VRTOM
ZAKAJ IMAJO MRZLE JEDI DRUGAČEN OKUS NEGO TOPLE
VELIKANSKE ELEKTRARNE NA VETER (s sliko)
HUNI
JAPONSKA (slike)
NA ROMUNSKI MARNI (Dr. Iv. Lah — z ilustracijami N. Pirnata)
STOLETNICA SMRTI PRVEGA EGIPTOLOGA (s slikami)
Groenlandska razstava v Kodanju (slika)
AMERIKA, DEŽELA SKRAJNOSTI (s slikami)
HENRIK HERTZ, ODKRITELJ ELEKTRIČNIH VALOV (s sliko)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (znamka za vojne vdove in sirote — s sliko)
KAČJE SESTRE V BURMI (s sliko)
TRI MINUTE POTOVANJA (Obisk v Sveti deželi — s sliko)
ŠAH
ČLOVEK IN DOM (Zastori za okna — s sliko)
AKO ŠE NE VEŠ (V brzini je človek slep — Zemlja se ruši — Specialist za sončne muke)
KARIKATURE
Umetno vreme v hiši
KAKŠEN NE SME BITI PRAVI SMUČAR?
HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2. po vseh trafikah. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Po cestni bitki v Šanghaju

Japonski vojaki vodijo v jetništvo skupino kitajskih ostrostrelcev, katerih se bojijo kakor živega vraga

Zvočnik v cerkvi sv. Petra

V Vatikanskem mestu so postavili nov zvočnik v cerkvi sv. Petra. Zvočnik raznaša besed in godbo, kadar mašuje papež. V cerkvi sv. Petra so zaradi lažjega prenosa položili 600 m kabla, v višini 18 m pa so pritrdili 12 aparatov, ki pojačujejo glas in ga oddajajo množicam.

Beg iz Rusije

Iz Bukarešte poročajo, da je več moldavskih kmetov v zadnjem času pribežalo na rumunsko ozemlje. Pribežali so čez reko Dnjestr. Baje je skušalo uiti čez meje 60 kmetov skupaj, toda 40 jih ni moglo prekoračiti reke i. so podlegli mrazu in drugim neprilikam na prehodu.

Čapej gori!

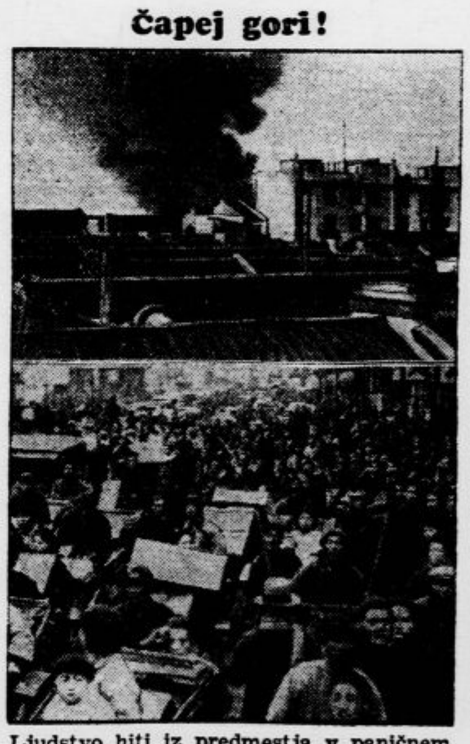

Ljudstvo hiti iz predmestja v paničnem begu

Razvrednotenje zemskih zakladov

Zadnje čase se vedno bolj množe poročila o novih najdiščih diamantov v Afriki. Pa ne le diamantov, ampak tudi srebra je čedalje več. Posledica tega je, da pada srebru cena. Tudi zlata produkcija se vedno bolj veča in pri draguljarjih se stalno kopičijo skladi dragih kamnov, ki jih ne more nihče kupiti, ker so predragi. Tako je podoba, da na eni strani svet ne ve, kam bi s svojimi bogastvi, po drugi strani pa ljudje stradajo in umirajo od lakote.

Obubožanje sveta je res povzročilo nezaslišano razvrednotenje vrednot. Zlato, ki so po njem nekoč hrepeneli in segali vsi ljudje, je izgubilo dobršen del svojega prednostnega položaja. Dokler tvori podlago denarja najmočnejših svetovni držav, se bo še nekako držalo. V resnici pa je že izgubilo mnogo svoje privlačnosti. Ali ni že dovolj značilno dejstvo, da ga ne najdemo skoro nikjer v prometu? Kdor ga ima, ga skriva v najglobljih zakladnicah pod zemljo, svet ga pa ne bo kmalu niti več poznal.

Navzlic vsem pretresljajem, ki jih je doživelo zlato v zadnjem času, pa se njegovo pridobivanje veča. Vsako leto ga izkopljejo 455.000 kg, največ v južni Afriki (220.000 kg), potem v Ameriki (60.000), v Aziji in na Uralu (50.000), v Rusiji (45.000), Kanadi (40.000), v Južni Ameriki (20.000) in v Rodeziji (20.000).

Še večje razvrednotenje kakor zlato pa doživljajo diamanti. Doslej so našli in spravili v promet 20.000 kg diamantov s 100 milijoni karatov. Ta množina bi vsekakor zadostovala za dolgo dobo povpraševanja. A ljudje so nenasitni. Vedno iznova odhajajo kopači pod zemljo da izderejo geološkim plastem kristale in jih vržejo na trg, kjer se vrši kupčija.

Že l. 1926. je ponudba diamantov dosegla višek. Takrat smo tudi doživeli, da niso neki komisiji dovolili pregledati diamantnega ležišča ob reki Oranje. Diamantna polja so zaprli z bodečo žico in vlada Kapske kolonije je dala ukaz, da se morajo diamanti zbirati in izročati samo njej. Ta ukrep je izšel zategadelj, da bi se preprečil padec cen, ki je grozil diamantski industriji. Danes pobašejo 35 % letne produkcije diamantov trezori južnoameriškega sindikata za diamante, Beers Corporation in druge tvrdke, ki trgujejo z diamanti. Na ta način se skuša cena diamantov obdržati vsaj na neki višini.

Manj od diamantov so izgubili na vrednosti rubini, ki jih pridobivajo v Burmi. Ta produkcija še danes ne presega produkcije pred 1000 leti in delj. Vse zemske zaklade je v ceni prekosil edino radij, ki se mu zaradi redkosti nikakor ne more zmanjšati vrednosti.

Evropa in Vzhod

Otto Most razpravlja v »Newyorškem Heraldu« o mednarodnem razvoju prebivalstva v povojnem času in prihaja do zaključka, da je najznačilnejši pojav v gibanju ljudstev po vojni teženje narodov proti Vzhodu. Prebivalstvo Azije se je od l. 1913. do 1930. pomnožilo za eno petino duš, medtem ko ima Evropa komaj eno dvajsetino prirastka.

Težišče pomnoževanja ljudi je prešlo od romanskih narodov na slovanske. Germanski narodi kažejo v primeri s Slovani močno številčno nazadovanje. Statistika porodov kaže, da sta v pogledu porodov na najnižji stopnji na svetu Švedska in Avstrija. Če računamo, da se bo pomnoževanje ljudi v prihodnji generaciji ponovno skrčilo za eno četrtino — hipoteza, ki je popolnoma verjetna — smo lahko preverjeni, da bodo že sredi prihodnjega desetletja začeli absolutno nazadovati Nemci. Po dosedanjem razvoju sodeč bo čez eno generacijo odpadla tretjina evropskega prebivalstva na zapadno, srednjo in severno Evropo. Južne, romanske dežele bodo imele 14 % evropskega prebivalstva, na Češkoslovaško, Madžarsko in balkanske države pa bo odpadlo 10 odstotkov ljudi. Vzhodnoevropske države z Rusijo na čelu pa bodo imele ves presežek, ki ga bodo izgubile druge dežele. Na tej podlagi torej v doglednem času lahko računamo s »povzhodnenjem« Evrope.

Francija se klanja Washingtonu

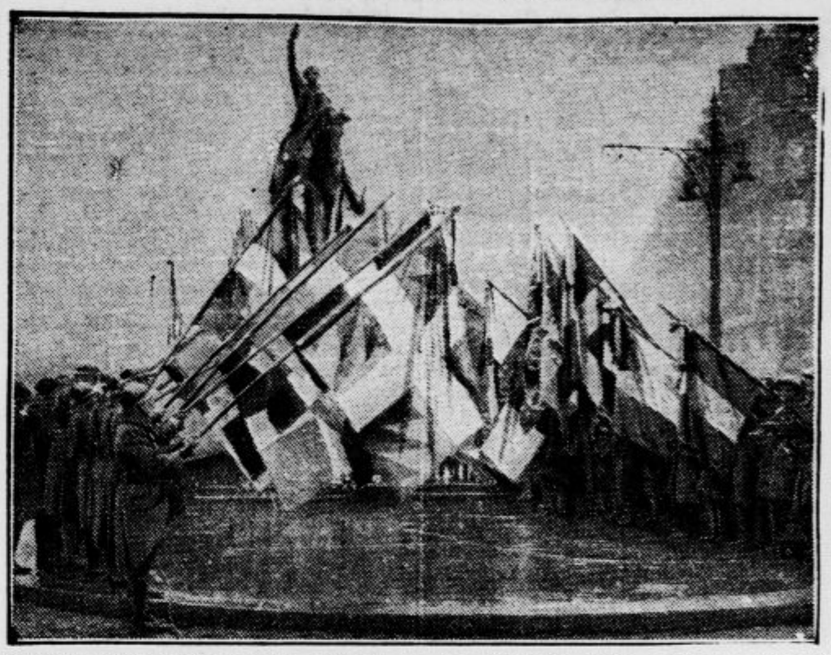

Ob 200letnici Washingtonovega rojstva so se poklonili duhu velikega Američana Francozi v Parizu na trgu Jéna s francoskimi zastavami izza časa ameriške revolucije, ki so jih nalašč v ta namen vzeli iz muzejev

Dežela bodočnosti

Po vojni je nastal okoli sovjetske Rusije nesklenjen obroč vmesnih držav, katerim pravijo Francozi »zamaški«. Ta ozemlja so prvotno imela namen ločiti opasni rdeči blok od ostalega človeštva. Samo v vzhodni Azij meji Rusija na velikanski kompleks gosto obljudene Kitajske, katero so iz Sibirije zaman naskakovali z rdečo propagando. Nu, v najnovejšem času ima tudi Kitajska zaščiten hrbet. Mandžurija, ki sega na severu do Amurja, na juga pa do Velikega zidu, je postala samostojna država. Na vzhodu sega ta dežela z odcepkom do Rumenega morja in Koreje, na zapadu pa prehaja v puščavo. Ta ozemlja so domovina rodu Mandžu, bojevitih ljudstev, ki so si nekoč podvrgla Kitajsko in jo prisilila, da so Kitajci kot zunanji znak hlapčevstva nosili dolge kite.

Mandžurija se v mnogih ozirih loči od Kitajske. Njena pokrajina se zdi Evropcu bližja od kitajskega ozemlja. Dežela je precej ravna in ima mnogo jezer. Pragozdovi, ki pokrivajo njeno površino, spominjajo na šume v Finski in evropski Rusiji. Potnik, ki se vozi skozi te kraje, išče zaman azijskih značilnosti, ki se nudijo njegovemu očesu n. pr. na potovanju skozi Kitajsko. Lovec pa spozna Mandžurijo lahko po čisto svojevrstni posebnosti. Ta dežela je domovina največjih tigrov, kar jih poznamo. Lov zaradi kožuhovine se tukaj sijajno izplača. Pravcati raj za lovce! Ptičev je toliko, da človek z risanico na rami ne ve, kam z njimi. Medvedi se ponujajo na muho in tudi druge živali ne manjka.

Pred nekaj desetletji pa je bilo drugače. Ozemlje Mandžurije je bilo redko naseljeno. Sibirija je imela v mnogih krajih več ljudi. In nad vse značilen pojav v zgodovini je, da je ta, na ljudeh siromašna dežela, postala tako rekoč vojaška baza za zavojevalni pohod najgostejšega ljudstva na zemlji. Šele v zadnjih štiridesetih letih je število prebivalstva v Mandžuriji močno poskočilo. Rusi so začeli graditi železnice. Slednjič se je Mandžurija odprla tudi Japoncem. V Petrogradu in v Tokiu so čisto pravilno spoznali, da je Mandžurija dežela bodočnosti. Bogastvo njenih tal ima vsekakor velike pogoje za nastanek donosnih industrijskih panog. In ker predstavlja Mandžurija vrhu tega še važno strateško postojanko za vso vzhodno Azijo, ni čudno, da so se Japonci polakomnili njenega ozemlja.

Rusi in Japonci se lahko smatrajo kot prvotni tekmeci za posest Mandžurije. Prvi in drugi so spoznali gospodarsko važnost tega ozemlja in začeli pripravljati kolonizacijo. Ampak oba tekmeca sta se zmotila v svojih računih. Kmalu potem, ko se je začutila aktivnost z njune strani, so začeli tiščati v deželo Kitajci z juga. Predvsem takšni, ki jim lastna domovina ni nudila več zadostnih pogojev za življenje. Poprej, dokler je vladal v Mandžuriji vsemogočni rod Mandžu, je bil Kitajcem dostop v deželo zabranjen. Zdaj so padle prejšnje ovire in naseljevanje se je začelo čedalje bolj gostiti. Kitajci so vdirali v Mandžurijo peš in po železnici, prihajali so celo z ladjami. Tako se je zgodilo, da ima danes Mandžurija že 30 milijonov kitajskega življa, medtem ko je med njimi samo 200.000 Japoncev. Vzrok, da jih ni več, je enostaven. Japonski organizem ne prenese mandžurskega podnebja, ki je precej sirovo. Mandžurska zima se prav malo razlikuje od sibirskega mraza. Mraz 30 stopinj Celzija pod ničlo je tukaj čisto vsakdanja prikazen.

V primeri s Kitajsko, ki ima jako staro, pa dekadentno kulturo, je Mandžurija še deviška zemlja. Naglo poseljevanje spominja naravnost na Ameriko. Mandžurija lomasti z ogromnimi koraki za vzori tehnike in ko jo bo dohitela, bo prekosila vse ostale zemlje. Samo njene zaloge premoga cenijo na 1.2 milijarde ton. V okolici Mukdena so neizčrpna ležišča železne rude. Geologi jih cenijo na 400 milijonov ton. Tudi petrolej je na razpolago. Japonci pa se trenutno okoriščajo samo s poljedelskimi pridelki Mandžurije, ki jim daje važne sirovine. Zato pomeni oklic Mandžurije za samostojno republiko prikrito aneksijo, ki naj prinese Japoncem v prvi vrsti ogromne gospodarske koristi.

Tutankamen — tat

»Petit Parisien« poroča iz Londona, da je dr. Pendelbury, eden vodilnih članov raziskovalne odprave, ki kopje v Tel Amarni, izjavil, da se more na podlagi najdenega gradiva smatrati egiptski faraon Tutankamen za tatu. Ko je ta vladar zasedel prestol, je dal vlomiti v grob svojega tasta Smenkara in je velel odnesti vse dragocenosti iz grobnice. Dal je tudi nalog, da se mora ime Smenkare zbrisati z vseh poslopij. Zaklade in dragocenosti, ki se jih je polastil na ta način, je dal prepeljati v Dolino kraljev in po smrti so mu jih morali položiti v grob.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pol za šalo, pol zares

Pogovor med prijateljicama

»Tako, ti si torej stala za model slovitemu slikarju?«

»Slika se imenuje »Kleopatra in kača«.

»Nu, in kdo je bila Kleopatra?«

Življenje mu preseda

Stric razlaga svojemu nečaku:

»Joj, to ti je bakterij na papirnem denarju! Vse gomazi po njem! S papirnim denarjem se lahko smrtno nevarno okužiš.«

Nečak:

»Dobro, striček, prosim te za nekaj jurjev. Rad bi izvršil samomor.«

Vsak dan ena

Zdravnik: »Bolezen sicer ni resna, vendar je najbolje, da ostanete nekaj dni v sobi.«

J. O. Curwood 48

Na meji sveta

Segla je po knjigo, ki je ležala na mizi, posuti s cvetlicami. Obravnavala je prve razvojne stopnje pionirskega življenja v Alaski. Izposodila si jo je bila iz njegove knjižnice. Bila je knjiga, polna statistično dragocenega gradiva, suho, a skrbno sestavljena — in ona jo je bila prebrala! To se mu je zdelo znamenje boja, ki ga je bila in ki ga je hotela vzlic vsem strašnim zaprekam zmagovito dokončati. Še vedno je ni mogel spraviti z Johnom Grahamom v toli nenaravno zvezo. Njegov obraz je bil videti trd, mrzel in bel, v njegovi duši je hrumela zmeda.

Roka ji je nekoliko trepetala, ko je odprla knjigo in vzela iz nje velik izrezek iz časopisa. Brez besede ga je razgrnila in mu ga podala.

Na vrhu treh dolgih stolpcev je bila slika mladega, lepega dekleta. V ovalu nad dekletovim ramenom si videl podobo moža, ki mu je utegnilo biti kakih petdeset let. Oba sta mu bila neznana. Bral je njuni imeni in nato debele naslovne vrstice. »Ljubezen za sto milijonov dolarjev« je bil nadpis. Mladost in starost, lepota in njeno nasprotje, združitev dveh velikih imetij... Počasi se mu je zdanilo. Pogledal je Mary Standishevo. Ne, saj ni bilo mogoče! Saj ni bilo res, da bi bila to Mary Grahamova!

»To sem v Cordovi iztrgala iz nekega časopisa,« je dejala. »Oba sta mi neznana, v nikaki zvezi nista z menoj. To dekle živi v Texasu. Ali — mar ne vidite nečesa v njenih očeh? Še na sliki — ali ne vidite? Poročno obleko ima na sebi. A meni se je zdelo, ko sem gledala njen obraz, da govori iz njenih oči nečloveška bol, obup in malodušje, ki ga je hrabro izkušala skriti očem sveta. In to je samo en dokaz izmed tisočev dokazov, da se dogajajo take reči, ki so vsaki pameti v zasmeh in da ni nikogar, ki bi jih zabranil.«

Top, brezčuten mir ga je obšel. Stoično ravnodušje, ki se ga je polaščalo spričo neizpremenljivih dejstev, mu je spet napolnilo dušo. Sedel je, vzel eno izmed nežnih, vzkih rok, ki so medlo počivale v krilu Mary Standisheve, v svoji dve in sklonil glavo nad drobnočlenimi prsti, iz katerih je bila izginila vsa toplota. Rahlo je pobožal to hladno, neživo roko in jo podržal v svojih zagorelih, mišičastih rokah. Strmel je nanjo, ne da bi videl kaj določnega. Le tiktakanje Keokine ure je čez nekaj časa pretrgalo tišino, ki je bila v njem in okoli njega. Izpustil je roko, ki je spet onemoglo padla v dekletovo krilo. Ves čas je zrla na sivi pramen v njegovih laseh. In blesk, ki ga ni videl, se je zasvetil v njenih očeh, njene ustnice so nekoliko zadrhtele in njena glava se je skoraj neopazno nagnila proti njemu.

»Žal mi je, da tega nisem vedel,« je dejal. »Zdaj razumem, kako vam je moralo biti včeraj pri topolih.«

»Ne, saj ne razumete — ne, ne!« mu je oporekla.

Vzplamenela je, kakor da bi bile njegove besede odprle v njej tajna vrata, ki so bila dotlej zaprta s pečatom sivega brezupja. Ta nagla izpremememba ga je kar osupila.

»Saj ne razumete,« je ponovila. »A hočem, da zveste in poznate vse. Rajši bi umrla kakor da vas pustim od sebe s to mislijo, ki jo imate zdaj. Grozili se boste nad menoj. A vendar mi je ljubše, da me zaničujete in sovražite zaradi resnice, kakor da bi verjeli vsem tistim strašnim mislim, ki bi jih morali imeti o meni, če bi še dalje molčala.« Medlo, po sili se je nasmehnila. »Veste, ženske, kakršna je bila Belinda Mulrooneyeva, so bile dobre v svojih dneh, a za naše čase niso — jelite da ne? Če stori dandanes ženska napako in jo izkuša popraviti, kakor bi bila morda storila Belinda Mulrooneyeva v tistih dneh, ko je bila Alaska še mlada in nova —«

Premolknila je in obupno mahnila z roko.

»Storila sem veliko neumnost,« je rekla po kratkem obotavljanju, ki je bilo deloma posledica njegovega molka. »Zdaj jasno vidim, kako bi bila morala ravnati. Vem, rekli boste, da še ni prepozno... A zakaj je vaš obraz tako negiben?« se je prekinila.

»Ker z vami vred doživljam vašo tragiko,« je tiho odvrnil.

Odvrnila je oči od njega. Rdečica na njenem obrazu, ki je zdaj žarel kakor v vročici, je potemnela. »Že ob svojem rojstvu sem bila bogata — silno, odurno bogata!« je rekla z brezstrastnim glasom človeka, ki se izpoveduje. »Svojega očeta in svoje matere se ne spominjam. Ves čas sem živela pri svojem starem očetu Standishu in svojem stricu Petru Standishu. Do mojega trinajstega leta je živel stric Peter, ki je bil brat starega očeta, pri naju dveh, nato je umrl. Strica Petra sem oboževala. Pohabljenec je bil. Že od rane mladosti je živel v prevoznem naslanjaču, in ko je umrl, mu je bilo skoraj pet in sedemdeset let. Stric mi je bil oče in mati, bil mi je vse, kar je lepega in dobrega v življenju. Spominjam se, kako sem kot dete mislila: če je Bog tako dober kakor stric Peter, tedaj mora biti res čudovito dober. Bil je zmerom srečen in vesel in ni videl ničesar razen solnca, čeprav ga noge že delj ko šestdeset let niso nosile. In pet dni pred mojim trinajstim rojstnim dnem je stric Peter umrl. Bil mi je nekako tisto, kar je bil vam vaš oče.«

Pokimal je. Njegov obraz zdaj ni bil več tako otrpel, bilo je, kakor da ne misli več na Johna Grahama.

»Ostala sem s starim očetom sama,« je nadaljevala. »Ta me ni imel tako rad kakor stric Peter, in tudi jaz mislim, da ga nisem imela rada. A bila sem ponosna nanj. Mislila sem, da ga mora ves svet tako spoštovati kakor jaz. Ko sem bila že večja, sem zvedela, da se ga ljudje bojijo; bankarji, predsedniki velikih podjetij in celo finančni oblastniki dežele so se bali njega in njegovih poslovnih tovarišev: Grahama in Sharpleigha, ki je bil, kakor mi je nekoč pripovedoval moj stric, najspretnejši odvetnik v Ameriki. Ko je stric Peter umrl, je bilo mojemu staremu očetu osem in šestdeset let. In tako je postal John Graham dejanska gonilna moč za združenima imetjema teh dveh rodbin. Časih je bil stric Peter, kakor se zdaj spominjam, pravi otrok. Spominjam se, kako mi je hotel ponazoriti obsežnost dedovega imetja s tem, da mi je razlagal: če bi vzeli vsakemu možu, vsaki ženski in vsakemu otroku v Združenih državah po dva dolarja, tedaj bi bilo teh dolarjev baš toliko, kolikor jih premoremo mi z Grahamom vred; in tri četrtine tega skupnega imetja so bile last mojega starega očeta. Spominjam se, kaka muka se je zmerom zrcalila na obrazu strica Petra, kadar sem ga izpraševala, v kaj porabljajo ta denar in kje je. Nikoli mi ni odgovoril na to vprašanje tako, kakor bi bila hotela, in jaz ga nisem nikoli razumela. Tako nisem vedela, zakaj so se ljudje bali mojega deda in Johna Grahama. Neznano mi je bilo, kakšno ogromno, trinoško moč je predstavljal ta denar. Niti slutila nisem« — njen glas se je izpremenil v šepet — »niti slutila nisem, v kake namene porabljajo ta denar v Alaski. Niti slutila nisem, da se ta denar množi z lakoto, bedo in smrtjo drugih ljudi. In niti o stricu Petru ne verjamem, da bi bil slutil.«

SPORT

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 24. februarja 1932.)

Navzoči gg.: Stanko, ravn. Šetina, Novak, Petrič, Šetina, Zupanc, Kovač.

V nedeljo 28. t. m. se določi prvenstvena ligina tekma SK Svoboda : SK Železničar, Maribor ob 15.45 na igrišču ASK Primorja. Dovoli se predtekma ASK Primorje : ŽSK Hermes ob 14. Službujoči odbornik g. Logar, nadzor nad blagajno g. ravn. Šetina. SK Svoboda mora postaviti osem starejših in vestnih rediteljev in dva stranska sodnika. — Poziva se SZNS v Ljubljani, da pošlje do prihodnje seje, t. j. 2. marca, sodniško poročilo o tekmi ŽSK Hermes I. : II., odigrani dne 7. januarja t. l. pod sodnikom g. Lukežičem kot predtekma SK Ilirija : SK Svoboda na igrišču ŽSK Hermesa. — Opozarjajo se klubi, ki nimajo blokov za postavo moštva, da iste naroče takoj pri podsaveznem blagajniku proti plačilu 15 Din. — Poziva se SK Rudar, Hrastnik, da takoj pošlje v verifikacijo seznam svojih članov igralcev. — Verificirajo se s pravom nastopa dne 28. februarja 1932 za SK Jadran, Ljubljana: Hudales Franc, Kos Emil, Verbič Anton, s pravom nastopa dne 5. marca 1932. za TSK Slovan, Ljubljana: Pelicon Rudolf, s pravom nastopa 5. marca 1932 za mednarodne, dne 24. maja za prijateljske in 24. avgusta 1932 za prvenstvene tekme se verificira za ŽSK Hermes, Ljubljana: Klingenstein Karel. — Vzame se na znanje poročilo službujočega odbornika g. Dorčeca o tekmah v nedeljo 24. t. m. Tajnik II.

•

Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov. Odreja se za prv. tekmo SK Svoboda : Železničar ob 15.30 g. Cimperman, za prijateljsko tekmo Primorje : Hermes ob 14. g. Skalar. Obe tekmi se odigrata v nedeljo 28. t. m. na igrišču ASK Primorja.

Nedeljski nogometni program. Prijatelji nogometnega sporta bodo imeli v nedeljo zopet priliko prisostvovati dvema zanimivima tekmama, in sicer: ob 15.30 tekmi za podsavezno ligino prvenstvo med ljubljansko Svobodo in mariborskim Železničarjem. Že preteklo nedeljo je Svoboda pokazala, da je nasprotniki ne smejo podcenjevati in če računamo, da je Svoboda v jesenski sezoni dosegla proti Železničarju na njegovih tleh neodločen rezultat, bo moral Železničar prav pošteno zaigrati, ako bo hotel odnesti iz Ljubljane zmago. Predtekmo pa odigrata ob 14. ASK Primorje in ŽSK Hermes. Primorje je že v nedeljo dokazalo, da je v dobri formi ter bo za nedeljsko tekmo še nekoliko izpopolnilo svojo postavo. Pa tudi Hermes je bil že doslej najopasnejši protivnik obeh ljubljanskih vodilnih klubov ter bo v nedeljo nastopil v svoji najmočnejši postavi, tako da bo ta tekma nudila res prvorazreden sport. Obe tekmi se odigrata na igrišču ASK Primorja ob Dunajski cesti.

Druga hokejska tekma na ledu se bo odigrala ob povoljnem vremenu 28. t. m. ob 10. na drsališču Ilirije. Gostoval bo beljaški Sportverein, ki po kvaliteti le malo zaostaja za celovškim Athletik SK, ki je preteklo nedeljo s popolnim uspehom pokazal lepote tega sporta. Ob 9. bodo tekme v umetnem drsanju za mladino do 14 let, za juniorke in juniorje. Podrobni razpisi so v zadnji številki »Sportnega lista«.

I. propagandni table tenis turnir v Ljubljani bo priredila SK Ilirija 28. t. m. v areni Narodnega doma. Pristop k turnirju imajo tudi neverificirani tekmovalci. Turnir se bo vršil v dveh disciplinah, in to single gospodov in single dam. S to prireditvijo namerava prireditelj pritegniti k sportnemu udejstvovanju čim širši krog prijateljev table tenisa. Drugod se je to leto ta sport izredno razširil in ponekod dosegel višino zanimanja ostalih sportov. Tako je napolnilo v Pragi dvorano ob priliki svetovnega prvenstva preko 4000 gledalcev, kar priča, kakšen obseg je dosegel v drugih državah. Na tem prvenstvu je sodelovalo 10 držav in celo reprezentanca Indije. Tudi v Berlinu, Londonu in Budimpešti ter drugo dje zanimanje vedno večje. Ljubljana bo videla v kratkem banovinsko in ljubljansko prvenstvo, ostali termini pa bodo zasedeni z raznimi medmestnimi in medklubskimi turnirji. Propagandni turnir bo zato nekaka predvaja za ta pester spored turnirjev in obenem prikazal sadove marljivega zimskega treninga. Rok prijav je še danes do 20.

Mladinske tekme v Ljubljani priredi SK Ilirija v nedeljo, in sicer: juniorji 18 in 19 let na 10 km ob 9., naraščaj 16 in 17 let na 5 km ob 10., mladina do 15 leta na 1 km ob 10. Start in cilj bo pri ribniku poleg strelišča pod Rožnikom. Startajo lahko vs. tud neorganizirani. Prvi v vsaki skupini prejme darilo prvi trije pa priznanice. Prijave se sprejemajo v petek in soboto pri tit. tvrdkah A. Gorec, palača Ljubljanske kreditne banke, in »Alpina«, palača Grafike Masarykova cesta, proti prijavnini 5 Din ter v nedeljo pol ure pred tekmo na startu proti dvojni prijavnini.

Sportno društvo »Vrhnika« priredi v soboto ob 19.30 v Rokodelskem domu na Vrhniki skioptično predavanje in kino o zdravju v zimi in smučanju, predava sodniški pripravnik g. Stane Frank. V nedeljo 28. februarja 1932 ob 14. smuške tekme. Start in cilj na Podlipski cesti pri Vrhniki. I. gorska medklubska tekma, odprta za vse smučarje v Jugoslaviji. Prvih šest tekmovalcev prejme krasna darila. Vsak udeleženec tekem prejme spominsko diplomo. II. za prvenstvo »Vrnnike«, odprta za vse smučarje na Vrhniki. Prvih pet tekmovalcev prejme krasna praktična darila. III. mladinske tekme: a) grupa do 8 let: pet praktičnih daril, b) grupa do 12 let: pet praktičnih daril, c) grupa do 15 let: pet praktičnih daril. Tekmovati sme mladina vrhniške okolice. Po končanih tekmah razdelitev daril in razglasitev izida tekem. Vsa darila bodo razstavljena v dneh 27. in 28. t. m. v izložbah glavne tobačne zaloge. Prijave sprejema: Sp. društvo »Vrhnika« in trgovina Franca Šuštaršiča na Vrhniki do 27. t. m. zvečer, pozneje pa le proti dvojni prijavnini. Prijavnina za I. in II. tekmo 5 Din, za III. 1 Din. Na startu in cilju bo tudi za občinstvo okrepčevalnica. Za tekmovalce bo po ena okrepčevalnica na progi in na cilju. Na progi bo tudi en zdravnik in dve rešilni postaji. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Tekmovalci se morajo javiti ob 1. uri popoldne zaradi zdravniškega pregleda in žrebanja številk. Tekmujejo na lastno odgovornost. Ker smo se včlanili v JZSS, bo tako dostopno tekmovanje verificiranim članom.

Na Blokah je krasno sončno vreme. Snega 60 cm. Temperatura —20. Smuka izvrstna. Dohod na Bloke iz Ljubljane z vlakom ob 14.04 do Rakeka. Pred restavracijo Gabrenja stoje sani za prevoz smučarjev do Nove vasi in nazaj za skijöring opremljene večji družbi brezplačno na razpolago manjši proti mali odškodnini. Prosi se, da se vsa naročila stanovanj, prevoza in prehrane naslovijo na Milana Modica, Nova vas pri Rakeku. Ozira se samo na brzojavna ali pismena naročila s točno navedbo števila oseb, odnosno se upoštevajo tudi telefonski pozivi na Mil. Modica, Nova vas pri Rakeku.

Vremensko poročilo iz Kranjske gore od 25. t. m.: barometer 755 mm, temperatura —5, vreme jasno in mirno, veter jugovzhodni, snega 50 cm, srež, smuka idealna, skakalnica uporabna, sankališče uporabno.

Ljubljanski zimsko sportni podsavez ima danes ob 20. v damski sobi kavarne Emone redno sejo. Polnoštevilno!

Smučarski klub Ljubljana ima danes ob 19. sestanek tekmovalcev v damski sobi kavarne Emone, po sestanku pa sejo tehničnega odbora.

Mariborski medklubski odbor LNP (službeno). V nedeljo 28. t. m. bodo na igrišču ISSK »Maribora« naslednje tekme: ob 10. dopoldne mednarodna tekma mladine SK Kastner in Oehler (Gradec) : ISSK Maribor; ob 13.30 prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva : SK Železničar rezerva in ob 15. mednarodna tekma SK Kastner in Oehler I. (Gradec) : ISSK Maribor I. Službujoči odbornik dopoldne dr. Planinšek, popoldne Kemeny. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP v Mariboru (službeno). Nedeljske tekme sodijo naslednji sodniki: dopoldne ob 10. mednarodno mladinsko tekmo Vesnaver, prijateljsko tekmo rezerv ob 13.30 Nemec in ob 15. mednarodno tekmo ISSK Maribor : SK Kastner in Oehler (Gradec) dr. Planinšek.

Seja MO Trbovlje bo 29. t. m. v posebni sobi gostilne Pravdič. Člani odbora sigurno vsi!

SK Železničar V petek 26. t. m. se vrši v gostilni Vollgruber strogo obvezen sestanek nogometne sekcije.

SK Svoboda (Ljubljana). Drevi ob 19. v klubskih prostorih v Delavski zbornici obvezen članski sestanek vseh igralcev I. in II. moštva zaradi nedeljskih tekem. Vsi in točno!

TSK Slovan. Redni občni zbor kluba se bo vršil 28. t. m. ob 8. zjutraj v lovski sobi gostilne »Sokol«. Vabljeni so vsi člani kluba. Vsi gg. odborniki se pozivajo v soboto ob 20. na kratek sestanek pri »Sokolu«, razgovor o občnem zboru. Važno!

Sokol

Sokol v Velikih Laščah uprizori v nedeljo 28. t. m. ob 15. v Sokolskem domu Iraskovo dramo »Oče«. Sokolstvu naklonjeno občinstvo vabljeno!

Sokolsko društvo v Rogaški Slatini je zaznamovalo v preteklem letu krepak razmah ter intenzivno delovanje tako v telovadnici kakor tudi na prosvetnem polju. Na letni skupščini 26. januarja je bila izvoljena lista br. staroste dr. Frana Koltererja, ki je bila tudi potrjena od župne uprave.

Svojo petdesetletnico bo praznovalo letos društvo Beograd Matica, ki je v to svrho že pokrenilo, da se izvede ta vsekakor prav pomemben jubilej v veliki in dostojni obliki. Saj je bilo matično društvo vse do povojne dobe v Beogradu edino društvo in tudi v ostali Srbiji jih ni bilo toliko, kakor danes. Par društev je poleg matice predstavljalo vse predvojno Sokolstvo v Srbiji. Danes, ko je ustvarjena podlaga za nadaljnji razvoj, je videti toliko bolj jasno, da je matično društvo izvršilo prav mnogo dela v prvi polstoletnici svoji. Vsa pripravljalna dela vodi društvena uprava z admiralom br. Dragutinom Prico na čelu.

Iz življenja na deželi

SELSKA DOLINA. Elektrifikacija Selške doline hitro napreduje. Končana so vsa dela v Selcih in Dolenji vasi. Sedaj so se pričela instalacijska dela na Bukovici, potem pa se pričnejo na Praprotnem. Upamo, da bo zagorela električna luč že v začetku aprila. — Zaradi ukinjenja večernega delavskega vlaka Kranj—Ljubljana vozi poštni avtobus mnogo kasneje. To nam je neugodno, ker se večkrat primeri, da ima kdo še opravka v trgovinah v Škofji Loki. Tako pa prihaja avtobus prepozno v Loko. Prosimo, da bi se vozilo še po starem voznem redu.

MOJSTRANA. Dramski odsek Sokola uprizori v nedeljo 28. t. m. ob 20. Walterjevo dramo »V stolpu« v režiji br. Seranika. Vloge so dobro zasedene, drama je do konca napeta in bo občinstvu gotovo ugajala. Med odmori bo sviral godbeni odsek. Preskrbite si pravočasno vstopnice! — Smučarski odsek Sokola priredi v nedeljo »lov na lisico«, ki bo prva taka smučarska prireditev v našem kraju in za njo vlada veliko zanimanje. Tehnično vodstvo je v rokah br. Rabiča Maksa, ki sprejema tudi prijave. Zmagovalec dobi lepo darilo. Občinstvo bo lahko zasledovalo ves potek tekme. Zbirališče tekmovalcev bo ob 8. v sokolski dvorani. Start ob pol 10. Za telovadno akademijo, ki je predvidena sredi marca, članstvo marljivo vežba.

ŠMARTNO PRI SLOVENJGRADCU. V nedeljo 28. t. m. od 8. do 12. bosta predavala v osnovni šoli gg. Košan Ivan iz Šoštanja in kmetijski referent Wernig o kmetijski praksi iz Švice, o modernem sadjarstvu in uporabi sadja in o travništvu. Kmetovalci iz slovenjgraške okolice, bodite pri aktualnih predavanjih zopet polnoštevilni!

STARI TRG PRI LOŽU. Tukajšnje Lovsko društvo je čisti dobiček v znesku 1500 Din, ki ga je imelo pri svoji predpustni prireditvi, poklonilo občinama Staremu trgu in Ložu. V imenu siromašnih občanov, ki bodo deležni te podpore, topla zahvala. — Uradni dnevi sreskega načelstva so kakor lansko leto tudi letos vsakega desetega v mesecu na sodišču v Ložu. — Po daljšem presledku je zopet oživela mestna godba v Ložu, ki je nekdaj uživala velik sloves. Vodstvo je sedaj poverjeno tukajšnjemu šolskemu upravitelju, priznanemu glasbeniku, o katerem smo uverjeni, da bo v kratkem času pridobil zopet ložki godbi njen sloves nazaj.

ZABUKOVCA. Zapustil nas je dosedanji načelnik Rongador Jože, ki je znatno utrdil Sokolstvo v našem kraju. Namesto njega je prevzel načelništvo Delak Anton, savezni prednjak in star sokolski delavec, ki je pred kratkim prišel iz Velenja. Prejšnji teden se je vršil društveni prednjaški tečaj pod vodstvom župnega prednjaka Burje. Tečaj so obiskovali Melanšek Ivan, Cimerman Robert, Šprager Slavko, Sanda Matija, Krk Franc in sestre Reberšakova Marica, Lapajnetova Ladica in Sandova Ida. Na ta način smo dobili nove vaditelje, ki že samostojno vodijo vrste in ki so se z vso vnemo in veseljem oprijeli sokolskega dela v Zabukovci.

Radio

Izvleček iz programov

Petek 26. februarja.

LJUBLJANA 11.30: Šolska ura: Dobra mladina. — 12.15: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet — 18.30: Gospodinjska ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Narodi zemlje — 20: Sokolska ura. — 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz Varšave. — 22.30: Napoved časa in poročila

Sobota 27. februarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas in plošče. — 17: Salonski kvintet. — 18: Žumberaški uskoki. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Angleščina — 19.30: Gornji Jadran. — 20: Prenos opere »Evgenij Onjegin« iz Zagreba. — Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio-orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Prenos opere iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Lahka glasba. — 20: Prenos opere iz gledališča. — Plesna glasba. — PRAGA 16.10: Iz Brna. — 19.20: Pevski kvartet. — 19.55: Koncert iz Bratislave. — 21: Iz Brna. — 22.25: Mešan program. — BRNO 16.10: Orkester. — 18.25: Bachova Svatbena kantata. — 20.05: Koncert iz Bratislave. — 21: Godba na pihala. — 22.25: Mešan program. — VARŠAVA 17.35: Koncert mladih talentov. — 18.30: Otroške pesmi. — 20.15: Lahka godba. — 22.10: Chopinove klavirske skladbe. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Lahka godba. — 17: Operetna glasba. — 19.40: Dunajski simf. orkester. — 22: Lahka glasba. — BERLIN 19.45: Dunajska glasba. — 21: Mešan program. — 22.40: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16: Popoldanski koncert. — 20.05: Prenos iz Frankfurta. — Godba za ples. — MÜHLACKER 16.20: Orkester in solisti. — 20.05: Mešan program. — 23: Plesna glasba. — BUDIMPEŠTA 17.35: Plesna glasba. — 19.30: Pesmi. — 20.30: Prenos zvočnega filma »Netopir«. — 20.45: Koncert opernega orkestra. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.15: Plošče. — 21: Prenos opere iz gledališča.

NAZNANILO OTVORITVE!

Slav. občinstvu vljudno sporočam,

da sem otvoril na Vodovodni cesti štev. 44 podružnico svojega mesarskega obrta.

Se priporočam 2535

Miha Mušič.

Z Jesenic

— *Opozorilo.* Na poziv državne oblasti je pokrenil jeseniški aprovizacijski odbor pomožno akcijo za brezposelne in da ne bo beganja ljudi, poudarja mestno županstvo, da so prave nabiralne pole žigosane z uradnim žigom in podpisom od župana. Odbor je poslal prošnje vsem društvom v občini za pomoč in sodelovanje. Nabrani denar se bo stekal in delil samo na občini.

VABILO

na

37. redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Litiji

ki se bo vršil

6. marca 1932 ob 14. uri v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1.) Poročilo načelstva.
2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3.) Odobritev računskega zaključka za leto 1931.
4) Čitanje revizijskega poročila.
5.) Volitev načelstva in nadzorstva.
6.) Slučajnosti. 2532

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se vrši čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število deležev.

NAČELSTVO.

ŠTAMPANJE srećaka državne klasne lutrije

Državna klasna lutrija na osnovi zakona o državnom računovodstvu i odobrenju gosp. ministra poljoprivrede br. 8788'I od 19. februara ov. g. raspisuje

drugu ofertalnu licitaciju na dan 7. marta ove god.

u svojoj zgradi Vašina ulica br. 20. u 11. časova pre podne za izradu 3,700.000 komada srećaka, 18.000 velikih i 600.000 malih planova za 25. i 26. kolo srećaka.

Oferti taksirani sa 100 Din primače se pom. dana do 11 časova pre podne.

Kaucija se polaže na dan 7. marta 1932. god. na blagajnici državne klasne loterije najdalje do 10 časova pre podne i to za srećke 150.000.— Din u gotovu i 150.000.— Din u državnim hartijama od vrednosti a za planove 80.000 Din u državnim hartijama od vrednosti, a prema čl. 88 zakona o državnom računovodstvom.

Uslovi se mogu videti svakog radnog dana od 8. do 12. časova pre podne u administrativnom odelenju državne klasne loterije.

Iz kancelarije državne klasne loterije

K. L. br. 2925 od 23. februara t. g. u Beogradu. 2537

✝

Umrl nam je naš srčno ljubljeni in dobri mož, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Strah

posestnik in trgovec

v četrtek, dne 25. februarja ob 3. zjutraj, previden s sv. zakramenti.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 27. februarja ob 10. dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče sv. Helene.

Mirna, dne 25. februarja 1932.

Marija roj. Planinšek, soproga — Stojan, sinček — Majda, hčerka, in ostalo sorodstvo.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za obisk privatnih strank za Ljubljano in okolico ter vso dravsko banovino, za manufakturno blago. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Fiksum in provizija«. 3311-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Postranski zaslužek
nudimo slovenščine in nemščine vešči gospe kot zbirateljici naročnikov na književno podjetje, samo za mesto. Naslov reflektantinj je z navedbo poklica poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Podjetna«. 6419-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva oblastveno koncesijonirana. Prospekt 15 zastonj — pišite ponj! Učence sprejema vsak čas. 251

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Knjigovodinja
perfektna v slov., nemški in italijanski, deloma tudi srbski korespondenci, stenografiji in strojepisju, prezrirana posebno v lesni stroki, išče takojšnje nameščenje kjerkoli v Sloveniji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Služba za marec«. 6377-2

Lekarniška praktikantinja
s šestletno prakso v deželni bolnici, išče nameščenje. Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Lekarniška praktikantinja« 6396-2

Odvetniška uradnica
z desetletno prakso, ki opravlja vse solicitatorske posle, želi premeniti mesto. Ponudbe z navedbo plače na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Solicitatorica«. 6406-2

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Gospodično
z znanjem srbohrvaščine, nemščine in začetnega pouka v klavirju, išče družina v Subotici, za vzgojo dveh fantkov. Ponudbe s pogoji in fotografijo na oglas. oddelek »Jutra« pod »Subotica«. 6306-1

Kontoristinjo
absolventinjo trg. šole, z znanjem nemščine, tudi začetnico sprejmem v trgovsko pisarno. Ponudbe z navedbo zahtevkov in prepisi spričeval na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hrana in stanovanje v hiši«. 6380-1

Slugo
dobrega telovadca sprejmem. Ponudbe z navedbo stroke na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Telovadec 250«. 6383-1

Frizerko
dobra moč, ki ondulira, manikira, dela vodno in trajno ondulacijo, stara 19 let. Nastopi lahko takoj. Na naslov Josip Holý, frizer, Brežice ob Savi. 6381-1

Šiviljo
ki se dobro razume na moško konfekcijo, sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6398-1

Spremljevalce
ki bi radi vozili avto, sprejmemo k avtomobilu. Bencin in hrano plačajo sami. Soferjev ne sprejmemo! Pisati na naslov: I. Solar, Ljubljana, Zrinjskega 7/II. 6409-1

Frizerko
izurjeno v železni in vodni ondulaciji, veščo manikiranja in po možnosti barvanja las, sprejmem z nastopom in plačo po dogovoru. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 6433-1

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

»Tatra«
šestsedežna zaprta limuzina, v dobrem stanju naprodaj za 25.000 Din. Pojasnila daje P. Rode v Kamniku. 6256-10

Renault
zastopstvo. Cesta na Rožnik št. 19. nudi prvovrstne luksuzne in tovorne avtomobile, motorne brizgalne vseh tip, najceneje po olajšanih plačilnih pogojih. Velika zaloga rezervnih delov in rabljenih, dobro ohranjenih avtomobilov raznih znamk. 90-10

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Stelažo
s 144 kartonastimi predali v izmeri 305 × 235 × 40 cm, prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6348-6

Puhasto perje
čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Kamgarm
angleški, češki in nemški po zelo nizkih cenah v trgovini O. Šlibar, Ljubljana Stari trg 21. 67-6

Vse
kar potrebuje gospodinja, dobite
pri nas na obroke.
Od jedilne žlice do sesalca prahu. Plačljivo mesečno ali tedensko. Ilustrovane kataloge gratis. — Šapira, Dunajska cesta 36. 6385-6

Stelaže
pult in drug inventar za specerij. trgovino, v najboljšem stanju prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 6390-6

Točilno mizo
(Schanktisch) popolnoma novo prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6393-6

14 kg črne žime
skoraj popolnoma nove zelo ugodno proda Kovač, Ljubljana, Pleteršnikova ul. št. 26. 6402-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Vinske sode
od 600—700 litrov vsebine, dobro ohranjene kupi Ivan Rus, Grosuplje. 6238-7

Gramofon. plošče
dobro ohranjene, novejše šlagerje, kupim. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Plošče«. 6394-7

Pisarniško omaro
z rolo, kupi Gustav Puc, Tržaška cesta 9. 6395-7

Skobelnik
majhen, nov ali rabljen, kupi Tine Kos, Ljubljana, Livarska ulica štev. 8. 6423-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Družabnika (co)
sprejmem v zelo dobičkanosno podjetje. Delež od inkasa, brez stroškov. — Ponudbe z navedbo kapitala na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Brez rizika«. 6405-16

Družabnika
s 60—100.000 Din kapitala sprejmem takoj k dobičkanosnemu podjetju. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Prilika«. 6437-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hiša naprodaj
Spodnje Radvanje štev. 1 pri Mariboru. Potrebno samo 37.000 Din. 6371-20

Pozor, kupci!
Naprodaj imam trgovske in stanovanjske hiše v sredini mesta in na periferiji, nove, stare, majhne in velike po zelo ugodnih cenah. — Pojasnila daje Jančar, Sv. Petra cesta 27. 6434-20

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Gosposka soba
(Herrenzimmer) mahagoni, zelo kompletno, primerno tudi za sprejemnico, zelo
lep zastor
za veliko okno, kakor tudi
jedilnica
(staronemški slog) bogato rezljana, vse čisto in lepo takoj ugodno naprodaj v Knafljevi ulici štev. 13/II. 6403-12

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal
primeren za specerijo in galanterijo ugodno oddam. Cenj. dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Promet 20«. 6325-19

Društveni lokal
z eno večjo in eventuelno manjšo sobo, iščemo v mestu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hitro«. 6418-19

Lokal
v Pražakovi ulici oddam za 2000 Din mesečno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6436-19

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo
lepo in svetlo, parketirano, z elektriko, oddam eni ali dvema osebama takoj ali s 15. marcem. — Ogledati poljubno na Miklošičevi cesti štev. 4/II. 6356-23

Dve sobi
lepo opremljeni, strogo separirani, vsaka z majhno shrambo in elektriko, ev. z zajtrkom ter postrežbo oddam na Mirju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 6248-23

Sostanovalca
z vso oskrbo po nizki ceni sprejmem v Trnovski ulici št. 2. 6392-23

Opremljeno sobo
zračno in solnčno, s strogo separiranim vhodom oddam s 1. marcem po zmerni ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6373-23

1 ali 2 mesečni sobi
posamezno ali skupno, lepi, parketirani, z elektriko in posebnim vhodom, ev. s klavirjem in zajtrkom oddam solidnim osebam — ali sprejmem resnega sostanovalca k pridnemu visokošolcu. Tabor št. 5/I. 6416-23

Solnčno sobo
opremljeno, separirano, z vhodom iz stopnjišča, na Mirju blizu električne ure takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6387-23

Opremljeno sobo
svetlo in zračno oddam s 1. marcem mirni gospodični — tudi dijakinji — kateri se nudi tudi dobra domača hrana. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 6399-23

Veliko prazno sobo
s separatnim vhodom, na Miklošičevi cesti takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 6412-23

Veliko prazno sobo
oddam v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 6413-23

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vhodom, poleg glavnega kolodvora oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 6414-23

Sostanovalca
sprejmem z oskrbo ali brez. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 6420-23

Mirno sobo
separirano, z elektr. lučjo v centru mesta oddam gospodu. Istotam sprejmem
dijaka.
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 6431-23

Tri sobe
oddam s 15. marcem za pisarno. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 6435-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, v Slomškovi ulici oddam boljšemu gospodu — tudi oficirju. Pojasnila daje Zvezna knjigarna, Šelenburgova ul. 7. 6432-23

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

2 stanovanji
dvo- in trisobno, z verando ter pritiklinami oddam s 1. majem v Knezovi ul. št. 32. 6336-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
komfortno, s 1. marcem išče tričlanska družina. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno«. 6411-21/a

Stanovanje
2 ali 3 sob in pritiklin išče tričlanska družina. — Obširne ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točen plačnik«. 6438-21/a

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Dva gospoda
dobro situirana, želita poročiti 20—30 let stari simpatični gospodični z nekaj gotovine. Resne ponudbe s sliko pod značko »Primorje« na oglasni oddelek »Jutra«. 6408-25

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

»Marija«
Pridem v petek pred Nunsko. 6374-24

Vladka S.
V petek 26. ob 18. uri pred opero. 6421-24

»Ljubav«
Prosim za sestanek v Ljubljani v nedeljo 28. ob 11. uri pred sodiščem (Miklošičev spomenik). 6422-24

V oglasnem oddelku »Jutra«
je dvigniti sledeča pisma:
Adler, Anita B., Bled, Blizu Ljubljane, Boljša stranka, Brivnica, Brezposelna, Bela spalnica, Bežigrad ali Sp. Šiška, Bližina centra, Centrum, Čisto dobro ohranjen, Dijakinja, Dušan, Dobra kupčija, Dobro izurjena, Drava, Dalmacija, Družabnik, Denar takoj, Dota hčerke, Damska stroka, Dobro preskrbljen, Dobra plača 76, Ena oseba, Fajgeljček, Gramofon, Garancija, Galanterija, Gorjanci 14, Graščina, Hondust, Hiša za gotovino, Hotela bi 26, Hudson, Inteligentna gdč. v Ljubljani, Jugokapital, I. S. 28, Januar-februar, Izplačam takoj, Izvrstna, Jokica, Julijana, I. K., Knjigovodkinja, Kostič Marija, Klavir, Kavcija, Kolodvor, Lokal, Ljubljana, Lepo, Lep, Mirno 15, Mirna in solidna, Marec — izredno, Mirna stranka, Maj, M. B., Majhna sem, 1. marec, Marija, Mojster, Na dom, Nizka cena, Novi dohodki Najboljši zaslužek, Ohranjen, Odrasla družina, Oskrba ali stanovanje, Osamljena 30, Poštena 101 Prometna gostilna, Petsobno, Pridna, Plemenito srce Promet 73, Pomlad 30, Pisalni stroj, Pridnost 666, Perfektna 5, Petje in sport Prva pomoč, Pridnost pogoj, Posojilo 34, Pianino plačam takoj, Prvovrstna moč 201, Prometen, Par mesecev brezplačno, Pogoj z izložbo, River, Redoljubna, Rabim, Resnost, Ročno delo, Sigurna eksistenca, Strogo sep. vhod, S posebnim vhodom, Soliden zaslužek, Stalen, Samostojna, Stavbarstvo, Solidnost, Službe željan, Star kotel, Solnčna lega, Stanovanje, Sam, Skromnost 54, Smučar-turist, Spremljevalec, Stalna služba v sredini mesta, Stanovanje, Samo moški, Siguren zaslužek, Štirisedežen, Štirikolesni, Šivalni stroj, Šiška, Šoštanjčan, Takoj, Takojšnje izplačilo, Točen plačnik, Trst, Takojšen nastop, Takojšnja vselitev 973, Udobno, Uradnik, Vida in Elizabeta. Vesten 555, Visoko obrestovanje, Vrtnar, Vsestransko sposoben, Voziček, Vamo, Visoka provizija, Z dežele, Za društvo, Zračno, Zavarovalni zaupnik, Zanesljiva 20, Zmožnost, Živo, Ženitev, 19061, do 500, 1932, 200—300.000, 310, 277, 27, 400, 300, 74, 1897.

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Lanz lokomobilo
22 Ks. v brezhibnem stanju ugodno prodam. Na ogled v obratu v opekarni Felika Tavčar, Vodice nad Ljubljano. 6376-29

Šivalni stroj
popolnoma nov, nemške znamke, ki šiva naprej in nazaj, za izjemno ceno 1300 Din naprodaj na Miklošičevi cesti št. 7/III levo, vhod poleg »Depa«. 6410-29

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Jugoslovenski tovarnarji!
tehničnih in kemičnih izdelkov! Za uspešno placiranje vaših izdelkov se vam priporoča izurjen trgovec-agent za Beograd, Dunavsko in Moravsko banovino. Potuje z avtomobilom. Reference odlične. Ponudbe na pošt. pret. 258, Beograd. 2098

Najnovejša služinska patetna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsaku hižu, hotele, za putujuće osobe in noćne službe. Stane Din 390.—. Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična složljiva postela s tapeciranim madracom. — Stane Din 280.—

spaljni. patent fotelj stane Din 1300

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 150.—

Po tem imam čisto čohano perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—

L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82. III.

ZA MAL DENARJA DOST MUZKE
IZPOSOJEVALNICA Šlager PLOŠČ IN GRAMOFONOV
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 5.
MARIBOR, GREGORČIČEVA 20

Telefon 2059
PREMOG suha drva
Pogačnik, Bohoričeva štev. 5.

Ženini in neveste!
kupite blago za balo najceneje pri O. Šlibar, Ljubljana, Stari trg štev. 21. 67-6

KLIŠEJE
VSEH VRST IZVRŠUJE
*
JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA
Sv. PETRA NASIP 23

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Brivski in damski salon
Stane Rakar v Ljubljani, Prešernova ulica štev. 7 se priporoča cenj. občinstvu. Postrežba prvovrstna. Odprto tudi ob nedeljah dopoldne. 6384-30

Zahvala

Ob bridki izgubi naše nepozabne, dobre mame, gospe

MARIJE JENKOVE

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se je z ljubeznijo in sočutjem spominjali v njeni bolezni, se poslovili od nje, jo spremljali na njeni zadnji poti in ji poklonili cvetja v spomin. Posebno zahvalo izrekamo g. dr. Arnšku, ki je storil vse, da bi nam jo ohranil in ji olajšal trpljenje; nadalje č. g. Žalarju, ki jo je tolažil in bodril v njenih zadnjih dneh; č. g. Gorograncu za njegove blage poslovilne besede ob grobu; učiteljstvu dekl. šole za cvetje in učenkam za molitve.

Ob težki izgubi nam je bilo izkazano sočutje in ljubezen do blage pokojnice v veliko tolažbo. 2541

V Hrastniku, dne 24. februarja 1932.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega nad vse ljubljenega soproga, očke, sina, brata, strica, zeta in svaka, gospoda

VIDA BRATOVŽA

trgovskega zastopnika

nas veže dolžnost, da se zahvalimo za vse številne ustmene in pismene izraze sožalja.

Posebno zahvalo smo dolžni čč. duhovščini, gg. zdravnikom, darovalcem krasnega cvetja in vencev, Ljubljanskemu Sokolu, gg. pevcem »Ljubljanskega Zvona« za ganljivo žalno petje, stanovskim kolegom in končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 4. in 5. marca ob 9. dopoldne v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja. 2539

V Ljubljani, dne 26. februarja 1932.

Žalujoči ostali.

✝

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Umrl nam je naš dobri oče, gospod

MATIJA KOCUVAN

sodni oficijal v pokoju

previden s svetotajstvi, v 86. letu starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 27. februarja 1932 ob 10. uri dopoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1932. 2538

Žalujoče rodbine: Protopopov, Vilar, Pušenjak

✝

Globoko užaloščeni javljamo tužno vest, da je preminil po kratki in mučni bolezni naš predobri oče

Ivan Koce

trgovec in posestnik

previden s sv. zakramenti, v 58. letu starosti.

Pogreb bo v petek ob 10. uri na domače pokopališče.

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana—Stari trg ob Kolpi, 25. februarja 1932.

Sinova dr. Jure in Ivan ter ostali žalujoči.

2533

---

vodi do uspeha!

Vaš nastop je boljši in sigurnejši, ako so vam lica sveža in ustnice rožnate. Samo Khasana-Superb krema in Khasana-Superb-rdečilo za ustne vam pomorejo, da dosežete uspeh.

Khasana-Superb-rdečilo za ustne se prilagojuje koži v vsakem tonu barve, ter deluje individualno različno, barva ustnice nežno, trajno, neočividno in okusno, ter daje ustnicam divno svežost mladosti. Nikdo ne sluti njegove uporabe. K temu spada Khasana-Superb-krema, ki daje natrta na kožo zdrav in svež izgled, podčrtava ljubkost, a zakriva, kar ni lepo. Najboljše delovanje pri nalahnem namazanju. Khasana-Superb je odporen zoper slabo vreme, vodo in poljube. Ne diši, odstrani se pa samo z vodo in milom. Khasana-parfum in Khasana-sredstva za olepšavanje uživajo svetoven sloves. — Poskusite še danes z malim zavojčkom Khasana-Superb-rdečilom za ustnice in lica.

KHASANA SUPERB

Dobiva se vsepovsod!

Skladišče za Jugoslavijo:
Jugofarmacija d. d., Zagreb. Oddelek kozmetika.

DR. M. ALBERSHEIM, FRANKFURT a. M. PARIZ

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

140

V zasopli grozi so opice gledale, kako je Kerčak rjove navalil na njihovega rejenca, ki je bil toliko šibkejši od glavarja. Tarzan je izdrl svoj nož in ga zasadil Kerčaku tik pod srce! Še nekaj časa sta se borila. Nato je veliko, kosmato telo vzdrgetalo, se skrčilo in telebnilo na tla. Kerčak je bil mrtev. Tako je postal mladi lord Greystoke opičji kralj.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.